

Pouke
iz Biblije

TRAVANJ
SVIBANJ
LIPANJ
2015.

Evandjelje po Luki

KRŠĆANSKA
ADVENTISTIČKA
CRKVA

John M. Fowler

Evandjelje po Luki

Pouke iz Biblije

Travanj, svibanj i lipanj 2015.

Sadržaj

- 1. Isusov dolazak**
- 2. Krštenje i kušnje**
- 3. Tko je Isus Krist?**
- 4. Poziv na učenje**
- 5. Krist kao Gospodar subote**
- 6. Žene u Isusovoj službi**
- 7. Isus, Sveti Duh i molitva**
- 8. Isusova služba**
- 9. Isus, veliki Učitelj**
- 10. Svakodnevno slijediti Krista**
- 11. Božje kraljevstvo**
- 12. Isus u Jeruzalemu**
- 13. Raspeće i uskrsnuće**

Evandjelje po Luki

“Diže se i krenu svom ocu. Dok je još bio daleko, opazi ga njegov otac, i sažali mu se te poleti, pade mu oko vrata i izljubi ga.” (Luka 15,20)

Ovaj tekst dobro poznajemo. Uzet je iz jedne od najpoznatijih i najvoljenijih priča u cjelokupnoj vjerskoj i svjetovnoj književnosti. Zanimljivo je da nikada ne bismo čuli za nju da je skromni liječnik-misionar nije zabilježio kao dragocjeni biser u pismu svojem učenom prijatelju Teofilu.

Liječnik kojeg smo spomenuli, obraćenik iz poganstva, zove se Luka, a njegovo pismo je zapravo Evandjelje po Luki. On je osim evandjelja napisao i Djela apostolska. Kao suradnik apostola Pavla kojeg je pratio na putovanjima, Luka je bio svjedok i sudionik velikog kršćanskog pokreta koji se širio Rimskim Carstvom. Ova bliska povezanost s apostolom Pavlom ne samo da je pomogla Luki da shvati smisao i cilj kršćanske Crkve — koja nije ustuknula pred carevim zahtjevom da bude štovan kao bog — već i da iz pouzdanog izvora stekne dublje spoznaje o Čovjeku koji je bio razlog nastanka Crkve: Isusu Kristu. Luka je nadahnut Svetim Duhom napisao dva djela koja bismo mogli nazvati “Podrijetlo i povijest kršćanske Crkve”.

***Nadahnut Svetim
Duhom apostol Luka
je napisao dvije
knjige koje bismo
mogli nazvati
“Podrijetlo i povijest
kršćanske Crkve”***

Prvo djelo je evandjelje, napisano i predano Teofilu prije nego što su nastala Djela apostolska (Djela 1,1). Mnogi biblijski stručnjaci smatraju da je Evandjelje po Luki nastalo između 61. i 63. godine.

Budući da je Teofil bio Grk, obraćenik iz neznaboštva, Luka je u svojem obraćanju njemu posebno imao na umu Grke i neznabošce koji su pripadali crkvenoj zajednici, ali nije zanemario ni Isusove židovske korijene. Matej je prvenstveno pisao Židovima i zato je naglašavao Isusovu mesijansku ulogu. Marko je pisao Rimljanima. On je u svojem evandjelju prikazao kako Isus prolazi zemljom šireći vijest o Božjem kraljevstvu. Ivan je bio veliki mislilac u čijem evandjelju upoznajemo Isusa kao Riječ, Stvoritelja i Božjeg Sina. Međutim, Luka ima na umu neznabošce kojima predstavlja Isusa, Sina Čovječjeg, Spasitelja svijeta i Prijatelja ljudskog roda. Univerzalni karakter spasenja osnovna je tema evandjelja pa tako

Luka u rodoslovlju prati Isusovo podrijetlo sve do Adama i povezuje Ga s Bogom, dok se u Evanđelju po Mateju rodoslovlje završava s Abrahamom, ocem hebrejskog naroda (Luka 3,23-38; usporedi Matej 1,1-17).

Evanđelje po Luki najduža je knjiga u Novom zavjetu. Neka čuda opisana su samo u ovoj knjizi, kao što su uskrisenje udovičinog sina iz Naina (Luka 7,11-18) i izlječenje sluge velikog svećenika (Luka 22,50.51). (Ostala čuda zabilježena su u sljedećim tekstovima: Luka 5,4-11; 13,11-17; 14,1-6; 17,11-19) Mnoge usporedbe samo je Luka zapisao, među kojima su i neke vrlo poznate: o milosrdnom Samarijancu (Luka 10,30-37), o bogatom nerazumnom mladom knezu (Luka 12,16-21), o izgubljenom sinu (Luka 15,11-32), o bogatašu i Lazaru (Luka 16,19-31), o farizeju i cariniku (Luka 18,10-14). Priča o Zakeju (Luka 19,1-10) također je Lukin jedinstveni doprinos izvještaju o Isusovom životu.

Nadahnut Svetim Duhom Luka tvrdi da je proučio povijesne izvještaje, da je razgovarao s očevicima (Luka 1,2) i da je onda "ispitavši sve od početka po redu pisao" da bi čitatelji mogli "poznati temelj" istine o Isusu i Njegovoj Radosnoj vijesti (Luka 1,3.4).

Kada su poznatog teologa Jamesa Denneyja upitali bi li mogao preporučiti neku dobru biografiju o Isusu, on je odgovorio: "Jeste li čitali onu koju je napisao Luka?"

Ovo je dobar savjet. Pročitajmo je zajedno ovog tromjesečja.

John M. Fowler radio je 53 godine kao pastor, profesor teologije i filozofije, urednik i ravnatelj u obrazovnim ustanovama. Kao autor brojnih članaka i knjiga, napisao je dvije biblijske pouke za odrasle u subotnjoj školi: *Svemirski sukob između Krista i Sotone* (2002.) i *Poslanica Efežanima* (2005.).

Isusov dolazak

“Jer Bogu ništa nije nemoguće.” (Luka 1,37)

Biblijski tekstovi: Luka 1,2.3; 2. Timoteju 3,16; Luka 1,5-22; Ponovljeni zakon 18,15; Luka 2,9-12.25-32.

Evangelje po Luki prvenstveno je namijenjeno neznabošcima. Luka je bio neznabožac (što se vidi u tekstu u Poslanici Kološanima 4,10-14), kao i Teofil kojem je evangelje bilo upućeno.

Luka nije bio samo liječnik, već i temeljiti povjesničar. On na početku evangelja smješta izvještaj o Isusu u povijesni okvir: Herod je bio judejski kralj (Luka 1,5), car August vladao je Rimskim Carstvom (Luka 2,1), svećenik Zaharija služio je u Hramu u Jeruzalemu (Luka 1,5.9). Luka u 3. poglavlju navodi nekoliko suvremenika Ivana Krstitelja, Isusovog prethodnika, koji su u to vrijeme bili na određenim položajima.

Luka na taj način smješta izvještaj o Isusu među povijesne osobe, u stvarno vrijeme i time odbacuje svaku mogućnost da Evangelje bude povezano s mitologijom. Njegovi čitatelji u strahopoštovanju moraju prihvatiti činjenicu da je Isus stvarna osoba i da je preko Njega Bog u povijest uveo “Spasitelja — Krista, Gospodina” (Luka 2,11).

TEMELJNI IZVJEŠTAJ (Luka 1,1-3; Djela 1,1-3)

Iz teksta u Djelima 1,1 saznajemo da je pisac “prvu knjigu napisao” prije Djela apostolskih. Na osnovi ove činjenice, kao i da su oba izvještaja bila upućena Teofilu, zaključujemo da je isti pisac napisao obje knjige. Možemo ih smatrati prvim i drugim dijelom “Podrijetla i povijesti kršćanske Crkve”. U prvom dijelu opisan je Isusov život i rad (Evangelje po Luki), a u drugom (Djela apostolska) širenje vijesti o Isusu i nastanak prve Crkve.

Kako je evanđelje napisano? Pročitajte Luka 1,2.3 i 2. Timoteju 3,16.

.....

.....

.....

.....

Luka je znao da su mnogi ljudi pisali o događajima koji su potresali Jeruzalem i okolna mjesta, događajima koji su se ticali Isusa Krista. Njegov rad temeljio se na izvještaju mnogih “koji su od početka bili očevici i sluge Riječi” (Luka 1,2), odnosno učenika i drugih Isusovih suvremenika. Luka je bio u osobnom dodiru s njima (kao što su apostol Pavao i drugi vođe među apostolima) i vjerojatno je poznao evanđelja koja su napisali Marko i Matej. Luka očito nije bio svjedok Isusovog života, ali se iskreno obratio Kristu i bio pouzdan pisac izvještaja o Isusu.

Matej je svoje evanđelje uputio Židovima predstavljajući Isusa kao velikog Učitelja, židovskog kralja i ispunjenje proročanstava. Često je pokazivao da su se starozavjetna proročanstva ispunila u Kristu. Marko je Rimljanima pisao o Isusu kao Osobi uvijek spremnoj za rad. Luka, liječnik i neznabožac, pisao je Grcima i neznabošcima o Isusovoj sveopćoj ulozi, o Spasitelju svijeta. Luka navodi dvostruki cilj svojeg pisanja: prikazati što se sve “po redu” dogodilo (Luka 1,3) i uliti ljudima sigurnost u veliki nauk novog doba. Steći pouzdanje u istinu kakva je u Isusu, jedan je od ciljeva njegovog evanđelja.

Luka, nadahnuti pisac Svetoga pisma, koristio se drugim izvorima u pisanju svoje knjige. To je vrlo zanimljivo. Očito je da upotreba drugih izvora ne umanjuje nadahnuće ili vrijednost onoga što je pisao. Kakve pouke kao adventistički kršćani trebamo izvući o tome kako nadahnuće djeluje na nadahnute pisce?

"NADJENI MU IME IVAN"

Nakon djelovanja proroka Malahije, povijest izraelskog naroda u razdoblju od skoro četiri stotine godina obilježila je Božja šutnja. Objavlivanjem rođenja Ivana Krstitelja i Isusa božanska šutnja se prekinula.

Izveštaji o Ivanovom i Isusovom rođenju imaju određene sličnosti. Oba rođenja prikazana su kao čudo: u Ivanovom slučaju Elizabeta je odavno prešla dob kada je mogla radati; u Isusovom, dijete je trebala roditi djevica. Obećanja o njihovom rođenju objavio je anđeo Gabriel. Obje vijesti primljene su s čuđenjem, radošću i predajom Božjoj volji. Oba djeteta rasla su i jačala duhom (Luka 1,80; 2,40).

Međutim, poslanje i služba ova dva djeteta, koja su na svijet došla čudom, bili su različiti i drugačiji. Ivan je trebao Isusu pripremiti put (Luka 1,13-17). Isus je bio "Božji Sin" (redak 35) i ispunjenje proročanstava o Mesiji (redci 31-33).

Pročitajte Luka 1,5-22. Iako je za Zahariju rečeno da je "bez mane", primio je ukor zato što nije pokazao punu vjeru kada mu je anđeo objavio vijest. Kako nam ova činjenica pomaže da shvatimo što znači ako za nekoga tko vjeruje u Isusa kažemo da je "bez mane"?

.....

.....

.....

.....

"Rođenje Zaharijina sina, kao i rođenje Abrahamovog djeteta, i Marijina djeteta, trebalo je poučiti o velikoj duhovnoj istini, istini koju sporo učimo i brzo zaboravljamo. Sami smo nesposobni da činimo bilo što dobro, ali ono što ne možemo učiniti, učinit će Božja sila u svakoj duši koja se podčini i vjeruje. Vjerom je poklonjeno dijete obećanja. Vjerom se rađa duhovni život, a mi se osposobljavamo da činimo djela pravde." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 63)

Čudesno Ivanovo rođenje imalo je posebnu ulogu u Božjem postupanju sa svojim narodom. Četiri stotine godina nakon što je objavljeno posljednje proročanstvo u izraelskom narodu, Ivan se pojavio među njima s posebnom viješću i odlučnom silom. Ivanovo poslanje i poruka bila je da "pripremi Gospodinu sklon narod" (Luka 1,17). On je trebao biti Mesijin preteča, onaj koji će pripremiti put Isusovoj službi.

"NADJENI MU IME ISUS"

Rođenje Isusa Krista nije bilo običan događaj. Ono je bilo obilježeno u Božjem vječnom kalendaru: "Kada dođe punina vremena, posla Bog svoga Sina, rođena od žene." (Galaćanima 4,4) Njegovo rođenje ispunjenje je prvog obećanja koje je Bog dao u Edenskom vrtu nakon pojave grijeha (Postanak 3,15).

Pročitajte sljedeće tekstove. Kako je u svakom od njih Isusovo rođenje prikazano kao zadivljujuće ispunjenje proročanstva? Što ovi redci govore o tome zašto moramo steći povjerenje u sva Božja obećanja? Ponovljeni zakon/5. Mojsijeva 18,15; Djela 3,22-24; Izaija 7,14; Matej 1,22.23; Mihej 5,2; Luka 2,4-7.

.....

.....

.....

.....

Šest mjeseci nakon što je anđeo Gabriel Zahariji objavio vijest o Ivanovom rođenju, Mariji iz Nazareta objavio je još veće čudo: "Evo, ti ćeš začeti i roditi Sina komu ćeš nadjenuti ime Isus." (Luka 1,31)

Činjenica da je djevica rodila Isusa protivi se svim prirodnim zakonima i ne može se objasniti naturalističkom filozofijom. Čak je i Marija postavila pitanje: "Kako će to biti ... jer se ja ne sastajem s mužem?" (Luka 1,34) Anđeo ju je uvjerio da će začće biti djelo Svetoga Duha (redak 35), "jer Bogu ništa nije nemoguće" (redak 37). Marijino trenutačno i vjerno pokoravanje bilo je izuzetno: "Neka mi bude po riječi tvojoj." (redak 38) Svako pitanje koje čovjek postavi, ma koliko bilo uobičajeno ili logično, mora ustupiti mjesto božanskom odgovoru. Bilo da je u pitanju stvaranje ili križ, utjelovljenje ili uskrsnuće, izljevnanje mane ili sile Svetoga Duha, božansko djelovanje zahtijeva čovjekovu predaju i prihvaćanje.

Marija je odgovorila pokoravanjem i predajom Božjoj vlasti i vječnom cilju, a Gabriel joj je odagnao sumnje još jednom divnom izjavom: "Duh Sveti sići će na te ... sila Previšnjega zasjenit će te; zato će se dijete koje ćeš roditi zvati svetim, Sinom Božjim." (redak 35)

U nekim svjetovnim kulturama vlada vjerovanje da za sve postoji naturalističko i znanstveno objašnjenje. Zašto je ovakvo gledište uskogrudno i površno?

BETLEHEMSKE JASLE

Luka započinje izvještaj o betlehemske jaslama povijesnim činjenicama. Josip i Marija napustili su svoj dom u Nazaretu da bi otputovali u grad svojih predaka, Betlehem, po nalogu rimskog cara Augusta, u vrijeme Kirinovog upravljanja Sirijom. Istraživači Biblije zbog ovih povijesnih pojedinosti cijene Lukino pokoravanje utjecaju Svetoga Duha i bilježenje pojedinosti o utjelovljenju u povijesnom okviru.

Razmišljajte o Isusovom siromaštvu zabilježenom u Luki 2,7. Usporedite slike “te ga povije”, “jasle” i “jer u gostionici nije bilo mjesta za njih” s Pavlovim opisom Isusove poniznosti u Filipljanima 2,5-8. Kakvom je stazom Isus prošao radi nas?

.....

Izvještaj o oskudnim prilikama u kojima se utjelovljeni Gospodin s Neba našao nastavlja se dolaskom prvih posjetitelja, pastira, koji su došli vidjeti Dijete u jaslama. Ni bogatima ni moćnima, ni književnicima ni svećenicima, ni vladarima koji su upravljali zemljom nije objavljena “radosna vijest” (Luka 2,10), već skromnim i prezrenim pastirima. Zapazite veličanstvenu i jednostavnu vijest: “Rođen je Spasitelj u gradu Davidovu. On je Krist Gospodin, Pomazanik. Pronaći ćete Ga povijenog u jaslama. (autorov prijevod) Najdragocjeniji nebeski dar izgledao je vrlo jednostavno, ali je donio “slavu Bogu” i “na zemlji mir ljudima koje ljubi” (Luka 2,14).

Lukin izvještaj o anđelima (Luka 2,9-12) iznosi tri važna pitanja kršćanke teologije. Prvo, Radosna vijest, Evanđelje, namijenjena je “svemu narodu”. I Židovi i neznabošci u Isusu postaju jedan Božji narod. Drugo, Isus je Spasitelj; nema drugoga osim Njega. Treće, On je Krist Gospodin. Ove tri teme, jasno određene na samom početku Evanđelja po Luki, poslije će postati temelj propovijedanja apostola, posebno apostola Pavla.

Razmislite o tome u što vjerujemo kao kršćani: Stvoritelj svega stvorenog (Ivan 1,1-3) ne samo da je došao u ovaj pali svijet kao ljudsko biće, već je živio teškim životom i bio razapet na križu. Ako stvarno vjerujemo u ovo, zašto bismo trebali živjeti u pokornosti ovoj zadivljujućoj istini? U kojim se područjima vašeg života odražava vjerovanje u izvještaj o Isusu, a u kojima ne?

SVJEDOČENJE O SPASITELJU

Iako je prvenstveno pisao neznabošcima, Luka je bio svjestan važnosti hebrejskog naslijeđa u Starom zavjetu. Vodio je računa da poveže Novi zavjet sa Starim i opiše događaj u kojem Marija i Josip prema hebrejskom zakonu osmog dana nakon rođenja nose novorođenče Isusa u Hram u Jeruzalemu na obrezanje (Luka 2,22-24).

Pročitajte Luka 2,25-32. Zapazite tri istine o nauku o spasenju koje iznosi Šimun: spasenje primamo preko Isusa; spasenje je pripremio Bog; spasenje je namijenjeno svim ljudima, i neznabošcima i Izraelcima. Kako su ove istine povezane s porukom prvog anđela u Otkrivenju 14,6.7?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Šimunovo proročanstvo predvidjelo je također dvije značajne karakteristike Isusove službe.

Prvo, Krist “je određen za propast i uskrsnuće mnogih u Izraelu” (Luka 2,34). Da, Krist je donio svjetlo i spasenje svima, ali to ima određenu cijenu. Kada je Krist u pitanju, ne možemo biti nepristrani: ili Ga prihvaćamo ili odbacujemo, a o tome odgovoru ovisi naše spasenje. Krist zahtijeva isključivost; ili prebivamo u Njemu ili ne. Oni koji prebivaju u Njemu ustati će i ući u Njegovo kraljevstvo; oni koji Ga odbacuju ili su ravnodušni prema Njemu, past će i propasti bez nade. S vjerom u Krista ne možemo se pogađati.

Drugo, Šimun proriče Mariji: “A tebi će samoj mač probosti dušu.” (Luka 2,35) Njegove se riječi bez sumnje odnose na križ, čiji će Marija biti svjedok. Marija i svi budući naraštaji trebaju znati da bez križa nema spasenja. Križ je ključna točka oko koje se razvija čitav plan spasenja.

Spasenje je dar. Ne možemo učiniti ništa da bismo ga zaradili. Ipak, ono može imati visoku cijenu. Koliko je vas stajalo što slijedite Krista i zašto ta cijena, kolika god bila, ipak nije previsoka?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Luka, pisac istoimenog Evanđelja, bio je zdravstveni misionar. U Svetome pismu on je poznat kao ‘ljubljeni liječnik Luka’. (Kološanima 4,14) Apostol Pavao je čuo o njegovoj liječničkoj sposobnosti i istaknuo ga kao onoga kome je Gospodin povjerio posebno djelo. Luka je obećao svoju suradnju i neko je vrijeme pratio Pavla na njegovim putovanjima od mjesta do mjesta. Pavao je nakon nekog vremena ostavio Luku u Filipima, u Makedoniji. Ovdje je on, kao liječnik i učitelj evanđelja, nastavio djelovati nekoliko godina. U radu je kao liječnik služio bolesnima, a zatim se molio da Božja iscjeliteljska sila počiva na paćenicima. Tako je otvoren put vijesti evanđelja. Svom liječničkom uspjehu Luka je mogao zahvaliti za mnoge prilike koje su mu bile pružene da propovijeda Krista među neznabošcima. Božji je plan da mi djelujemo onako kako su to činili učenici.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 77,78)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ako je Luka prigodom pisanja evanđelja uzeo u obzir prethodno napisane izvještaje, kako onda trebamo shvatiti nadahnuće Pisma (2. Timoteju 3,16)? Kako nadahnuće djeluje?

2. Činjenica da je djevica rodila dijete Božje je djelo, obilježeno Njegovom tajnom, slavom i poslanjem. Ono je izvan ljudske moći razumijevanja. Međutim, postavlja se pitanje: “Pa što ako je tako?” Koliko mnogo svjetovnih pitanja ljudi ne mogu razumjeti? Ako Bog postoji i ima silu da stvori i održava svemir, zašto bi onda bilo izvan Njegove sile da djevica rodi dijete? Samo oni čiji je pogled na svijet ograničen prirodnim zakonima (barem onima koje trenutavno poznajemo), mogu, bez prethodnog razmatranja, odbaciti činjenicu da je djevica donijela dijete na svijet. Nasuprot njima, oni čiji pogled na svijet obuhvaća nadnaravno nemaju je razloga odbaciti. Uostalom, obratite pozornost na ono što je anđeo rekao Mariji nakon što joj je objavio nevjerovatnu vijest: “Jer Bogu ništa nije nemoguće.” (Luka 1,37)

3. Jedan američki televizijski novinar izjavio je da bi Isusu volio postaviti samo jedno pitanje kad bi imao priliku razgovarati s Njim: “Je li Te doista rodila djevica?” Zašto je to pitanje, i odgovor na njega, toliko važno?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Razvijajte naviku da razgovarate sa Spasiteljem. ... Neka se vaše srce uvijek diže u tihoj molitvi za pomoć, za svjetlost, za snagu, za mudrost. Neka svaki vaš dah bude molitva.” (Ellen G. White, *Put u bolji život*, str. 328)

Krštenje i kušnje

“Sjede na njega Duh Sveti u tjelesnom obliku, poput goluba. I dođe glas s neba: ‘Ti si Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao!’” (Luka 3,22)

Biblijski tekstovi: Luka 3,1-14; Rimljanima 6,1-6; Luka 3,21. 22; Luka 4,5-8; Izaija 14,13.14; Luka 4,9-13.

Kao što smo vidjeli prošli tjedan, Luka navodi nekoliko značajnih povijesnih osoba koje, kako vjerujemo, pokazuju da je njegov izvještaj o Isusu i Ivanu točan i utemeljen na povijesnim činjenicama, kao što je izvještaj o ovim moćnim ljudima. Međutim, ovi moćni i utjecajni ljudi spomenuti su iz još jednog razloga. U pitanju je usporedba sa skromnim čovjekom iz pustinje, Ivanom Krstiteljem, Božjim izabranim glasnikom, koji je trebao pripremiti put za najznačajniji događaj u cjelokupnoj ljudskoj povijesti: dolazak Isusa, Otkupitelja svijeta. Zanimljivo je da Bog nije izabrao nekog od “velikih” ljudi u svijetu da najavi Mesijin dolazak, već jednog od “najskromnijih”.

Povezujući ove povijesne osobe, biblijski stručnjaci su zaključili da su Ivan Krstitelj i Isus započeli službu oko 27. ili 28. godine. Isus je bio kršten i primio je nebeski blagoslov da je On Božji “Ljubljeni” Sin (Luka 3,22) u povijesnom vremenskom okviru ovih istaknutih ljudi Rimskog Carstva. Luka iznosi ovu činjenicu na samom početku, čak i prije nego što je svojim čitateljima “po redu pisao” o misiji i službi Isusa Krista.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 199—211

PRIPREMANJE GOSPODNJEG PUTA

Ivan Krstitelj u 3. poglavlju Evanđelja po Luki ostvaruje svoju jedinstvenu i ključnu ulogu u povijesti spasenja. Što god ljudi mislili o Ivanovom propovijedanju, on nije uljepšavao svoje riječi da bi udovoljio mnoštvu.

Pročitajte Luka 3,1-14. Ivan je izrekao važne istine koje nisu bile upućene samo onima koji su ga u tom trenutku mogli čuti, već svima nama. Što možete posebno izdvojiti iz Ivanovog govora u ovom tekstu?

.....

.....

.....

.....

.....

Pokajanje nije samo teorijski pojam. To je način života. Riječ potječe od grčke riječi *metanoja*, koja označava promjenu uma koja vodi u novi život.

“Krstiti” znači potpuno uroniti u vodu. Uronjavanje ima duboko značenje. Čak i prije Ivana Krstitelja Židovi su povezivali krštenje s uronjavanjem. To je bio uobičajen postupak kada su se neznabošci prozeliti odlučivali pridružiti hebrejskoj vjeri.

Uputivši Židovima poziv da pristupe obredu krštenja, Ivan Krstitelj je postavio novo načelo: krštenje je prilika da javno odbace stari, grešni način života i pripreme se za Mesijin dolazak. Ivan Krstitelj je na taj način uveo simbolični čin odbacivanja grijeha i posvećenja novom načinu života kao građani mesijanskog kraljevstva koje je uskoro trebalo biti uspostavljeno. Ivan je također dodao da on krštava samo vodom, ali da će Onaj koji ide iza Njega “krštavati Duhom Svetim i ognjem” (Luka 3,16). Time je ukazano na bit: krštenje kao čin uronjavanja u vodu samo je izvanjski znak unutarnje promjene koja će na kraju biti zapečaćena krštenjem Svetim Duhom.

Pročitajte Rimljanima 6,1-6. Kakve duhovne pouke apostol Pavao iznosi na osnovi čina krštenja? Zapazite usporedbu koju pravi između čina uronjavanja i izlaženja iz vode s odbacivanjem grijeha i životom u pravednosti. Kako ste doživjeli stvarnost ovog novog života u Kristu?

"TI SI SIN MOJ, LJUBLJENI MOJ"

U Luki 2,41-50 čitamo poznati izvještaj o Josipu i Mariji koji u Jeruzalemu gube Isusa iz vida. Posebno je zanimljiv odgovor koji je Isus dao Mariji kada Ga je ukorila (redak 48). Njegov odgovor pokazuje da je bio svjestan svojeg božanskog podrijetla, da je Božji Sin. "Pa zašto ste me tražili? ... Zar niste znali da ja moram biti u kući Oca svoga?" (Luka 2,49) Kao što stoji u sljedećem retku, Josip i Marija nisu shvatili Isusove riječi. Kako su i mogli? Uostalom, čak i učenici nakon nekoliko godina provedenih s Isusom i dalje nisu bili potpuno sigurni tko je On i što treba učiniti.

Na primjer, nakon uskrsnuća, Isus je razgovarao s dvojicom učenika na putu u Emaus. Jedan od njih rekao je o Isusu sljedeće: "Koji bijaše silan prorok riječju i djelom pred Bogom i pred cijelim narodom." (Luka 24,19) Isus je, naravno, bio mnogo više od proroka. Čak i tada nisu shvaćali tko je On i što je došao učiniti.

Pročitajte Matej 3,13-17; Ivan 1,29-34; Luka 3,21.22. Što je svrha Isusovog krštenja?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Prigodom Isusovog krštenja Nebo je potvrdilo da je On Božji Sin. Isus se krstio ne zato što Mu je krštenje bilo potrebno kao dio procesa koji slijedi nakon pokajanja, već da pruži primjer drugima (Matej 3,14.15). U vezi s Isusovim krštenjem ističu se tri važna čimbenika: 1) Krstiteljevo objavljivanje: "Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!" (Ivan 1,29); 2) Sveti Duh Ga je pomazao za buduću službu; 3) objava s Neba da je On Božji Sin po Božjoj volji.

Razmislite: bezgrešni Božji Sin, Stvoritelj svemira, bio je kršten kao ljudsko biće u okviru plana spasenja. Kako nam Njegova zadivljujuća poniznost može pomoći da se budemo spremni poniziti kada prilike to zahtijevaju?

“NE ŽIVI ČOVJEK O SAMU KRUHU”

“Isus pun Duha Svetoga, vrati se s Jordana, i odvede ga Duh u pustinju četrdeset dana, gdje ga je kušao davao.” (Luka 4,1.2) Rođen za službu koju je Bog odredio, koju je započeo prigodom krštenja, i osposobljen silom Svetoga Duha, Isus Krist povukao se u pustinju da razmišlja o zadaći koja Mu predstoji.

Kušnja u pustinji bila je važna borba između Krista i Sotone u velikom sukobu koji je bjesnio još od Luciferove pobune na Nebu. U pustinji, kada je Spasitelj bio slab zbog četrdesetodnevno suzdržavanja od hrane, kada je budućnost izgledala sumorno i tegobno, Sotona je osobno predvodio napad na Isusa. “Sotona je uvidio da mora ili pobijediti ili biti pobijeden. Sporna pitanja ove borbe bila su previše značajna da bi bila pobijedena njegovim udruženim anđelima. On osobno mora voditi ovaj rat.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 80)

Zapazite što je Sotona rekao Kristu: “Ako si zaista Sin Božji, reci ovom kamenju da postane kruh.” (Luka 4,3) Što Sotona ovdje pokušava učiniti što je pokušao učiniti i na Nebu?

.....

.....

.....

.....

Kruh nije bitno pitanje u ovom tekstu. Spasitelj je sigurno bio gladan nakon četrdeset dana neuzimanja hrane, i Sotona je iskoristio te okolnosti da Mu postavi zamku. Međutim, Sotona je znao da je Isus Stvoritelj svemira. Za Njega, koji je ni iz čega stvorio svemir, stvaranje kruha od kamena ne bi bilo nemoguća zadaća. Ključna točka Njegove kušnje nalazi se u uvodnim riječima: “Ako si Sin Božji.” Samo četrdeset dana ranije glas s Neba potvrdio je da je Isus doista Božji Sin. Je li Isus sada trebao posumnjati u tu izjavu koja je došla s Neba? Sumnja u Božju riječ prvi je korak u popuštanju kušnji. Sotona je na Nebu doveo u pitanje Isusovu vlast, to je i ovdje činio, mada na mnogo prepedeniji način nego što je pokušao na Nebu.

Kako se možete oduprijeti Sotoninim pokušajima da vas navede da posumnjate u Božja obećanja?

"POKLONI MI SE"

Pročitajte Luka 4,5-8. Zašto Sotona želi da mu se Isus pokloni? Što je ovdje bilo u pitanju?

.....

.....

.....

.....

.....

Jedino Bogu pripada pravo da Mu služimo. To je čimbenik koji će zauvijek razdvajati stvorenja od Stvoritelja. Jedan od razloga Luciferove pobune protiv Boga na Nebu upravo je služenje. Luciferova težnja dobro je prikazana u Izaiji 14,13.14: želio je uzaći na Nebo, podići svoje prijestolje povrh zvijezda nebeskih, izjednačiti se s Višnjim. Bio je to pokušaj da prisvoji vlast koja pripada samo Stvoritelju, a nikada stvorenjima ma koliko bila na uzvišenom položaju.

U ovom okviru možemo bolje shvatiti što se zapravo dogodilo prigodom kušnje. Na početku Isusove zadaće da otkupi svijet i vrati ga u Božje vlasništvo, Sotona Ga je odveo na vrh gore, pokazao Mu sva kraljevstva ovoga svijeta i ponudio Mu ih ako "mi se pokloniš" (Luka 4,7).

Sotona je pokušao skrenuti Kristov pogled s božanskog cilja i zaveći Ga slavom i raskoši uz nisku cijenu u obliku jednog naklona. Tom prigodom je ponovno pokušao prigrabiti vlast i postati predmet obožavanja, što mu nije uspjelo na Nebu.

Zapazite kako je Krist odbacio kušača s krajnjim prijezirom: "Idi od mene, sotono!" (redak 8 — DK) Obožavanje i služba koja uz to ide pripadaju samo Bogu Stvoritelju. Ovdje Mu ponovno u pomoć priskaće Gospodnja Riječ. Zar nije Mojsije pod nadahnućem rekao: "Čuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan! Zato ljubi Jahvu, Boga svoga ... Boj se Jahve, Boga svoga; njemu iskazuj štovanje" (Ponovljeni zakon 6,4.5.13)? Odluka da potpuno slijedimo Boga u vjeri i poslušnosti konačni je odgovor na Sotonine laži i prijevare.

Svatko od nas može se suočiti s kušnjama koje mogu ugroziti našu vjeru, čak i u "malim stvarima". Posao, polaganje ispita na fakultetu ili napredovanje u zvanju mogu zahtijevati kompromis u pitanju subote. Mogu li oni nekada biti opravdani?

KRIST POBJEDNIK

Evandelisti Luka i Ivan promijenili su redosljed druge i treće kušnje. Razlog nam nije u potpunosti jasan, ali nas to ne treba zbuniti. Bit je krajnja Isusova pobjeda nad Sotonom prikazana u oba evanđelja. Značajnu činjenicu koju uočavamo dok proučavamo kušnje jest da je Isus Krist stvarna osoba, kušana kao i mi, ali nije sagriješio (Hebrejima 4,15). Pobjedom u svakoj kušnji, pobjedom nad Sotonom, s Božjom riječju na usnama, povezan s nebeskim izvorom sile putem molitve, Isus objavljuje Božje kraljevstvo i početak mesijanskog razdoblja.

Pročitajte Luka 4,9-13; Matej 4,5-7. U prve dvije kušnje Isus je upotrijebio Sveto pismo da bi izbjegao Sotonine zamke. Sada, u trećoj, Sotona također navodi tekst iz Svetog pisma da bi iskušao shvaća li Isus ozbiljno Božju riječ. Kako Isus ovaj put odgovara?

.....

Sotona vodi Isusa na vrh Hrama u Jeruzalemu, najsvetije mjesto u hebrejskoj povijesti. Grad sionski, Hram u kojem Bog prebiva među svojim narodom, postaje mjesto Sotoninog sukoba s Isusom. “Ako si zaista Sin Božji”, ponovno je izgovorio Sotona. Zapazite što on kaže: *Ako je Bog doista Tvoj Otac, i ako je Njemu doista stalo do Tvoje poslanja, baci se s ovog vrha i jednom za svagda to provjeri. Naravno, ako je sve to istina, Bog neće dopustiti da se ozlijediš.* On zatim navodi Pismo: “Jer je pisano: ‘Naredit će svojim anđelima za tebe da te neprestano čuvaju.’” (Luka 4,10)

Sotona poznaje Pismo, ali ga pogrešno tumači. Njegov plan je da navede Isusa da iskuša Boga. Bog je doista obećao da će pružiti zaštitu svojim anđelima, ali samo ako činimo Njegovu volju, kao u slučaju Daniela i njegovih prijatelja. Isus ponovno odlučno odgovara Sotoni koristeći se Svetim pismom, izjavljujući da ne trebamo iskušavati Boga (redak 12). Naša je dužnost da se pokorimo Božjoj volji i prepustimo Mu da učini ostalo.

Zapazite četiri glavna biblijska načela u vezi s kušnjama: 1) nitko nije izuzet od kušnji; 2) kada Bog dopušta da se suočimo s kušnjama, On nam daje i milost da im se odupremo i snagu da ih pobijedimo; 3) kušnje nisu uvijek iste; 4) nitko nije iskušan više nego što može podnijeti (1. Korinćanima 10,13).

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Da su Josip i Marija održali svoj um uzdignut prema Bogu razmišljanjem i molitvom, oni bi razumjeli svetost povjerenja koje im je ukazano i ne bi izgubili Isusa iz vida. Nemarnošću u jednom danu izgubili su Spasitelja, ali bilo im je potrebno tri dana zabrinutog traganja da bi Ga našli. Tako je i s nama; praznim razgovorom, ogovaranjem ili zanemarivanjem molitve, možemo u jednom danu izgubiti Spasiteljevu prisutnost, a bit će nam potrebno mnogo dana bolnoga traganja da bismo Ga našli i ponovno dobili mir koji smo izgubili.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 54)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kušnja sama po sebi nije grijeh. U biblijskom smislu kušnja može potvrditi neporočnost. Biti kušan je jedno, a pasti u grijeh drugo. Istodobno, kakva je odgovornost na nama da učinimo sve što možemo da bismo izbjegli kušnje?

2. Filozofi i teolozi često govore o takozvanom “metanarativu”, velikoj sveobuhvatnoj priči ili temi u kojoj se pojavljuju druge teme. Rečeno na drugi način, metanarativ je pozadina, okvir u kojem se odvijaju drugi opisi i događaji. Mi, kao adventistički kršćani, veliku borbu vidimo kao “metanarativ” ili pozadinu za ono što se događa ne samo ovdje na Zemlji, već i na Nebu. Koji biblijski tekstovi pokazuju stvarnost velike borbe i objašnjavaju događaje u svijetu?

3. Koji su najsnažniji biblijski tekstovi koji daju obećanje o pobjedi nad kušnjama? Zašto i pokraj tih obećanja i dalje vrlo lako možemo pasti?

4. U jednom odsjeku pouke za ovaj tjedan nalazi se sljedeća izjava: “Sumnja u Božju riječ prvi je korak u popuštanju kušnji.” Zašto je tako?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Molbe ponizna srca i skrušena duha On neće prezreti. Otvaranje srca našem nebeskom Ocu, priznavanje naše potpune ovisnosti, izražavanje naših želja i iskazivanje zahvalne ljubavi — to je prava molitva.” (Ellen G. White, *Signs*, 1. srpnja 1886.)

Tko je Isus Krist?

“A za koga me vi držite?” zapita nato njih. ‘Za Božjega Mesiju’, odgovori Petar.” (Luka 9,20)

Biblijski tekstovi: Luka 4,16-30; 6,5; Efežanima 1,3-5; Luka 9,18-27; 2. Petrova 1,16-18.

Tko je Isus Krist? — Ovo pitanje nije filozofska ili sociološka varka. Ono zadire u bit ljudskog postojanja i, što je još važnije, pitanje što za ljudski rod znači vječnost.

Ljudi se mogu diviti Isusovim djelima, poštovati Njegove riječi, veličati Njegovo strpljenje, odobravati Njegovu odlučnost, uzdizati Njegovu nesebičnost i ostati nijemi pred okrutnim krajem Njegovog života. Mnogi bi možda bili spremni prihvatiti Isusa kao dobrog čovjeka koji je sve nastojao staviti na pravo mjesto — donijeti pravdu gdje je vladala nepravda, ponuditi izlječenje gdje je vladala bolest i pružiti utjehu gdje je vladao jad.

Da, Isus je stekao ime najboljeg učitelja, revolucionara, izuzetnog vođe i psihologa koji može prodrijeti u dubinu čovjekove duše. On je bio sve ovo i mnogo više.

Međutim, ništa od navedenog ni izbliza ne daje odgovor na najvažnije pitanje koje je Isus postavio o sebi: “A za koga me vi držite?” (Luka 9,20) To je pitanje na koje trebamo dati odgovor, a na tom odgovoru počiva sudbina čovječanstva.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 212—220

PRIHVAĆANJE ISUSA

Dok čitamo evanđelja i Novi zavjet uopće, zapaziti ćemo da su u svim ovim knjigama iznijete nevjerojatne tvrdnje ne samo o tome što je Isus činio, već što je još važnije, tko je bio. (Naravno, ono što je Isus činio silno svjedoči o Njegovoj naravi.) Ove tvrdnje — da je On Bog, da je naš Otkupitelj, da je samo On put koji vodi u vječni život — zahtijevaju našu pozornost zato što ukazuju na vječne posljedice za svako ljudsko biće.

Pročitajte Luka 4,16-30. Zašto su ljudi reagirali na taj način? Vidi Ivan 3,19.

.....

.....

.....

Stanovnici Njegovog rodnog grada bili su u početku oduševljeni što vide Isusa koji se, nakon mnogih učinjenih čuda, vratio u Nazaret, i “svi su mu odobrali i divili se lijepim riječima što su izlazile iz njegovih usta” (Luka 4,22). Međutim, njihova reakcija na Njegov ukor pokazala je kakav ih je duh uistinu pokretao.

Pročitajte Luka 7,17-22. Koje je pitanje Ivan Krstitelj postavio o Isusu i zašto?

.....

.....

Čak su se i Ivanu Krstitelju, Isusovom preteći koji je objavio da je Isus “Janje Božje”, u dubinu duše uvukle misli sumnje. Želio je znati: “Jesi li ti Onaj koji ima doći, ili da drugoga čekamo?” (Luka 7,19)

Zapazite također da Isus ne odgovara neposredno na Ivanovo pitanje, već ukazuje na djela koja svjedoče za Njega: “Slijepi proglédaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se propovijeda Radosna vijest.” (redak 22)

Isusov odgovor je na neki način mogao izazvati još veću Ivanovu potištenost. Uostalom, ako Isus ima silu da učini sva ova nevjerojatna djela, zašto se ja nalazim u tamnici? Tko se nije, kada je doživio neku nesreću, zapitao nešto slično: ako je Bog svemoćan, zašto mi se ovo događa? Zašto je križ i sve ono što on predstavlja i obećava, jedini naš odgovor?

BOŽJI SIN

“Sin Čovječji” ili “Sin Božji”, dva imena upotrijebljena u evanđeljima, govore nam o tome tko je Isus. Prvo označava da se Bog utjelovio, a drugo da je Isus druga Osoba Božanstva. Ova dva izraza navode nas da razmišljamo o čudesnoj naravi Isusa Krista: o Bogu koji je bio i Bog i čovjek. Ovu misao je teško shvatiti, ali ta poteškoća ni na koji način ne umanjuje ovu zadivljujuću istinu i veliku nadu koju nam nudi.

Pročitajte Luka 1,31.32.35; 2,11. Što ovi redci govore o tome tko je Isus?

.....

.....

.....

U Luki 1,31.32 anđeo povezuje ime “Isus” sa “Sinom Previšnjega”, kome će Gospodin Bog dati prijestolje Njegovog oca Davida. Isus je Božji Sin. On je također Krist, Mesija, koji će povratiti Davidovo prijestolje, ne kao ovozemaljski osloboditelj, već u eshatološkom smislu kao Onaj koji će na kraju poraziti Sotonu u pokušaju da preuzme Božje prijestolje. Anđeo je pastirima objavio da je novorođenče u jaslama “Spasitelj — Krist, Gospodin” (Luka 2,11).

Naziv “Sin Božji” ne samo da potvrđuje Kristov položaj u okviru Božanstva, već istodobno otkriva blisku i tijesnu zajednicu koju je Isus imao s Bogom Ocem dok je bio na Zemlji.

Ipak, odnos između Oca i Sina nije isti kao odnos koji mi imamo s Bogom. Naš odnos je posljedica Kristovog djelovanja kao Stvoritelja i Otkupitelja, dok je On kao Sin u ravnopravnom položaju s Ocem. Svojom božanskom naravi Isus održava najbližu moguću vezu s Ocem.

“Isus izjavom ‘Otac moj nebeski’ kao da podsjeća svoje učenike da On, dok je svojom ljudskom prirodom povezan s njima, sudjeluje u njihovim kušnjama i suosjeća s njima u njihovim patnjama, On je svojom božanskom prirodom povezan s prijestoljem Beskonačnoga.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 364)

Što za nas znači činjenica da je Isus u punom smislu Bog? Iako ova istina obuhvaća mnogo činjenica, jedna koja nas najviše zadivljuje jest da se, iako Bog, ponizio ne samo da uzme na sebe našu narav, već da sebe preda kao žrtvu radi nas. Ovdje govorimo o Bogu! Kakvu divnu činjenicu ova istina pruža o pravoj Božjoj naravi?

SIN ČOVJEČJI

Iako je Isus bio potpuno svjestan da je Sin Čovječji i Sin Božji (Luka 22,67-70), sebe je najviše nazivao Sinom Čovječjim. Jedini preostali primjeri upotrebe ovog imena nalaze se u Danielu 7,13, Djelima 7,56 (u Stjepanovom govoru) i Otkrivenju 1,13; 14,14. Izraz se javlja više od 80 puta u evanđeljima, od toga 25 puta u Evanđelju po Luki. Lukina upotreba ovog imena pokazuje njegovo veliko zanimanje za Isusovu ljudsku narav kao univerzalnog čovjeka kojega je Bog poslao da objavi Radosnu vijest o spasenju.

“Ljudska narav Božjeg Sina vrlo je značajna za nas. Ona je zlatni lanac koji povezuje našu dušu s Kristom, i preko Krista s Bogom. Ovo treba biti predmet našeg proučavanja. Krist je pokazao svoju ljudsku narav postavši čovjek. Ipak, On je bio i Bog u tijelu.” (Ellen G. White, *Selected Messages*, sv. 1, str. 244)

Upotreba imena “Sin Čovječji” u Evanđelju po Luki pruža različite uvide u narav, misiju i život utjelovljenog Isusa.

Prvo, to ime Ga poistovjećuje s čovjekom (Luka 7,34) koji nema stalno mjesto boravka i sigurnost (Luka 9,58).

Drugo, Luka tim imenom potvrđuje Kristovu božansku narav i položaj: jer “Sin je Čovječji — nastavi im — Gospodar i subote” (Luka 6,5). On je također Stvoritelj koji ima silu da oprašta grijeha (Luka 5,24).

Treće, da bi izvršio zadaću otkupljenja koju je Bog odredio prije stvaranja svijeta (Efežanima 1,3-5), Sin Čovječji došao je tražiti i spasiti izgubljene (Luka 9,56; 19,10). Međutim, otkupljenje ne može biti završeno dok Sin Čovječji ne postrada, ne okrive Ga, ne ubiju i treći dan ne ustane (vidi Luka 9,22). Ova svijest Sina Čovječjeg o putu kojim mora proći, i cijeni koju mora platiti zbog otkupljenja ljudskog roda od grijeha, otkriva ne samo božansko podrijetlo plana otkupljenja, već i Kristovu pokornost tom planu u svojoj ljudskoj naravi.

Četvrto, zapazite kako Luka u sljedećim tekstovima prikazuje potpunu sliku Mesije koji strada: Njegovo predznanje o križu (Luka 18,31-33), izdaju (Luka 9,44), Njegovu smrt kao ispunjenje proročanstva (Luka 22,22), Njegovo raspće i uskrsnuće (Luka 24,7; usporedite Luka 11,30), Njegovu ulogu kao Posrednika pred Ocem (Luka 12,8).

Peto, Luka u posljednjim danima vidi Sina Čovječjega kako se vraća na Zemlju da nagradi svete i okonča veliku borbu (Luka 9,26; 12,4; 17,24.26.30; 21,36; 22,69).

Ukratko, ime “Sin Čovječji” pruža višestruki uvid ne samo u Kristovu narav, već i Njegova djela koja je došao učiniti, koja je ostvario i koja će ostvariti za nas u okviru planu spasenja.

"BOŽJI MESIJA"

Pročitajte Luka 9,18-27. Zašto je Isus postavio učenicima pitanje čiji je odgovor već znao? Kakve im je pouke želio uputiti o tome tko je On i što znači slijediti Ga?

.....

.....

"A za koga me vi držite?" (Luka 9,20) Pitanje koje je Isus postavio prije dvije tisuće godina i dalje odzvanja među ljudima. Ljudi su dali različite odgovore: da je veliki Učitelj, mudri etičar, utjelovljenje istine, oličenje samopožrtvovnosti, neustrašivi prorok, društveni reformator, veliki uzor ljudskom rodu. Međutim, nije zadovoljavajuć nijedan odgovor koji ne sadrži priznanje koje je poteklo s Petrovih usana.

Nakon što je otkrio svoju vlast nad prirodom (Luka 8,22-25), silu nad nečistim duhovima (redci 26-35), moć nad bolestima (Luka 5,12-15; 8,43-48), sposobnost da nahrani pet tisuća ljudi s vrlo malo hrane (Luka 9,13-17), silu nad smrću (Luka 8,51-56) — Isus je suočio svoje učenike s dva pitanja: prvo, što drugi misle o Njemu; drugo, što učenici misle o Njemu. On im nije postavio ta pitanja da bi saznao nešto što već nije znao, već da bi im pomogao shvatiti da će poznavanje Njegove naravi zahtijevati od njih posvećenost koja će ih stajati svega.

"Naše poznavanje Isusa nikada ne smije biti posredno. Možemo znati svaki odgovor koji je ikada dan o Isusu; možemo poznavati sva teološka tumačenja Isusove naravi i djela koja je ljudski um ikada pomno razmotrio; možemo dati sažeti pregled nauka o Isusu svih velikih mislilaca i teologa, a da i dalje ne budemo kršćani. Kršćanstvo nikada nije značilo stjecanje znanja o Isusu, već poznavanje Isusa. O Isusu Kristu trebamo donijeti osobni zaključak. On nije pitao samo Petra, On pita svakoga od nas: 'A za koga me vi držite?'" (Villiam Barclay, *The Gospel of Matthew*, Bangalore, Theological Publications in India, 2009., sv. 2, str. 161)

Naš odgovor na pitanje koje je Isus postavio mora obuhvaćati Petrovo priznanje: da je Isus "Božji Mesija" (Luka 9,20). Krist znači "Pomazanik", Mesija, čija zadaća nije da donese slobodu u političkom smislu, već da kao Spasitelj oslobodi ljudski rod od Sotoninog utjecaja i grijeha, i uspostavi kraljevstvo pravde.

Nije dovoljno samo znati tko je Isus. Trebamo Ga osobno upoznati. Što ste iz osobnog poznavanja Isusa mogli zaključiti o tome tko je On i kakav je?

PREOBRAŽENJE

Pročitajte izvještaje o preobraženju iz sva tri evanđelja (Luka 9,27-36; Matej 17,1-9; Marko 9,2-8). (Pročitajte također Petrov izvještaj o ovom događaju i zapazite istinu koju je apostol Petar zabilježio iz svojeg osobnog iskustva; vidi 2. Petrova 1,16-18). Koju pojedinost dodaje Luka i zašto je ona važna?

.....

.....

Luka počinje opis događaja detaljem koji Matej i Marko ne spominju: Isus je poveo Petra, Ivana i Jakova na goru da se pomoli. Usmjerio je svoj pogled i misli prema Jeruzalemu i predvidio stazu patnje koja se pružala pred Njim. Isus je želio biti siguran da je ono što čini po Božjoj volji. U takvim trenutcima molitva je bila jedini način da pronađe sigurnost i pouzdanje. Molitva je omogućila da se božanska slava izlije na Isusa: "Postade lice njegovo drukčije i odijelo njegovo bijelo i sjajno." (Luka 9,29)

Preobraženi Isus razgovarao je s Mojsijem i Ilijom o "izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jeruzalemu" (Luka 9,31 — DK). Riječ "izlazak" može se shvatiti na dva načina: može se odnositi na Njegovu skorbu smrt u Jeruzalemu, iako grčka riječ *egzodus* obično ne označava smrt, ili na veliki "izlazak" koji je trebao ostvariti u Jeruzalemu, moćan iskupljujući izlazak koji će donijeti izbavljenje od grijeha.

Nakon njihovog razgovora začuo se glas odobravanja s Neba: "Ovo je Sin Moj ljubazni, Njega poslušajte!" (Luka 9,35) Prigodom preobraženja Isus je pomazan slavom, još jednom je bio uvjeren da je Božji Sin, i bilo je objavljeno da će otkupljenje Sina stajati života. Otuda nebeski nalog upućen učenicima: poslušajte Ga. Bez poslušnosti i izrazite vjernosti, ne možemo biti Njegovi učenici.

Ellen G. White je zapisala da su ova dva čovjeka, misleći na Mojsija i Iliju, "izabrani i počašćeni mimo svakog anđela oko prijestolja, došli razgovarati s Isusom o njegovom stradanju i utješiti Ga uvjeravanjem u sućut Neba. Nada svijeta, spasenje svakog ljudskog bića, bila je predmet njihova razgovora." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 347) Tako je čak i Isus, koji je tješio druge, tražio ohrabrenje i utjehu. To govori da je čak i duhovno naj snažnijima među nama, učiteljima i vođama, katkada potrebno ohrabrenje, potpora i pomoć drugih. Koga poznajete kome je trenutačno potrebno ohrabrenje, utjeha i pomoć?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Izbjegavajte svako pitanje povezano s Kristovom ljudskom naravi koje se može pogrešno shvatiti. Istina se nalazi blizu puta pretpostavki. Kada se bavite Kristovom ljudskom naravi, budite oprezni dok iznosite neke tvrdnje da vaše riječi ne bi bile pogrešno shvaćene, i da ne biste oslabili ili pomutili razumijevanje Njegove ljudske naravi koju posjeduje zajedno s božanskom. Njegovo rođenje bilo je Božje čudo. ... Nikada, ni na koji način, ne ostavljajte ni najmanji dojam da je na Kristu počivala mrlja ili sklonost k pokvarenosti, ili da je On na bilo koji način popuštao grijehu. On je u svemu bio kušan kao i čovjek, pa ipak se naziva ‘svetim’. Činjenica da je Krist u svemu bio kušan kao i mi, a da je bez grijeha, ostala je neobjašnjena smrtnim ljudima. Kristovo utjelovljenje uvijek je bilo i uvijek će biti tajna.” (Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, sv. 5. str. 1128,1129)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pročitajte prethodni komentar Ellen G. White o Kristovoj ljudskoj naravi. Moramo se suočiti s činjenicom da je Isusova ljudska narav, kao i božanska, velika istina u koju zasad ne možemo u potpunosti proniknuti. Ona je napisala: “Kristovo utjelovljenje uvijek je bilo i uvijek će biti tajna.” Zašto onda moramo paziti da ne donosimo oštar sud o onima koji ne razumiju ovu “tajnu” na isti način kao i mi?

2. Razmišljajte o događaju na Gori preobraženja. Što su izabrani učenici, koji su pošli s Isusom na Goru, činili u vrijeme kada se ovaj nevjerojatni događaj zbio u okviru plana spasenja? Spavali su! Na koji se način to može odnositi na nas, vjernike pojedince ili kao Crkvu u cjelini, koji živimo pred još jednim velikim događajem u povijesti spasenja: drugim Kristovim dolaskom?

3. Pročitajte neke Isusove izjave u kojima govori o sebi. Zašto je onda ideja da je Isus samo veliki Učitelj, veliki prorok, ili veliki duhovni vođa, pogrešna? Zašto moramo prihvatiti da je On ili ono što kaže za sebe, ili bezumnik koji je imao pogrešnu sliku o sebi? Zašto ne postoji nijedna druga mogućnost kada je Isusova narav u pitanju?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Moramo provoditi puno vremena na molitvi ako želimo napredovati u pobožnom životu. Koliko smo se više molili kad je vijest istine prvi put doprla do nas. Kako se često čuo glas posredničke molitve u sobi, u sjeniku, u voćnjaku ili u nekom šumarku. Često smo provodili sate u usrdnoj molitvi, dvoje ili troje zajedno, pozivajući se na obećanja; često se čuo glas plača, kao i glas zahvalnosti u pjesmi hvale. (Ellen G. White, *Testimonies*, sv. 5, str. 161,162)

Poziv na učenje

“Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi!” (Luka 9,23)

Biblijski tekstovi: Luka 5,1-11; 6,12-16; 9,1-6; Matej 10,5-15; Luka 10,1-24; Luka 9,23-25, Matej 16,24-28.

“Učenik” znači “sljedbenik”. Riječ “učenik” u Bibliji se javlja više od 250 puta, najviše u evanđeljima i Djelima apostolskim.

Učenje jača duh, pruža izazov umu i zahtijeva najviše snage u zajednici s Bogom i bližnjima. Bez potpune vjernosti Kristu i Njegovoj vijesti nema ni učenja. Možemo li primiti uzvišeniji poziv?

“Bog uzima ljude takve kakvi su i ako Mu se podčine, odgaja ih za svoju službu. Božji Duh, primljen u dušu, oživit će sve njezine sposobnosti. Um koji je potpuno posvećen Bogu, pod vodstvom Svetoga Duha skladno se razvija, ojačan da shvati i ispuni Božje zahtjeve. Slab, kolebljiv karakter mijenja se u čvrst i postojan. Stalno posvećenje uspostavlja tako blizak odnos između Krista i Njegovih učenika da kršćanin postaje sličan Njemu umom i karakterom.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 191)

Ovaj ćemo tjedan proučavati kako je Isus pozvao svoje učenike i kakve pouke možemo izvući o tome kako trebamo nastaviti djelo koje je On započeo na Zemlji.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 221—229

LOVCI LJUDI

Šimun i Andrija naporno su radili čitavu noć. Kao iskusni ribari bili su vješti u lovljenju ribe i znali su kada je vrijeme da lov privedu kraju. Rad tijekom noći nije im ništa donio. Usred razočaranja primili su nalog kakav nisu očekivali: "Izvezi na pučinu pa bacite mreže svoje za lov!" (Luka 5,4) Šimunov odgovor sadržavao je u sebi beznađe i muku: "Svu noć smo se trudili, i ništa nismo uhvatili. Ali na tvoju riječ bacit ću mreže." (redak 5)

Tko je ovaj stolar koji ribare savjetuje o ribolovu? Šimun se mogao samo okrenuti i otići, ali je li moguće da su Isusove prijašnje riječi utjehe i istinito propovijedanje izvršili određeni utjecaj na njega? Otuda odgovor: "Ali na tvoju riječ bacit ću mreže."

Znači, prva pouka o učeništvu glasi: poslušnost Kristovoj riječi. Andrija, Ivan i Jakov također su naučili da duga i neuspješna noć ustupa mjesto svijetloj i divnoj zori, kada su ulovili mnoštvo ribe. Odjednom je Petar pao na koljena i zaplakao: "Udalji se od mene, Gospodine, jer sam grešnik!" (redak 8) Uviđanje Božje svetosti i vlastite grešnosti drugi je važan korak u pozivu na učenništvo. Petar je, kao i Izaija (Izaija 6,5), učinio taj korak.

Pročitajte Luka 5,1-11; Matej 4,18-22; Marko 1,16-20. Razmotrite čudo koje se dogodilo, zbuñjenost ribara, Petrovo priznanje i Isusovu vlast. Što svaki od tih izvještaja govori o stazi učenništva?

.....

.....

.....

"Ne boj se! Od sada ćeš ljude loviti." (Luka 5,10) Promjena od ribara do lovaca ljudi je izuzetna i zahtijeva potpunu predaju Učitelju, prepoznavanje vlastitih sposobnosti i grešnosti, povezanost s Kristom u vjeri da bismo primili snagu za hodanje usamljenim i nepoznatim stazama učenništva, i neprekidno oslanjanje na Krista i samo na Njega. Život ribara nesiguran je i rizičan, jer su u stalnoj borbi s okrutnim valovima i bez stalnog prihoda. Život lovaca ljudi nije nimalo lakši, ali Bog obećava: "Ne boj se." Učenništvo nije lak put, ima svoje uspone i padove, radosti i izazove, ali učenik nije pozvan da hoda sam. Onaj koji kaže: "Ne boj se", nalazi se pokraj svakog vjernog učenika.

Pročitajte ponovno Petrovo priznanje da je grešan. Zapazite kako ga njegova grešnost navodi da se odvoji od Isusa. Zašto grijeh na takav način djeluje na nas i udaljava nas od Boga?

IZBOR DVANAESTORICE

Učeništvo nije nastalo samo po sebi. Ono je rezultat odgovora na Isusov poziv. Luka bilježi da je Isus prvo pozvao Petra, Andriju, Ivana i Jakova (Luka 5,11) i Mateja Levija, carinika (redci 27-32). Sada pisac stavlja izbor Dvanaestorice na važno mjesto u svojem izvještaju: odmah nakon izlječenja čovjeka s usahlom rukom u subotu (Luka 6,6-11), koje je navelo farizeje da skuju urotu u želji da ubiju Isusa. Gospodin je znao da je vrijeme da pojača svoj rad i pripremi skupinu radnika koju će podučiti za zadatak koji će uslijediti nakon križa.

Pročitajte Luka 6,12-16; 9,1-6. Što ovi redci govore o pozivu upućenom Dvanaestorici?

.....

.....

Među mnoštvom koje Ga je slijedilo bilo je mnogo učenika, ljudi koji bi Ga slijedili kao što bi učenici slijedili svojeg učitelja. Međutim, Kristov zadatak obuhvaćao je mnogo više od poučavanja. Trebao je izgraditi zajednicu otkupljenih, Crkvu koja će odnijeti Njegovu vijest o spasenju do kraja Zemlje. Zato su Mu bili potrebni ljudi koji će biti više od učenika. "Dozva svoje učenike te od njih izabra Dvanaesticu, koje prozva apostolima." (Luka 6,13) "Apostol" je onaj tko je poslan s posebnom viješću. Luka se koristi ovom riječju šest puta u evanđelju i više od dvadeset pet puta u Djelima apostolskim (Matej i Marko koriste je samo jednom).

Dvanaestorica nisu bila izabrana prema stupnju obrazovanja, ekonomskom i društvenom položaju, moralnoj uzvišenosti ili nečemu drugom što bi ih obilježilo kao posebno vrijedne. Bili su obični ljudi skromnog podrijetla: ribari, carinik, zelot, sumnjalica, i jedan za kojeg se ispostavilo da je izdajica. Pozvani su samo zbog jednog razloga: da budu predstavnici Kralja nad kraljevima.

"Bog uzima ljude takve kakvi jesu, s osnovnim crtama u karakteru i obučava ih za svoju službu, ako žele prihvatiti Njegov red i učiti od Njega. Oni nisu izabrani zato što su savršeni, već unatoč svom nesavršenstvu; kroz poznavanje i provođenje istine, kroz Kristovu milost, mogu biti preobraženi u Njegovo obličje." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 232)

Suočimo se s istinom: nismo savršeni i nijedan vjernik u Crkvi nije savršen. Svi mi rastemo. Kako možemo raditi s drugima i prihvatiti ih takve kakvi jesu?

SLANJE APOSTOLA

Pročitajte Luka 9,1-6; Matej 10,5-15. Koje duhovne istine možemo naučiti iz redaka u kojima se govori o Isusovom sazivanju učenika?

.....

.....

Luka opisuje slanje apostola u tri koraka.

Prvo, Isus ih je okupio sve zajedno (Luka 9,1). Riječ “pozvati” ili “poziv” važna je za kršćansku službu, kao i za kršćansko bogatstvo riječi. Da bi postao teološki izraz, mora biti doživljena u osobnom iskustvu. Apostoli moraju odgovoriti na poziv, doći k Onome koji im upućuje poziv i biti “zajedno”. Poslušnost Onome koji ih poziva i potpuna predaja Njemu važni su da bi iskusili jedinstvo o kojem ovisi uspjeh misionarske službe.

Drugo, Isus je dao “moć i vlast” (Luka 9,1). Isus nikada ne šalje svoje izaslanike praznih ruku. On ne očekuje da budemo Njegovi predstavnici u svojoj snazi. Obrazovanje, kultura, položaj, bogatstvo ili razum ne pružaju nam moć da izvršimo Njegovu zadaću. Krist nas osposobljava, oprema i ovlašćuje. Grčka riječ za “moć” je *dynamis*, iz koje je izvedena riječ “dinamo”, izvor svjetla, i “dinamit”, izvor energije koji može probiti planinu. Moć i vlast koje Isus daje dovoljne su da pobijedimo đavla i porazimo ga u njegovim namjerama. Isus je naša moć. “Kad ljudska volja surađuje s Božjom voljom, postaje svemoćna. Neka se sve što treba činiti po Njegovoj zapovijedi učini u Njegovoj snazi. Sve Njegove zapovijedi istodobno osposobljavaju.” (Ellen G. White, *Isusove uspo-redbe*, str. 233)

Treće, Isus ih “posla da navješćuju kraljevstvo Božje i da ozdravljaju bolesnike” (Luka 9,2). Propovijedanje i iscjeljenje su nerazdvojivi, a zadaća je učenika da se brinu o cjelokupnoj ličnosti — tijelu, umu i duši. Grijeh i Sotona zarobili su cjelokupnu ličnost i ona mora biti dovedena pod utjecaj Isusove posvećujuće sile.

Učenici mogu ispuniti svoju zadaću samo kada svoj život u potpunosti predaju Kristu ne dopuštajući da im se nešto nađe na putu. Ni zlato ni srebro, ni otac ni majka, ni bračni drug ni dijete, ni život ni smrt, ni trenutačne neizvjesne prilike ni buduće nevolje ne smiju se postaviti između učenika i Krista. Krist, Njegovo kraljevstvo i svjedočenje izgubljenom svijetu jedino je važno.

“Ništa ne uzimajte na put.” (Luka 9,3) Koje je ovdje načelo prikazano koje moramo shvatiti i osobno iskusiti?

SLANJE DEDAMDESETORICE

Pročitajte Luka 10,1-24. Što ovaj izvještaj o slanju sedamdesetorice govori o zadobivanju duša usred velike borbe?

.....

U vrijeme Isusove službe slijedilo Ga je više od dvanaest učenika. Kada se apostol Petar obratio vjernicima radi biranja apostola koji će doći na Judino mjesto, skupina se sastojala od najmanje 120 učenika (Djela 1,15). Pavao kaže da je Isus imao više od 500 sljedbenika prigodom uzašašća (1. Korinćanima 15,6). Iz ovoga vidimo da slanjem Sedamdesetorice Isus nije ograničio broj učenika, već da je izabrao posebnu skupinu čija je zadaća bila da ide pred Njim u galilejske gradove i pripremi put za Njegove kasnije posjete.

Samo je u Evanđelju po Luki zabilježen izvještaj o Sedamdesetorici, što je karakteristično za Luku koji je bio okrenut misiji. Broj sedamdeset simboličan je u Pismu i u povijesti hebrejskog naroda. U Postanku je navedeno sedamdeset naroda svijeta kao Noinih nasljednika, a Luka je bio pisac sa sveopćim pogledom na svijet. Mojsije je odredio sedamdeset starješina koji će mu pomagati u radu (Brojevi 11,16.17.24.25). Veliko vijeće činilo je sedamdeset članova. U Pismu se ne spominje jesu li ovi izvještaji utjecali na Isusovo pozivanje Sedamdesetorice, ali to ne bi trebalo biti predmet naših nagađanja. Međutim, važno je da je Isus, kao Onaj koji podučava crkvene vođe, ostavio plan da sila i odgovornost ne leže na nekolicini, već na mnoštvu učenika.

Radost i zadovoljstvo obilježili su povratak Sedamdesetorice. Oni su dali izvještaj Isusu: "Čak nam se i zli duhovi pokoravaju u tvoje ime." (Luka 10,17) Za uspjeh u zadobivanju duša nikada nije zaslužan rad evanđelista. Evanđeoski radnik je samo posrednik. Uspjeh dolazi zahvaljujući "tvojem imenu". Isusovo ime i sila u osnovi su svake uspješne evanđeoske misije.

Međutim, zapazite tri izuzetna Isusova odgovora u vezi s uspjehom misionarskog rada Sedamdesetorice. Prvo, Isus u uspjehu evanđeoskog rada vidi Sotonin poraz (redak 18). Drugo, što je netko više uključen u evanđeoski rad, obećano mu je više vlasti (redak 19). Treće, radost evanđeoskog radnika ne treba počivati na onome što je postigao na Zemlji, već na tome što je njegovo ime zapisano na nebesima (redak 20). Nebo se raduje i bilježi svaku osobu koja se oslobodila Sotonine vlasti. Svaka duša osvojena za kraljevstvo udarac je Sotoninim planovima.

Pročitajte ponovno tekst u Luki 10,24. Što su mnogi proroci i kraljevi željeli vidjeti, ali nisu? Kakvo značenje to ima za nas?

CIJENA UČENIŠTVA

Sokratov učenik bio je Platon. Gamalielov učenik bio je Savao. Vođe različitih religija imali su svoje odane sljedbenike. Razlika između takve vrste sljedbeništva i Isusovih učenika jest što je sljedbeništvo bilo utemeljeno na ljudskoj filozofiji, dok su se Isusovi učenici oslanjali na Isusa i Njegova djela. Kršćanski učenici ne oslanjaju se samo na Kristov nauk, već i na ono što je učinio za spasenje ljudi. Zato Isus poziva sve svoje sljedbenike da uzmu svoj križ i slijede Njegove upute. Ako se ljudi ne kreću prema Golgoti, nema kršćanskog učenništva.

Pročitajte Luka 9,23-25; Matej 16,24-28; Marko 8,34-36. Koja je ključna poruka u ovim redcima upućena onima koji tvrde da su kršćani?

.....

Kršćansko učenništvo je djelotvorna veza između spašenih i Spasitelja; kao spašeni, trebamo slijediti Spasitelja. Zato je Pavao rekao: “Živim — ali ne više ja, nego Krist živi u meni: život koji sada provodim u tijelu, provodim u vjeri u Sina Božjega koji mi je iskazao ljubav i samoga sebe za mene predao.” (Galaćanima 2,20)

Cijena učenništva određena je u Luki 9,23: “Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi!” Zapazite ove praktične riječi: “odreče”, “uzme” i “neka me slijedi”. U izvještaju o Petrovom odricanju Krista pronalazimo najbolju definiciju riječi “odreći se”. Petar je izjavio: “Ne poznajem Isusa.” Tako, kada poziv na učenništvo zahtijeva da se odrekne sebe, moramo reći da ne poznajem sebe; mi smo mrtvi. Umjesto nas mora živjeti Krist (Galaćanima 2,20). Drugo, uzimanje križa svakoga dana znači poziv da se razapnemo s Kristom. Treće, sljedbeništvo zahtijeva da središte života bude Krist i samo Krist.

Isus proširuje cijenu učenništva kao što je otkriveno u Luki 9,57-62: ništa nema prednost u odnosu na Isusa. On i samo On je na prvom mjestu u prijateljstvu, radu, bogoslužju i među vjernicima. U kršćanskom učeništvu odreći se sebe nije mogućnost, već potreba. “Kada Krist poziva čovjeka, nalaže mu da dođe i umre. ... To je svaki put ista smrt, smrt Isusa Krista, smrt starog čovjeka. ... Samo čovjek koji se odrekne sebe svojom voljom, može slijediti Krista.” (Dietrich Bonhoeffer, *The Cost of Discipleship*, New York, The Macmillan Co., 1965., str. 99)

Koju ste cijenu platili zato što slijedite Krista? Pozorno razmotrite svoj odgovor.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Uzimanje križa uklanja iz srca samoljublje i stavlja čovjeka u položaj da može naučiti kako se nosi Kristovo breme. Mi ne možemo slijediti Krista ako ne nosimo Njegovo breme, ako ne uzmemo Njegov križ i ne nosimo ga za Njim. Ako naša volja još nije usklađena s božanskim zahtjevima, moramo se odreći svojih sklonosti, odbaciti svoje omiljene želje i krenuti Kristovim stopama.” (Ellen G. White, *Sons and Daughters of God*, str. 69)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pročitajte ponovno pitanje na kraju pouke od srijede u vezi s tekstom u Luki 10,24. Čemu smo mi koji živimo u ovom razdoblju svjedoci što su “mnogi proroci i kraljevi” željeli vidjeti, ali nisu? Na primjer, ispunjenje proročanstava? Razmislite koliko je događaja iz Daniela 2., 7. i 8. poglavlja za mnoge proroke i kraljeve bilo budućnost, a za nas povijesne činjenice. Čega se još možete sjetiti?

2. Razmišljajte više o Isusovim riječima da će oni koji zadobiju cijeli svijet izgubiti svoju dušu. Što je time želio reći? Ili što znači izgubiti svoj život da bi ga sačuvaao? Jedno je kada se oni koji ne vjeruju, sebično drže ovoga svijeta. Što je logično kada vjeruju da je to sve što imaju. Čega bi se inače držali? Međutim, zašto oni koji znaju da će ovaj svijet završiti i novi započeti jednoga dana, i dalje nastoje u ovom svijetu steći što je moguće više? Kako se možemo sačuvati od ove vrlo opasne duhovne zamke?

3. Pročitajte Luka 10,17-20. Možemo razumjeti uzbuđenje ovih ljudi kada su vidjeli da im se čak i zli duhovi pokoravaju u Isusovo ime. Obratite pozornost na odgovor koji im je Isus dao. Što trebaju shvatiti svi koji su uključeni u misionarski rad?

4. Navedite neke ljude, osim biblijskih osoba, čiji ih je izbor da slijede Krista mnogo stajao, možda više nego većinu nas? Zapitajte se: “Što su ovi ljudi izgubili, koju su cijenu platili zato što su slijedili Krista, i jesam li ja spreman učiniti isto?”

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Molitva dopire do Svemogućega i donosi nam pobjedu.” (Ellen G. White, *The Bible Echo*, 1. listopada 1889.)

Krist kao Gospodar subote

“Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote. Stoga je Sin Čovječji Gospodar i subote.” (Marko 2,27.28)

Biblijski tekstovi: Marko 1,21; 6,2; Luka 4,17-19.31-37; 2. Korinćanima 5,17; Luka 6,1-11; 13,10-16.

Iako je Luka evanđelje namijenio neznabošcima, važno je zapaziti koliko često spominje subotu. Od 54 puta koliko se subota navodi u evanđeljima i Djelima apostolskim, 17 puta se navodi u Evanđelju po Luki i 9 u Djelima; 9 u Mateju, 10 u Marku i 9 u Ivanu. Luka je kao obraćenik iz neznaboštva bio uvjeren da je subota sedmi dan ne samo za Židove, već i za neznabošce. Prvi Isusov dolazak nije ništa promijenio kada je u pitanju svetkovanje subote.

“Krist je tijekom svoje službe na Zemlji naglašavao obvezatnost propisa o suboti; u svemu svojem nauku izražavao je poštovanje prema ustanovi koju je sam utemeljio. U Njegovo vrijeme svetkovanje subote se toliko izopačilo da je bolje prikazivalo sebični i samovoljni karakter čovjeka nego Božji karakter. Krist je odbacio lažnu nauku kojom su oni koji su tvrdili da poznaju Boga pogrešno prikazivali Njegov karakter.” (Ellen G. White, *Izraelski proroci i kraljevi*, str. 117)

U pouci za ovaj tjedan Isus je predstavljen kao Gospodar subote, način na koji ju je svetkovao i primjer koji nam je ostavio. Običaj svetkovanja prvog dana u tjednu umjesto subote nema potvrdu u Kristovom životu ni u Novom zavjetu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 230—235

"PO SVOM OBIČAJU" (Luka 4,16-30; vidi Izaija 61,1.2)

"Te po svom običaju u subotu uđe u sinagogu." (Luka 4,16) Ovo je važan tekst za adventističke kršćane. Mnogi ga koriste na evanđeoskim sastancima ili biblijskim proučavanjima da bi naglasili činjenicu da je Isus svetkovao subotu.

Sinagoge su imale ključnu ulogu u vjerskom životu Židova. U vrijeme izgnanstva, kada Hram više nije postojao, građene su sinagoge za održavanje bogoslužja i poučavanje male djece. Sinagoga je mogla biti izgrađena na mjestu na kojem je živjelo najmanje deset židovskih obitelji. Odrastavši u Nazaretu, Isus je po "običaju" svake subote odlazio u sinagogu i sada, prigodom prvog povratka u svoje rodno mjesto, u subotu se zatekao u sinagogi.

Pročitajte Marko 1,21; 6,2; Luka 4,16-30; 6,6-11; 13,10-16; 14,1-5. Što ovi tekstovi uče o Isusu i suboti? Možete li negdje pronaći naznake da je Isus ukinuo obvezu svetkovanja subote ili ukazao na neki drugi dan koji je treba zamijeniti?

.....

.....

.....

.....

"Po svom običaju." (Luka 4,16) Samo se Luka koristi ovim izrazom u Luki 4,16 kada je Isus posjetio sinagogu u Nazaretu i u Luki 22,39 kada se Isus "po običaju uputi na Maslinsku goru". Oba se puta "običaj" odnosi na bogoslužje i molitvu.

Zašto trebamo imati običaj da u subotu idemo u crkvu kao što je činio Isus?

Prvo, Bog je svugdje. Možemo Ga slaviti na bilo kojem mjestu. Međutim, ima nečega posebnog u zajedničkom okupljanju u dan koji je određen prigodom stvaranja i zabilježen u Zakonu.

Drugo, time imamo priliku potvrditi pred ljudima da je Bog naš Stvoritelj i Otkupitelj.

Konačno, pruža nam priliku da se družimo i dijelimo radosti i tuge.

Oni koji nas optužuju za legalizam ili smatraju da smo u okovima zato što svetkujemo subotu, očito su zaboravili velike blagoslove koje subota donosi. Na koji ste način iskusili slobodu koju nam pruža svetkovanje subote?

SUBOTA: PORUKA I ZNAČENJE

“Kad ga razmota.” (Luka 4,17) Subota nije bila određena samo radi odlaska u Hram, već i radi slušanja Božje riječi. Onaj tko živi bez Njegove riječi, nalazi se u opasnosti da upadne u zamku grijeha: “U srce pohranih riječ tvoju, da protiv tebe ne sagriješim.” (Psalam 119,11)

Pročitajte Luka 4,17-19. Kako danas shvaćamo značenje ovih riječi kada se osvrnemo na ono što znamo o Isusu, tko je bio i što je učinio za nas? Kako ste u svojem hodu s Gospodinom doživjeli istinitost Njegovih tvrdnji?

.....

.....

.....

.....

.....

Kada je pročitao tekst iz Izaije 61,1.2, Isus je rekao: “Danas se ovo Pismo, koje ste čuli svojim ušima, ispunilo.” (Luka 4,21) Riječ “danas” zavređuje pozornost. Židovi su očekivali da će Božje kraljevstvo na poseban način doći u određenom trenutku u budućnosti, vojnom silom, kada će tuđinska vlast biti protjerana iz Judeje, a Davidovo prijestolje vraćeno. Međutim, Isus je rekao da je kraljevstvo već došlo s Njim i da će On slomiti silu grijeha, pobijediti đavla i osloboditi potlačene suznjeve njegove vlasti.

Razmislite također o tome koliko je subota povezana s Isusovim tvrdnjama da je Mesija. Subota je dan odmora u Kristu (Hebrejima 4,1-4); subota je simbol slobode i oslobođenja koje imamo u Kristu (Rimljanima 6,6.7); subota ne samo da otkriva Božje stvaranje, već i obećanje o ponovnom stvaranju u Kristu (2. Korinćanima 5,17; 1. Korinćanima 15,51-53). Nije slučajnost što je Isus subotom učinio mnoga djela iscjeljenja da bi oslobodio one koje je bolest pritiskala i tištala.

Subota je tjedni podsjetnik, urezana u ono što je nepromjenjivo, u vrijeme.

Kako nam držanje subote pomaže da bolje shvatimo spasenje vjerom, da se možemo osloniti na ono što je Krist učinio za nas nasuprot težnji da zaradimo put u Nebo?

ISCJELJENJE U SUBOTU U KAFARNAUMU

Isus se zbog odbacivanja koje je doživio u Nazaretu vratio u Kafarnaum u kojem je prije propovijedao (Matej 4,13). Ovaj važan grad postao je središte Isusove službe u Galileji. U njemu se nalazila sinagoga koju je najvjerojatnije sagradio rimski stotnik (Luka 7,5), u koju je Isus po običaju otišao u subotu.

Ove subote Isusova služba sastojala se od različitih aktivnosti — poučavanja, liječenja, propovijedanja. Ništa nije rečeno o tome što je Isus propovijedao, ali je zabilježeno da se narod čudio “jer mu riječ bijaše puna moći” (Luka 4,32). Njegov nauk bio je u suprotnosti s naučavanjem rabina. Bio je dubok i dalekosežan. Propovijedao je s vlašću, Njegov nauk temeljio se na Svetom pismu, iznosio ga je silom Svetoga Duha, nazivao je grijeh pravim imenom i pozivao je na pokajanje.

Pročitajte Luka 4,31-37. Koje su snažne istine otkrivene u ovim redcima o 1) velikoj borbi, 2) postojanju demona, 3) svrsi subote i 4) Božjoj sili nad zlom? Što još možemo otkriti u ovom tekstu?

.....

.....

.....

U Luki 4,31-41 zabilježeno je prvo od pet izlječenja u subotu (Luka 4,38.39; 6,6-11; 13,10-16; 14,1-16). Isus je u propovijedi koju je održao u Nazaretu objavio da je Njegovo poslanje da pomogne, izliječi i obnovi one koji su žalosni i potlačeni. U Kafarnaumu, u subotu, u vrijeme kada je u sinagogi bilo puno vjernika, čovjek opsjednut nečistim duhom obratio se Isusu priznanjem: “Ha, što hoćeš od nas, Isuse Nazarećanine? ... Znam tko si: Svetac Božji.” (Luka 4,34) Demon, nečisti đavolski duh, i kao takav nadnaravno biće, odmah je prepoznao utjelovljenog Spasitelja. U ovom izvještaju zavjesa koja dijeli vidljivi i nevidljivi svijet bila je razmaknuta.

Razmislite o tome koliko je velika borba ovdje otvoreno prikazana. Ona često nije tako vidljiva. Kako se ona odvija u vašem životu? Što vam jedino daje nadu da ćete pobijediti u ovoj borbi? Vidi 1. Korinćanima 15,2.

.....

.....

GOSPODAR SUBOTE

U Luki 6,1-11 zabilježena su dva Isusova razgovora s farizejima o suboti.

Pročitajte o prvom događaju u Luki 6,1-5. Kako se Isus suočio s optužbama da On i Njegovi učenici ne mare za Zakon i subotu?

.....

.....

.....

Dok su hodali kroz polje, učenici su trgali klasje, trljali ga među dlanovima i jeli. Međutim, farizeji su izvrnuli činjenice i optužili učenike da krše zapovijed o suboti. Isus je ukazao farizejima na događaj o Davidu, kada je sa svojim gladnim vojnicima ušao u Dom Božji i pojeo kruh koji je bio namijenjen isključivo svećenicima. Isus je istaknuo da su farizeji kroz dugu povijest legalizma dodavali pravilo po pravilo, običaj po običaj i subotu, koja je trebala donositi radost, pretvorili u teret.

Pročitajte drugi događaj u Luki 6,6-11. Kakve pouke o suboti zapazamo ovdje?

.....

.....

.....

Iako je ovaj događaj zabilježen u svim sinoptičkim evanđeljima, samo Luka govori da je čovjekova desna ruka bila suha. Ovaj dodatni detalj liječnika Luke pomaže nam da shvatimo ozbiljan utjecaj ovog tjelesnog nedostatka na čovjekovu sposobnost da živi normalnim životom. Ovaj događaj pokrenuo je dva odgovora: prvo, farizeji su željeli optužiti Isusa da krši subotu time što je izliječio čovjeka. Drugo, Isus je čitao njihova srca i htio im je pokazati da je On Gospodar subote, Onaj koji ju je stvorio, i da neće odustati od svoje misije da oslobodi palog čovjeka iz okova grijeha. On je stavio držanje subote u božansku perspektivu: u skladu je sa Zakonom subotom činiti dobro i spasiti život (Luka 6,9-11).

Razmislite o tome koliko su ovi vođe bili zaslijepljeni svojim pravilima i propisima, koje su smatrali Božjima. Kako se možemo sačuvati da ne upadnemo u istu zamku i ne dopustimo običajima i ljudskom naučavanju da nas zaslijepe za duboke božanske istine?

SUBOTA: BOLESNI NASUPROT VOLU I MAGARCU

Od tri sinoptička evanđelja samo Luka bilježi dva Isusova čuda iscjeljenja u subotu (Luka 13,10-16; 14,1-15). Prvo je razgnjevilo upravitelje sinagoge, drugo je ušutkalo farizeje. U oba slučaja Isusovi neprijatelji koristili su se svojim pogrešnim tumačenjem Zakona kako bi optužili Isusa da krši subotu.

Pročitajte Luka 13,10-16; 14,1-6. Koje su važne istine ovdje otkrivene o tome koliko je lako pogrešno protumačiti ključne biblijske istine?

.....

.....

.....

.....

.....

Razmislite o nepokretnoj ženi. Farizeji su je kao pripadnicu ženskog roda gledali s prijezirom; bila je bogalj osamnaest godina, što je dugo vremensko razdoblje koje može nečije strpljenje staviti na kušnju i pojačati osjećaj besmisla života; ni na koji način nije si mogla pomoći.

Njoj je prišla božanska milost u ljudskom obliku. Isus je primjećuje, poziva da Mu se približi, obraća joj se da bi joj pružio izlječenje, polaže ruke na nju i “odmah se uspravi” (Luka 13,13). Svaki glagol koji je Luka upotrijebio ukazuje na vrijednost i dostojanstvo žene, i samim tim vrijednost i dostojanstvo svake prezrene osobe, bez obzira na prilike u kojima se nalazi.

Drugo čudo (Luka 14,1-6) Isus je učinio kada je u subotu ušao u dom jednog farizeja. Tom je prigodom izliječio čovjeka koji je patio od vodene bolesti. Očekujući protivljenje vođa koji su Ga pomno promatrali, Isus je postavio dva pitanja: prvo, o svrsi Zakona (“Je li dopušteno subotom ozdravljati?” redak 3); drugo, o vrijednosti ljudskog bića (“Ako nekomu od vas upadne sin ili vol u zdenac, zar ga neće odmah, i u subotu, izvaditi?” redak 5). Bit na koju je želio ukazati bila je očita, jer prema Lukinom izvještaju nisu ništa odgovorili. Isus je otkrio njihovo licemjerje, onaj najgori oblik licemjerja koji se krio pod velom navodne svetosti i pravednog gnjeva zbog onoga što su smatrali nečuvenim kršenjem Božjeg svetog zakona.

I mi trebamo biti oprezni u vezi s tim.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Bog ne može ni za trenutak zadržati svoju ruku, jer bi čovjek klonuo i umro. Tog dana i čovjek mora raditi. Životnim se potrebama mora odgovoriti, bolesni se moraju njegovati, oskudica se siromašnih mora ublažiti. Neće ostati bez krivice onaj tko u subotu zanemari pomoći u nevolji. Božji sveti odmor načinjen je za čovjeka i djela milosrđa su u savršenom skladu s njezinim ciljem. Bog ne želi da Njegova stvorenja ijedan čas podnose bol koja se može otkloniti u subotu ili u bilo koji drugi dan.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 155,156)

“Nijedna druga ustanova koja je povjerena Hebrejima nije tako cjelovito odvajala Hebreje od okolnih naroda kao što je to bila subota. Bog je odredio da ih njezino poštovanje imenuje za njegove poštovatelje. Ono je trebalo biti znakom njihova odvajanja od idolopoklonstva i njihove veze s pravim Bogom. Međutim, da bi subotu držali svetom, ljudi i sami moraju biti sveti. Vjerom moraju postati sudionici u Kristovoj pravdi.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 222)

ZA RAZGOVOR

1. Zar nije zadivljujuće koliko je Biblija jasna kada je u pitanju istina o Isusu i suboti? Pa ipak, mnogi vjernici širom svijeta i dalje tvrde da je zapovijed o suboti ukinuta, da nije važna ili da je njezino svetkovanje jednako legalizmu. Zašto su nepokolebljiva vjernost i poslušnost Božjoj riječi toliko važni? Mnoštvo je obmanuto u vezi s nečim tako bitnim kao što je Božji sveti zakon. Koju važnu opomenu Isus upućuje u Evandelju po Marku 13,22?

2. Zapazite kako se Sotona naporno trudi da uništi subotu: ili je upotrijebio izraelske vođe da je pretvore u težak teret i liše je značenja i vrijednosti; ili je upotrebljavao i još uvijek upotrebljava crkvene vođe koji je odbacuju kao zastarjeli, legalistički i isključivo hebrejski običaj. Zašto je subota i sve ono što ona obuhvaća cilj Sotoninog neprijateljstva?

3. Isus je “Gospodar subote” (Luka 6,5). Kakvo značenje ovaj tekst ima za kršćane i njihov stav prema suboti?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

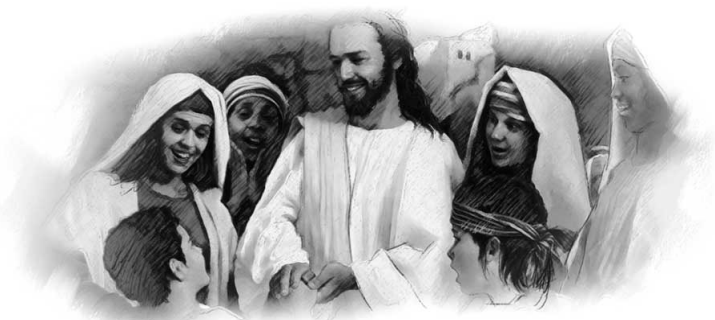
.....

.....

.....

.....

“Nakon što iznesemo svoje molbe, na njih trebamo odgovoriti sami koliko god je to moguće i ne čekati na Boga da učini za nas ono što možemo sami. Božja pomoć čeka u pričuvi za sve koji je traže.” (Ellen G. White, *The Bible Echo*, listopad 1887.)

Žene u Isusovoj službi

“Dakako svi ste po vjeri sinovi Božji u Kristu Isusu. ... Nema tu više ni Židova ni Grka; nema više ni roba ni slobodnjaka; nema više ni muškog ni ženskog, jer ste svi samo jedan u Kristu Isusu.” (Galaćanima 3,26-28)

Biblijski tekstovi: Luka 1,39-55; 2,36-38; 7,11-17.36-50; Rimljanima 10,17; Luka 8,1-3; 18,1-8.

Evangelje po Luki katkad se naziva “ženskim evanđeljem” zato što se u njemu više nego u drugim evanđeljima opisuje Isusova brižljiva skrb za potrebe žena i njihova uključenost u Njegovu službu.

U Isusovo vrijeme, kao i u nekim kulturama u današnje vrijeme, žene nisu bile jako cijenjene. Neki ovdašnji Židovi zahvaljivali su Bogu što nisu robovi, neznabošci ili žene. Grčko i rimsko društvo katkad se još gore ophodilo prema ženama. Rimski kulturu je do krajnjih granica razvila odobravanje razvrata. Često se događalo da je muškarac osim žene, s kojom je stupao u brak samo s ciljem da dobije buduće nasljednike svoje imovine, imao i prilježnice.

U takvim prilikama u kojima se sa ženama postupalo loše, Isus je donio radosnu vijest da su žene Abrahamove kćeri (vidi Luka 13,16). Koliko su žene iz tog vremenskog razdoblja bile sretne kada su čule da su Božja djeca i u Božjim očima jednako vrijedne kao i muškarci! Danas poruka upućena ženama u svim narodima ostaje ista: svi smo mi, i muškarci i žene, jedno u Kristu Isusu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 236—244

ŽENE KOJE SU ISUSU POŽELJELE SRDAČNU DOBRODOŠLICU

Samo Luka bilježi reakciju dvije žene na čudesan događaj u sve-mirskoj povijesti: da je Božji Sin uzeo ljudsko tijelo da bi izvršio Očevo djelo otkupljenja i ispunio nade svojeg naroda koji je očekivao Mesiju. Iako ove žene nisu u potpunosti shvaćale što se događa, njihove riječi i reakcije na ove zapanjujuće događaje otkrile su njihovu vjeru i divlje-nje prema Božjim djelima.

Pročitajte tekst iz Luke 1,39-45 gdje je opisan susret Elizabete i Marije. Koje Elizabetine riječi otkrivaju na koji je način, ma koliko nepotpuno, shvatila velike događaje koji su se odigrali?

.....

.....

.....

.....

Nakon Elizabete i Marija je iskazala slavu Bogu (Luka 1,46-55). Njezine riječi, koje mnogi smatraju pjesmom, zapravo su dijelovi teksta iz Staroga zavjeta, što potvrđuje da je Marija predano proučavala Pismo i da je prikladna majka za Isusa. Marijina pjesma ne samo da se temelji na Pismu, već i na zajednici s Bogom. Njezino srce bilo je povezano s Gospodinom, a njezina vjera bila je snažna poput Abrahamove nade.

Pročitajte Luka 2,36-38. Koje su važne istine otkrivene u izvještaju o Ani u Hramu?

.....

.....

.....

Očekivane nade dobile su svoje pravo ispunjenje u Isusu. Stara udovica prepoznaje čudo i otada objavljivanje Spasitelja svima koji su došli u Hram smatra svojom obveznom misijom. Ona je bila prva žena koja je počela širiti Evanđelje.

Zamislite divljenje i čuđenje ovih žena dok su promatrale događaje koji su se odigrali pred njihovim očima. Na koji način možemo negovati divljenje prema velikim istinama koje objavljujemo?

ŽENE U ISUSOVOJ SLUŽBI ISCJELJENJA

U Luki 7,11-17 pročitajte izvještaj o čudu učinjenom u Nainu. Ova žena, siromašna udovica, sada se suočila s još jednom kušnjom, smrću svojega sina. Veliko mnoštvo ožalošćenih, koji su izražavali žalost i sućut, bilo je kraj nje u pogrebnoj povorci. Gubitak jedinog sina zajedno s neizvjesnim izgledima za budućnost činili su da ova žena postane oličenje tuge i beznada.

Međutim, pogrebna povorka se na izlasku iz grada susrela s još jednom povorkom koja je ulazila u grad. Na čelu povorke koja je izlazila iz grada nalazilo se beživotno tijelo u lijesu; na čelu povorke koja je ulazila u grad nalazio se živi Stvoritelj. Prigodom susreta Isus je ugledao ožalošćenu udovicu koja je izgubila svaku nadu. "Kad je Gospodin opazi, sažali se nad njom te joj reče: 'Nemoj plakati!'" (Luka 7,13) Molba da ne plače bila bi besmislena da nije potekla od Isusa, Gospodara života. Iza naloga: "Nemoj plakati!" počivala je sila koja je mogla ukloniti uzrok njezinih suza: Isus im je pristupio, dotaknuo lijes i rekao mladiću da ustane. Dodir se smatrao obrednim oskvrnućem (Brojevi 19,11-13), ali je Isusu suosjećanje bilo mnogo važnije od obreda. Odgovaranje na ljudske potrebe bilo je žurnije od držanja samih obreda.

Stanovnici Naina ne samo da su bili svjedoci velikog čuda, već su primili divnu poruku da Isus ne pravi razliku između emocionalne patnje muškaraca i žena. On se svojom prisutnošću suprotstavlja smrti i pobjeđuje je.

Pročitajte također tekst u Luki 8,41.42.49-56. Jair je bio utjecajna osoba, upravitelj sinagoge, zadužen da se brine o službi u njoj. Svake subote birao je osobu koja će se moliti, čitati Pismo i propovijedati. Bio je ne samo ugledan i utjecajan, već bogat i moćan. Volio je svoju kćer i nije oklijevao prići Isusu i zatražiti da izliječi njegovo dijete.

U ovim događajima sila Isusove riječi vratila je mrtvog sina majci i mrtvu kćer ocu. Razmislite koliko su ova djela bila nevjerojatna onima koji su ih promatrali, posebno roditeljima. Što ovi izvještaji govore o Božjoj sili? Što govore o tome koliko smo ograničeni u razumijevanju te sile (uostalom, znanost ni danas ne može objasniti kako je to moguće). Mada je najvažnije da steknemo povjerenje u tu silu i Božju dobrotu bez obzira na sadašnje prilike.

VJERNE I ZAHVALNE ŽENE

U Luki 7,36-50 Isus je pretvorio obrok u događaj duhovne veličine koji nudi dostojanstvo grešnoj ženi. Šimun, ugledni građanin, farizej, pozvao je Isusa za svoj stol. Dok su uzvanici sjedili, iznenada se nešto dogodilo: "Najedanput se pojavi neka žena koja bijaše javna grešnica." (redak 37) Došla je ravno pred Isusa, razbila alabastrenu bočicu vrlo skupocjenog mirisa, pomazala Ga njime, kleknula kraj Njegovih nogu i oprala ih svojim suzama.

Koje pouke možemo naučiti iz ženinog izlijevanja zahvalnosti i Isusovog prihvaćanja njezinog čina vjere?

.....

.....

"Kad je ljudskim očima njezin slučaj izgledao beznadan, Krist je u Mariji vidio mogućnosti da čini dobro. On je vidio bolje osobine njezina karaktera. Plan otkupljenja podario je ljudskom rodu velike mogućnosti, a u Mariji su se one trebale ostvariti. Njegovom milošću postala je sudi-omicom u božanskoj naravi. ... Marija je stajala kraj križa i ona Ga je pratila do groba. Marija je bila prva koja je objavila uskrslog Spasitelja." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 464)

U Luki 8,43-48 žena koju je zadesio veliki jad postaje predmet Spasiteljevog najvećeg poštovanja. Ova žena je dugo vremena patila od neizlječive bolesti koja je razarala njezino tijelo i dušu. Ipak, nakon dvanaest teških godina obasjala ju je zraka nade: "Ona ču ... o Isusu." (Marko 5,27)

Što je čula? Ne znamo je li čula malo ili mnogo. Međutim, znala je da se Isus brinuo o siromašnima; da je prihvaćao one koje je društvo odbacilo; da je dodirivao oboljele od gube; da je pretvorio vodu u vino; i da se iznad svega brinuo o ljudima koje je svladao očaj, među kojima je bila i ona. Međutim, nije bilo dovoljno samo čuti. To što je čula trebalo je u njoj potaknuti vjeru (Rimljanima 10,17) koja će je navesti na jednostavan čin da dodirne rub Njegove haljine. Taj dodir bio je vođen vjerom, s određenim ciljem, djelotvoran i usredotočen na Krista. Samo takvu vjeru Darodavac života može blagosloviti: "Tvoja te vjera ozdravila." (Luka 8,48)

Lako je promatrati ljude i osuđivati ih, zar ne? Iako to često ne iskazujemo riječima, osuđujemo ih u srcu, što je također pogrešno. Kako možemo prestati osuđivati druge, čak i u mislima, jer ne znamo kako bismo mi postupili kad bismo se našli u sličnoj situaciji?

ŽENE KOJE SU SLIJEDILE ISUSA

Pročitajte Luka 10,38-42. Koje važne duhovne istine možemo naučiti iz ovog izvještaja (Luka 8,14)?

.....

.....

Marta kao domaćica “bijaše mnogo zauzeta posluživanjem” (Luka 10,40). Međutim, Marija “je sjela Gospodinu do nogu i slušala njegovu riječ” (redak 39). Marta se tada požalila Isusu da sama obavlja sav posao. Iako Isus nije ukorio Martu zbog svoje prezaokupljenosti poslom, ukazao je na potrebu za postavljanjem prioriteta u životu. U učeništvu je najvažnije druženje s Isusom, pripremanje hrane može pričekati.

“Kristovom djelu potrebni su promišljeni, energični djelatnici. Postoji široko polje za Marte s revnošću za djelotvorni vjerski rad. Međutim, neka one najprije sjednu zajedno s Marijom kraj Isusovih nogu. Neka marljivost, točnost i snaga budu posvećeni Kristovom milošću, pa će tada život biti nepobjediva sila na dobro.” (Ellen G. White, *Isusov život* str. 430)

Pročitajte Luka 8,1-3; 23,55.56; 24,1-12. Što ovi redci govore o ulozi žena u Kristovoj službi?

.....

.....

Kako se Isusova služba širila, On “je redom obilazio gradove i sela propovijedajući i navješćujući Radosnu vijest” (Luka 8,1) u pratnji svojih dvanaest učenika. Luka bilježi silno svjedočanstvo da su određene žene koje je izliječio, koje su bile dotaknute Njegovim propovijedanjem, koje su imale bogatstvo, slijedile Isusa u Njegovoj službi. Ovo su neke žene koje Luka spominje: 1) žene oslobođene od nečistih duhova, među kojima je bila i Marija Magdalena; 2) Ivana, žena Huze, Herodovog upravitelja; 3) Suzana i 4) “druge mnoge koje služahu Njemu imanjem svojim” (redak 3).

Kada shvatimo da je Isus umro za svako ljudsko biće, bolje ćemo razumjeti jednakost svih ljudi pred Bogom. Koliko dobro odražavamo ovu istinu u svojem stavu prema drugima? Odnosno, kako možemo iskorijeniti svaki stav kojim podcjenjujemo druge kao manje vrijedne?

POSTOJANE U MOLITVI, POŽRTVOVNE U DAVANJU

Luka pokazuje kako se Isus okrenuo dvjema udovicama da bi poučio ljude važnim duhovnim istinama.

U prvom slučaju (Luka 18,1-8) Isus se sažalio nad siromašnom i bespomoćnom udovicom koja se u borbi za pravdom našla pred zlim i moćnim sucem. Iako je bila žrtva nepravde i prijevare, ipak je vjerovala u zakonska pravila i pravdu. Međutim, sudac nije mario za Boga ni ljude i zato se nije trudio da pomogne udovici. Briga o udovicama biblijski je nalog (Izlazak 22,22-24; Psalam 68,6; Izaija 1,17), ali je sudac sebi dao pravo da zanemari zakon. Međutim, udovica je imala oružje upornosti, dosadivala je sucu i izborila se za pravdu.

Ova priča ima tri važne pouke: 1) uvijek se molite, nikada se nemojte obeshrabriti (Luka 18,1); 2) molitva mijenja prilike, čak i srce zlog suca i 3) postojana vjera je pobjedonosna. Prava vjera upućuje savjet svim kršćanima: nikada ne odustajte, čak i ako to znači čekanje konačne presude kada "Sin Čovječji ... dođe" (Luka 18,8).

U drugom slučaju (Luka 21,1-4; Marko 12,41-44), čim je Isus osudio vjersko licemjerje i prijetvornost književnika i vođa u Hramu, ukazao je na veliku suprotnost u odnosu na njih: siromašnu udovicu koja pokazuje pravu vjeru.

Isus je opisao vjerske vođe kao ljude koji "izjedaju dobra udovička" (Luka 20,47) i koji krše biblijski nalog ne vodeći računa o udovicama i siromašnima. Kao i u današnje vrijeme, mnogi su davali samo da bi se prikazali pobožnima; još gore, ono što su davali bilo im je višak. Njihovo davanje nije zahtijevalo osobnu žrtvu. Suprotno tome, Isus je usmjerio pozornost učenika na udovicu kao uzor prave vjere zato što je dala sve što je imala.

Pokazivanje pred drugima bila je pobuda prve skupine; žrtva i Božja slava bila je udovičina pobuda. Priznanje da je Božje sve što ima i želja da Mu služi svime što ima bila je sila koja je nagnala udovicu da daruje svoje dvije lepte. Stvoritelj ne cijeni ono što dajemo, već razlog zašto dajemo; ne koliko dajemo, već što je mjera naše žrtve.

Koliko vi žrtvujete za dobro drugih i Božje djelo?

.....

.....

.....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Onaj “koji se opomenuo svoje majke dok je u mukama visio na križu, koji se javio ožalošćenim ženama i poslao ih da objave prve radosne vijesti o uskrsnom Spasitelju — On je i danas najbolji prijatelj žene, spreman da joj pomogne u svim životnim okolnostima.” (Ellen G. White, *Temelji sretnog doma*, str. 185)

“Gospodin je predvidio posao za žene koliko i za muškarce. One u Njegovom djelu mogu zauzeti svoja mjesta u ovom sudbonosnom vremenu i On će raditi preko njih. Ako su svjesne svoje dužnosti i ako rade pod utjecajem Svetoga Duha, one će imati onu moć samosvladavanja koja je potrebna za ovo vrijeme. Spasitelj će ove žene, u kojima je duh požrtvornosti, obasjati svjetlom svojeg lica i dati im silu veću od one koju imaju muškarci. One u obitelji mogu obaviti posao koji muškarci ne mogu, rad koji zadire u unutarnji život. One se mogu približiti srcima onih do kojih muškarci ne mogu doći. Ne možemo se odreći njihovog rada.” (Ellen G. White, *Evangelism*, str. 464,465)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Jedan od najzanimljivijih aspekata evanđelja, uključujući i Lukino, odnosi se na ulogu žena prigodom Kristovog uskrsnuća. U svim evanđeljima žene su prve ugledale uskrslog Krista i objavile Njegovo uskrsnuće ostalima. Biblijski apologeti ovom činjenicom dokazuju da je Isus doista uskrsnuo u tijelu, što neki ljudi poriču ili dovode u pitanje. Zašto je uloga žena ovdje važna? Ako je, kao što neki tvrde, izvještaj o Isusovom uskrsnuću izmišljen, zašto bi pisci zapisali da su žene, koje nisu bile visoko cijenjene u društvu, prve vidjele Isusa i objavile vijest o uskrsnuću? Ako su izmišljali priče da bi naveli ljude da im povjeruju, zašto bi spominjali žene umjesto muškaraca? Razgovarajte o tome.

2. U društvu koje nije uvijek prepoznalo dostojanstvo žene, Isus im je dao položaj koji im pripada prema Božjem stvaralačkom poretku kao Božjoj djeci. Žene su kao i muškarci stvorene na Božju sliku. U isto vrijeme, koliko god jednaki pred Bogom, muškarci i žene nisu isti. Kako možemo potvrditi da su muškarci i žene jednaki pred Bogom, a istodobno priznati razlike?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Anđeli zapisuju svaku ozbiljnu i iskrenu molitvu. ... Moramo izdvojiti vrijeme za molitvu. Ako svojim mislima dopustimo da ih zaokupe svjetovni interesi, Gospodin nam može dati vremena oduzimajući naše idole od zlata, kuća ili plodne zemlje.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 489,490)

Isus, Sveti Duh i molitva

“I ja vam velim: ustrajno molite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se! Jer svatko tko moli, prima; tko traži, nalazi, a otvara se onomu koji kuca.” (Luka 11,9-10)

Biblijski tekstovi: Luka 2,25-32; Ivan 16,5-7; Luka 23,46; Luka 11,1-4; Matej 7,21-23; Luka 11,9-13.

Od tri sinoptička evanđelja, u Evanđelju po Luki se najčešće govori o Isusovom odnosu sa Svetim Duhom. Matej 12 puta bilježi djelovanje Svetoga Duha, Marko 6, a Luka 17 u evanđelju i 57 puta u Djelima apostolskim. Od Isusovog začeća (Luka 1,35) do neposrednog izvršenja Njegovog sveopćeg poslanja (Luka 24,44-49), Luka prati praktičnu vezu između Isusa i Svetoga Duha. Ova povezanost tvori osnovu za razumijevanje Spasiteljeve službe. Isto tako, Luka ukazuje na važnost molitve u Isusovom životu i radu. U potpunosti Bog, jedno s Ocem i Duhom, Isus nam je u svojoj ljudskoj naravi ostavio primjer molitve.

Ako je Isus uvidio potrebu za molitvom, koliko je više potrebna nama?

“Ako se ne budemo neprestano molili i budno bdjeli, izložit ćemo se opasnosti da postanemo nemarni i da skrenemo s pravog puta. Neprijatelj se stalno trudi da nam zapriječi put k prijestolju milosti, kako usrdnom molitvom i vjerom ne bismo dobili milost i snagu da se odupremo kušnji. (Ellen G. White, *Put Kristu*, 36. izdanje, str. 99)

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 245—250

ISUS I SVETI DUH

Kao obraćenik iz neznaboštva i pratilac apostola Pavla na misio-narskim putovanjima, Luka je promatrao pojavu kristologije u povijesti — od Isusovog utjelovljenja do uznesenja i širenja Crkve — kao božan-sko čudo vođeno Svetim Duhom. U Isusovom životu vidimo kako cijelo Božanstvo radi na našem otkupljenju (Luka 3,21.22), što Luka nagla-šava stalnim ukazivanjem na Svetoga Duha.

Što sljedeći redci govore o ulozi Svetoga Duha u Kristovom dolasku na Zemlju u ljudskom tijelu? Luka 1,35.41; 2,25-32.

.....

.....

.....

.....

Početak Isusovog poslanja bio je povezan s djelovanjem Svetoga Duha. Prema evanđelistu Luki, Ivan Krstitelj, koji je krštavao vodom, preorekao je da će Onaj koji bude došao nakon njega krštavati Duhom (Luka 3,16). Prigodom Isusovog krštenja i Otac i Sveti Duh potvrdili su istinitost Njegove uloge u otkupljenju. Bog Otac objavio je s Neba da je Krist Njegov ljubljani Sin poslan da otkupi ljudski rod, a Duh Sveti se spustio na Njega u obliku goluba (Luka 3,21.22). Od tog trenutka Isus je bio “pun Duha Svetoga” (Luka 4,1) spreman da se suprotstavi neprijatelju u pustinji i započne svoju službu (Luka 4,14).

U uvodu propovijedi koju je održao u Nazaretu, Izaijino proročanstvo o Mesiji primijenio je na sebe: “Na meni je Duh Gospodnji.” (Luka 4,18) Duh je bio Isusov stalni pratilac, koji je prebivao među Njegovim sljedbenicima kada Isus više nije bio s njima (Ivan 16,5-7). I ne samo to, Isus je obećao da će Bog dati dar Svetoga Duha onima koji Ga traže (Luka 11,13). Duh koji je povezivao Krista s Ocem i bio uključen u plan spasenja isti je onaj Duh koji je pružao snagu učenicima na njihovom putu vjere. Iz toga zaključujemo da je Duh imao ključnu i važnu ulogu u kršćanskom životu: hula na Svetoga Duha je najveći grijeh (Luka 12,10).

Na koje posebne, praktične načine možemo dopustiti Svetome Duhu da nas vodi? Kako možemo biti sigurni da odluke koje donosimo ni na koji način neće otvrdnuti naše srce, što bi nam onemogućilo da čujemo Njegov glas?

ISUSOV MOLITVENI ŽIVOT

Između mnogih Isusovih molitava, neke su zabilježene samo u Evandelju po Luki. Zapazite sljedeće događaje koji prikazuju Isusa u molitvi u važnim trenutcima u Njegovom životu.

1. Molio se prigodom svojeg krštenja (Luka 3,21). “Pred Njim se otvara novo i značajno razdoblje. On je sada na širokoj pozornici ulazio u svoj životni sukob.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 74) On nije bez molitve stupao na tu široku pozornicu svoje javne službe, koja će Ga na kraju odvesti na golgotski križ.

2. Molio se prije nego što je izabrao svojih dvanaest učenika (Luka 6,12.13). Nijedan vođa nasumice ne bira svoje sljedbenike. Međutim, Isus nije birao samo sljedbenike, već one koji će se potpuno poistovjetiti s Njime i Njegovom službom. “Njihova služba bila je najznačajnija na koju su ikada ljudska bića bila pozvana i stajala je odmah iza službe samoga Krista.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 229)

3. Molio se za svoje učenike (Luka 9,18). Od učenika se tražilo da budu potpuno posvećeni Kristu i da shvate tko je On. Da bi Dvanaestorica to mogla ostvariti, Isus “moljaše se Bogu nasamo”, a zatim je pred njih stavio izazov postavivši im pitanje: “A za koga me vi držite?” (Luka 9,20)

4. Molio se prije svojeg preobraženja (Luka 9,28-36) kada je s Neba dobio drugu potvrdu da je On Božji “Izabranik”. Kušnje koje je dotada podnio i koje će uslijediti nisu mogle promijeniti najbližije veze između Oca i Sina. Nakon molitve učenici su sami “bili očevici njegova [božanskog] veličanstva” (2. Petrova 1,16).

5. Molio se u Getsemaniju (Luka 22,39-46). Ovo je možda najvažnija molitva u povijesti spasenja. Spasitelj ovdje povezuje Nebo i Zemlju, i time utvrđuje tri osnovna načela: Božja volja i namjera su na prvom mjestu; trebamo biti posvećeni ispunjavanju Božje volje čak i po cijenu života; primit ćemo snagu za pobjedu svake kušnje na putu ispunjavanja Božje volje.

6. Molio se stavljajući svoj život u Božje ruke (Luka 23,46). Svojim posljednjim riječima izgovorenim na križu: “Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj”, Isus ukazuje na krajnji cilj molitve. Njom moramo biti neprestano povezani s Bogom u svim životnim prilikama.

Što vam ovi primjeri govore o vašem molitvenom životu?

UZOR-MOLITVA: 1. DIO

Pročitajte Luka 11,1-4. Kako na osnovi ovih redaka možemo shvatiti kako molitva djeluje?

.....

.....

.....

.....

Kristov omiljeni način oslovljavanja Boga bio je "Oče", što je u četiri evanđelja zabilježeno 170 puta. Kada Boga oslovljavamo kao svojeg Oca, priznajemo da je Bog osoba koja može uspostaviti vrlo blisku zajednicu s ljudima. Bog je stvarna osoba puna ljubavi i brige kao i ovozemaljski otac. Međutim, On je nebeski Otac. On se razlikuje od našeg zemaljskog oca po tome što je svemoguć, sveznajući, sveprisutan i savršeno svet.

Izraz "koji jesi na nebesima" (Šarić) uvijek nas podsjeća da je Bog osoba, da je svet i da kršćanstvo nije ni filozofska ideja niti panteističko viđenje boga koji se nalazi u svim stvarima.

"Neka se sveti ime tvoje!" (Luka 11,2) I ovaj redak ukazuje na Božju svetost. Oni koji tvrde da slijede Gospodina moraju svetiti Njegovo ime riječju i djelom. Ako tvrdimo da Ga slijedimo, a ipak grijeshimo, znači da oskrvrnjuemo Njegovo ime. Isusove riječi u Mateju 7,21-23 mogu nam pomoći da bolje shvatimo što znači svetiti Božje ime.

"Neka dođe kraljevstvo tvoje!" (Luka 11,2) Evanđelja ukazuju na Božje kraljevstvo više od stotinu puta: oko četrdeset puta u Luki, oko pedeset u Mateju, šesnaest u Marku i tri u Ivanu. Isus ga je došao objaviti i uspostaviti u sadašnjosti u obliku kraljevstva milosti i u budućnosti u obliku obećanog kraljevstva slave. Ako ne uđemo u prvo kraljevstvo, ne možemo ući ni u drugo. Spasitelj je želja da Njegovi učenici iskuse prvo kraljevstvo u očekivanju drugog.

"Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji." (Luka 11,2 — Šarić) Božju volju na Nebu svi poznaju i poštuju. Isus uzima tu činjenicu i pretvara je u nadu da će tako biti i na Zemlji. Izraz "na Zemlji" ne ukazuje na nešto uopćeno, već određeno. Božja volja treba se ostvariti na Zemlji počevši od nas osobno.

Poznajete li Gospodina, ili imate samo površno znanje o Njemu? Na koji vas način vaš molitveni život može približiti Bogu?

UZOR-MOLITVA: 2. DIO

“Kruh naš svagdanji daj nam svaki dan!” (Luka 11,3) Molitva sadrži riječ “dati”. Bilo da ta riječ silazi s usana čovjeka koji posjeduje veliko bogatstvo ili siromaha koji je u stalnoj potrebi, ovom molitvom izražavamo svoju ovisnost i priznajemo da imamo povjerenje u Boga. Svi ovisimo o Bogu, i molba “daj” navodi nas da priznamo da je Bog izvor svih darova. On je Stvoritelj. Zahvaljujući Njemu živimo, krećemo se i jesmo. “On nas stvori, i mi smo njegovi.” (Psalam 100,3)

Bog je Otac koji nam pruža sve što nam je potrebno. Kakvo snažno uvjerenje u svjetlu ovog obećanja možete pronaći u Luki 11,9-13?

.....

.....

.....

“Oprosti nam grijehе naše.” (Luka 11,4) Molitva da nam bude oprašteno “kako i mi opraštamo” (Luka 11,4 — Šarić) naglašava činjenicu da ćemo biti spremni i voljni oprostiti drugima ako smo iskreno prihvatili Božji oprost u svojem srcu. Iz toga slijedi da ako ne opraštamo drugima, ni sami nismo prihvatili Božji oprost (Matej 6,14). “Oprost koji Bog daje nije samo čin kojim nas oslobađa osude. To nije samo opraštanje grijehа, nego oslobađanje od grijehа. To je izlivanje spasonosne ljubavi koja preobražava srce.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, 98,99) Zato, kao Kristovi učenici, imamo tu radost da živimo u okviru sve šireg kruga božanske milosti primajući Božje blagoslove s jedne strane i šireći Njegovu ljubav i praštanje drugima koji su nas uvrijedili s druge.

“I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla.” (Luka 11,4 — Šarić) Ovdje trebamo zapaziti dvije činjenice. Prvo, kušnja (grčki *peirasmos*) nije grijeh. Imenice u grčkom jeziku koje završavaju na *-asmos* obično opisuju proces, a ne rezultat. Pismo ne promatra kušnju kao završeni rezultat; ona je metoda, proces radi postizanja određenog rezultata. Iako kušnja nije grijeh, popuštanje kušnji jest. Drugo, Bog ne kuša nikoga (Jakov 1,13). Bog može dopustiti da kušnje dođu, ali On nikada ne iskušava u smislu da nekoga mami na grijeh. Molitva je, zato, priznanje da je Bog izvor neiscrpne snage kojom se možemo oduprijeti zlu.

Razmotrite tekst u Luki 11,1-4. Razmislite o svim pitanjima kojima se bavi. Na koji način svako od tih pitanja može biti obogaćeno i produbljeno putem molitve?

JOŠ POUKA O MOLITVI

Odmah nakon što je učenicima dao primjer kako da se mole, Isus ih je usporedbom o prijatelju kojem odlazimo u ponoć (Luka 11,5-13) poučio o potrebi za stalnom molitvom. Kada je bio pri kraju svoje službe, podsjetio je svoje sljedbenike na potrebu za pokajanjem i poniznošću u molitvi (Luka 18,9-14). Obje ove usporedbe pokazuju da molitva nije samo vjerska navika, već stalan hod, razgovor i život s Ocem.

Pročitajte Luka 11,5-8. Isus je ispričao ovu usporedbu da bi potaknuo na ustrajnost u molitvi. Molitva ne treba postati samo ustaljena navika, već temelj odnosa, potpuno, ustrajno i neprekidno oslanjanje na Boga. Molitva je disanje duše: bez nje smo duhovno mrtvi. Isus je iznio usporedbu o susjedu koji se nije ponašao kao pravi susjed. Stalne molbe njegovog prijatelja za jednim kruhom, da bi u ponoć bila ispunjena njegova hitna potreba, bile su uzaludne. Međutim, čak i takav čovjek konačno popušta pred upornim i stalnim kucanjem svojeg susjeda u ponoć. Koliko je Bog spremniji odgovoriti na nečiju ustrajnu molitvu! Takvom ustrajnošću ne mijenjamo Božje mišljenje, već jačamo svoje povjerenje.

Pročitajte Luka 18,9-14. Koja je važna pouka o molitvi ovdje iznesena?

.....

.....

.....

.....

Farizej je očekivao da će mu Bog pokazati svoje odobravanje na osnovi onoga što je činio, na osnovi njegovih pravednih djela. Carinik je molio da Ga Bog prihvati na osnovi Božje milosti. Bog nas prihvaća ne na osnovi onoga što činimo, već isključivo na osnovi svoje milosti. Samo oni koji se kaju, koji su ponizni i skrušeni u duhu mogu primiti milost.

“Krotkost i poniznost uvjeti su za postizanje uspjeha i pobjede. Kruna slave čeka one koji se poklone u podnožju križa.” (Ellen G. White, *Izraelski proroci i kraljevi*, str. 375)

Ljudi koji ne poznaju Boga skloni su se uspoređivati s onima koji su, navodno, lošiji od njih, da bi uvjerali sebe da nisu toliko loši. Zašto je to velika duhovna obmana? Je li važno da li su drugi gori od nas?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Duša koja se obraća Bogu tražeći pomoć, potporu i snagu svakodnevnom usrdnom molitvom, imat će plemenite težnje, jasno shvaćanje istine i dužnosti, uzvišene pobude za rad. Neprestano će biti gladna i žedna pravednosti. Održavajući vezu s Bogom, moći ćemo na bližnje prenositi svjetlost, mir i vedrinu što vladaju u našem srcu. Snaga koju smo stekli moleći se Bogu, sjedinjena s ustrajnim naporima da postanemo promišljeniji i brižljiviji, priprema nas za svakodnevne dužnosti i održava spokoj duha u svim okolnostima.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, str. 75)

“Nazivajući Boga svojim Ocem, priznajemo da su sva Njegova djeca naša braća. Svi smo djelici velikoga tkiva čovječanstva, svi smo članovi iste obitelji. Osim za sebe, trebamo moliti i za svoje bližnje. Nitko se ne moli pravilno ako traži blagoslov samo za sebe.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, str. 91)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Luka ne govori o odnosu Isusa i Svetoga Duha samo u evanđelju. Nitko ne može čitati Djela apostolska, Lukino drugo djelo koje govori o povijesti kršćanske Crkve, a da ne zapazi uvjerljivo djelovanje Svetoga Duha u životu kršćanske zajednice, njezine službe i njezinih pripadnika. Samo je Luka zabilježio Isusove upute koje je nakon svojeg uskrsnuća dao učenicima, da ostanu u Jeruzalemu dok “se ne obučete u silu s visine” (Luka 24,49), prije nego što odu u sve dijelove Zemlje šireći vijest o raspetom i uskrsлом Spasitelju. Luka započinje Djela apostolska Isusovim ponovljenim obećanjem o izlivanju Svetoga Duha (Djela 1,7.8), obećanjem koje se ispunilo na blagdan Pedesetnice (Djela 2). Što ovaj izvještaj govori o važnoj ulozi Svetoga Duha u životu crkve?

2. Na koji je način čin molitve priznanje naše ovisnosti o Bogu i potrebe za Njim? Pročitajte Luka 18,9. Na koji ozbiljan duhovni problem Isus ukazuje usporedbom koja slijedi?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Prava molitva iznesena u vjeri, za molitelja je sila. Bilo da je moljena na javnom skupu, na obiteljskom oltaru ili u tajnosti, molitva dovodi molitelja u izravnu Božju prisutnost. Stalnom molitvom mladež može steći tako čvrsta načela da ih ni najsnažnije kušnje neće odvući od zajedništva s Bogom.” (Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 15. veljače 1900.)

Isusova služba

“Da, Sin Čovječji došao je da traži i spasi što je izgubljeno.” (Luka 19,10)

Biblijski tekstovi: Luka 15,4-7.11-32; Luka 16,19-31; 18,35-43; 19,1-10.

Kad bismo trebali napisati izvještaj o Isusovoj službi, najbolje bi bilo da ponovimo Njegove riječi: “Došao je da traži i spasi što je izgubljeno.” Što je bilo izgubljeno? Čovječanstvo otuđeno od Boga, podložno smrti, ispunjeno strahom, razočaranjem i očajem. Da za nas nešto nije učinjeno, bili bismo izgubljeni.

Zahvaljujući Isusu, svi imamo veliki razlog da budemo ispunjeni nadom. “Odmetnuvši se, čovjek se odvojio od Boga, Zemlja je odsječena od Neba. Nije moglo biti zajednice preko provalije koja ih je razdvajala. Ali, preko Krista Zemlja je ponovno povezana s Nebom. Svojim zaslugama Krist je premostio provaliju koju je načinio grijeh, tako da anđeli pomaći mogu održavati vezu s ljudima. Krist je povezao grešnog, slabog i bespomoćnog čovjeka s Izvorom beskrajne sile.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 18)

Biblija od Postanka do Otkrivenja sadrži izvještaj o Bogu koji traži izgubljeno čovječanstvo. Luka prikazuje ovu istinu trima važnim uspoedbama: o izgubljenoj ovcu (Luka 15,4-7), izgubljenom novčiću (redci 8-10) i izgubljenom sinu (redci 11-32).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 251—255

IZGUBLJENA OVCA I IZGUBLJENI NOVČIĆ

Pročitajte Luka 15,4-7. Što ovi redci govore o Božjoj ljubavi prema nama? Zašto je toliko važno da shvatimo da je upravo pastir pošao tražiti izgubljenu ovcu?

.....

.....

Ova usporedba otkriva nevjerojatnu istinu u svijetu koji može izgledati okrutan i ravnodušan prema ljudima: Bog nas toliko ljubi da nas osobno traži kako bi nas doveo k sebi. Često govorimo o tome da ljudi traže Boga; zapravo, Bog traži nas.

“Duša koja se predala Kristu, u Njegovim je očima dragocjenija od cijeloga svijeta. Spasitelj bi prošao kroz samrtne muke na Golgoti da bi jedan čovjek mogao biti spašen za Njegovo kraljevstvo. On nikada neće napustiti čovjeka za koga je umro. Ako Ga Njegovi sljedbenici ne odluče napustiti, On će ih čvrsto držati.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 396)

Pročitajte tekst u Luki 15,8.9. Ova usporedba zabilježena je samo u ovom evanđelju. Izgubljeni novčić može imati dva značenja. Prvo, u Palestini je u Isusovo vrijeme bilo mnogo siromašnih ljudi, i u većini domova jedan novčić (drahma) bio je više od dnevne zarade, koja je bila jedva dovoljna da se njome prehrani obitelj. Drugo, neke žene su kao znak da su stupile u brak nosile ukras na glavi s deset novčića, što je bila velika svota, koja je u siromašnim obiteljima štedena u dugom vremenskom razdoblju.

U oba slučaja, gubitak je bio velik. Zato je žena, potpuno skrhana i ožalošćena, upalila svjetiljku (kuća možda nije imala prozore ili su bili vrlo mali), pomaknula sve predmete u kući, počistila je metlom i tražila novčić sve dok ga nije pronašla. Tada se njezino srce ispunilo velikom radošću koju je podijelila sa svim svojim prijateljima.

“Novčić, iako leži u prašini i u smeću, i dalje je srebrnjak. Njegova vlasnica ga traži zato što je vrijedan. Tako i svaka duša, iako ponižena grijehom, u Božjim je očima i dalje dragocjena. Kao što novčić nosi lik i natpis vladara, tako je i čovjeku prilikom stvaranja utisnut lik i natpis Boga; i iako je taj natpis danas pokvaren i napola izbrisan pod utjecajem grijeha, njegovi tragovi ostaju u svakoj duši.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 126)

Prema suvremenoj znanosti i filozofiji, mi nismo ništa drugo do slučajno nastala bića u besmislenom svemiru. Kakvo je potpuno drugačije gledište prikazano u ove dvije usporedbe?

USOPREDBA O IZGUBLJENOM SINU (1)

Usporedba o izgubljenom sinu (Luka 15,11-32), koja se smatra najljepšom ikada ispričanom kratkom pričom o ljubavi spremnoj da oprostí, koju je samo Luka zabilježio, može se također nazvati usporedbom o ocu punom ljubavi i dva izgubljena sina. Jedan sin izabrao je bezakonje daleke zemlje umjesto očeve ljubavi. Drugi sin odlučio je ostati u domu, ali nije u potpunosti poznavao očevu ljubav i bratovu vrijednost. Usporedbu možemo podijeliti u sedam dijelova: četiri se bave izgubljenim sinom, dva ocem i jedan starijim bratom.

1. "Daj mi." (Luka 15,12) Odluka mlađeg sina da od oca zatraži svoj dio nasljedstva nije bila iznenadna i nagla. Grieh je često proizvod dugog razmišljanja o pogrešnim vrijednostima. Mlađi sin je sigurno od prijatelja čuo o raskoši i sjaju dalekih zemalja. Život kod kuće bio je previše krut. Bio je voljen, ali je ljubav postavljala određene granice; daleka zemlja nudila mu je život bez ograničenja. Otac se postavljao odviše zaštitnički. Sin je želio slobodu, a u potrazi za neometanom slobodom krilo se sjeme pobune.

2. "Zašto ja?" (Luka 15,13-16) Sin je uzeo cijelo svoje nasljedstvo i otišao u "daleku zemlju". Daleka zemlja je mjesto daleko od oćevog doma. Brižna ljubav, zaštitna ograda zakona, sveprisutna milost nepoznate su u dalekoj zemlji. To je daleka zemlja u kojoj se "raspušteno" živi (Luka 15,13 — Šarić). Grčka riječ *asotos*, "raspušteno", javlja se još triput kao imenica u Novom zavjetu: za pijanstvo (Efežanima 5,18), nepokornost (Titu 1,6) i razvrat koji je praćen "strastima, pijančevanjem, razuzdanim gozbama, pijankama i zločinačkim idolopoklonstvima" (1. Petrova 4,3.4). Takva zadovoljstva bezbožnog života istrošila su njegovo zdravlje i bogatstvo, i uskoro je ostao bez novca, prijatelja i hrane. Mućen stalnom glađu, zaposlio se kao svinjar, što je bilo teška sramota za Židova.

3. "Primi me." (Luka 15,17-19) Međutim, čak i izgubljeni sin može donijeti odluku da se vrati. Tako on "dođe k sebi". Sjetio se svojeg doma, oca i odnosa ispunjenih ljubavlju. Pošao je kući spreman da zamoli svojeg oca: "Primi me." Ućini što god želiš, samo mi dopusti da budem u tvojoj blizini i da osjetim tvoju brižnu ljubav. Ima li boljeg doma od Oćevog srca?

Svijet može biti vrlo privlačan. Što vas u svijetu posebno privlaći zbog ćega možete pomisliti: "Tamo nije tako loše", iako duboko u sebi znate da jest?

USPOREDBA O IZGUBLJENOM SINU (2)

4. Povratak domu (Luka 15,17-20) bio je put pokajanja. Putovanje je započelo kada “dođe k sebi”. Kada je uvidio gdje se nalazi u usporedbi s očevim domom, ustao je i otišao svojem ocu. Izgubljeni sin vratio se kući, a njegovo obraćanje ocu, koje se sastoji iz četiri dijela, određuje pravo značenje pokajanja.

Prvo, *priznanje* da je otac “moj otac” (redak 18). Izgubljeni sin sada se treba osloniti na Očevu ljubav, imati povjerenje u njega, kao što mi moramo vjerovati u ljubav i praštanje našega Nebeskog Oca.

Drugo, *priznanje*. Ono što je izgubljeni sin učinio nije bila pogreška u prosuđivanju, već grijeh protiv Boga i svojega oca (redak 18).

Treće, *kajanje*: “Nisam više dostojan.” (redak 19) Prepoznavanje vlastite nedostojnosti u usporedbi s Božjom uzvišenošću važno je da bi došlo do pravog pokajanja.

Četvrto, *molba*: “Primi me.” (redak 19) Predaja Božjoj volji kakva god ona bila cilj je pokajanja. Sin se vratio kući.

5. Otac koji čeka (Luka 15,20.21). Čekanje i iščekivanje, žalost i nada započeli su onog trenutka kad je izgubljeni sin napustio svoj dom. Čekanje je bilo završeno kada ga je otac ugledao “dok je još bio daleko” i “sažali mu se te poleti, pade mu oko vrata i izljubi ga” (redak 20). Nijedan prizor ne oslikava Božji karakter tako kao slika oca koji čeka.

6. Radost u obitelji (Luka 15,22-25). Otac je zagrlio sina, odjenuo mu novu haljinu, stavio prsten na ruku, dao mu novu obuću i naredio da se pripremi gozba. Obitelj je slavila. Ako je napuštanje doma značilo smrt, povratak je bio uskrsnuće vrijedno veselja. Iako je sin živio bludnim životom, ipak je bio sin, a zbog svakog pokajanog sina na Nebu vlada radost (redak 7).

7. Stariji sin (Luka 15,25-32). Mladi sin bio je izgubljen kada je napustio dom i otišao u daleku zemlju; stariji sin bio je izgubljen zato što je njegovo srce bilo u dalekoj zemlji iako je tijelom bio u domu. Takvo srce je gnjevno (redak 28), sklono prigovaranju, samopravedno (redak 29), i nespremno da prihvati brata. On ga oslovljava “taj sin”, rasipnik bez karaktera (redak 30). Stav starijeg sina prema ocu sličan je stavu farizeja koji su optužili Isusa: “Ovaj prima grešnike i jede s njima.” (Luka 15,2) Očeve posljednje riječi upućene starijem sinu odražavaju stav Neba prema pokajanim grešnicima. “Ali se ipak trebalo veseliti i radovati, jer ti ovaj brat bijaše mrtav i opet oživje, bijaše izgubljen i nađe se!” (redak 32)

Stavite se na mjesto starijeg sina. Koliko god njegovo gledište bilo pogrešno, zašto je logično što se tako osjećao? Kako ova usporedba otkriva načine na koje Evanđelje nadilazi ono što “ima logike”?

PROPUŠTENE PRILIKE

Iako je Isus došao tražiti i spasiti izgubljene u grijehu, On nikada nikoga ne prisiljava da prihvati spasenje koje nudi. Spasenje je besplatan dar i dostupan svima, ali čovjek mora prihvatiti besplatan dar vjerom, što dovodi do usklađivanja života s Božjom voljom. Takvo iskustvo možemo steći jedino sada dok živimo na Zemlji; ne postoji druga prilika.

Pročitajte Luka 16,19-31. Koja je glavna poruka ove usporedbe?

.....

.....

.....

Ova usporedba zabilježena je samo u Evandjelju po Luki, i uči nas dvjema važnim istinama u vezi sa spasenjem: koliko je važan “sadašnji trenutak” u procesu spasenja i da ne postoji druga prilika za spasenjem nakon smrti.

Danas je dan spasenja. Prema usporedbi, bogatstvo samo po sebi nije zlo kao što ni siromaštvo nije isključivo dobro. Usporedba naučava da ne smijemo propustiti priliku da primimo spasenje dok smo na Zemlji. Bilo da smo bogati ili siromašni, obrazovani ili neobrazovani, bilo da posjedujemo moć ili ne, nemamo drugu priliku. Svi primaju spasenje i svima se sudi prema stavu koji danas imaju prema Isusu. “Sad je pravo vrijeme, sad je dan spasenja!” (2. Korinćanima 6,2)

Usporedba također uči da vječna nagrada ni na koji način nije povezana s materijalnim imetkom. Bogataš se “oblačio u grimiz i skupocjeni lan a iz dana se u dan sjajno gostio” (Luka 16,19), ali je zanemario najvažnije u životu: Boga. Bogatašev grijeh nije bio njegovo bogatstvo, već što nije prepoznao da je Božja obitelj šira nego što je bio spreman prihvatiti.

Nema druge prilike za spasenje nakon smrti. Druga neizbježna istina kojoj nas Isus ovdje uči jest da nema druge prilike za spasenje nakon smrti. “I kao što je ljudima određeno samo jedanput umrijeti — a potom dolazi sud.” (Hebrejima 9,27) Druga pouka ove usporedbe jest da je ljudima u životu dano dovoljno dokaza da donesu svjesnu odluku za ili protiv Boga. Svaka teološka doktrina koja govori o nekoj vrsti “druge prilike” nakon smrti velika je zabluda.

Rado govorimo o tome koliko nas Bog ljubi i što je sve učinio i čini da bi nas spasio. Što ova usporedba uči o opasnosti da Božju ljubav i spasenje olako shvatimo?

BIO SAM SLIJEP, A SADA VIDIM

Isusova izjava da je došao da nađe i spasi ono što je izgubljeno, potvrda je da je Njegova služba bila sveobuhvatna. Mijenjao je ljude u tjelesnom, duševnom, duhovnom i društvenom smislu. Luka navodi dva primjera koji pokazuju kako je Isus povratio cjelovitost dvojici ljudi. Jedan je bio fizički slijep, a drugi duhovno; obojica su bila odbačena, jedan kao prosjak, drugi kao sakupljač poreza. Međutim, obojica su bila predmet Kristove službe spasenja. Nisu bili izvan Njegovog srca ili domašaja.

Pročitajte Luka 18,35-43. Što ovi redci govore o potpunoj ovisnosti o Bogu? Tko među nama u nekom trenutku nije uskliknuo: "Smiluj mi se"?

.....

Evangelist Marko naziva ovog čovjeka Bartimej (Marko 10,46). Prošao je izvan grada Jerihona. U fizičkoj nevolji, ne plašeći se društvenih posljedica, pogođen siromaštvom, odjednom se našao pod utjecajem nebeskog čuda: "Rekoše mu da prolazi Isus Nazarećanin." (Luka 18,37) Njegova vjera nagnala ga je da poviče: "Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!" (redak 39) Vjera ne zahtijeva ni oči ni uši, ni noge ni ruke, samo srce koje se povezuje sa Stvoriteljem svijeta.

Pročitajte Luka 19,1-10. Tko je bio "slijepac" u ovom izvještaju?

.....

.....

Samo Luka bilježi izvještaj o Isusovom susretu sa Zakejem, posljednjem od Isusovih mnogih susreta s odbačenima. Kristova zadaća da traži i spasi što je izgubljeno bila je na veličanstven način ispunjena u ovom susretu sa Zakejem. On je bio glavni carinik u Jerihonu, glavni grešnik po mišljenju farizeja iz toga grada, ali glavni grešnik kojeg je Spasitelj pronašao i spasio. Kakvim se neobičnim mjestima i metodama Isus koristio da izvrši svoju službu! Stablo, radoznao čovjek koji je želio saznati tko je Isus, Gospodin pun ljubavi koji nalaže čovjeku da siđe, poziv na ručak. Što je još važnije, Isus mu je nešto trebao dati: "Danas je došlo spasenje ovoj kući" (Luka 19,9), ali ne prije nego što će Zakej ispraviti svoje pogrešne postupke (redak 8).

Lako je zapaziti tuđe pogreške i nedostatke, zar ne? Međutim, često smo slijepi za svoje vlastite. S kojim se područjima u svojem životu trebate suočiti, priznati pogreške i izvojevati pobjedu nad nečim što ste dugo vremena odgađali?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Izgubljenom ovcom Isus ne prikazuje samo pojedinačne grešnike, već i svijet koji je otpao od Boga i bio opustošen grijehom.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 123)

“Tko može procijeniti vrijednost jedne duše? Ako želite saznati njezinu vrijednost, idite u Getsemani i tamo bdijte zajedno s Kristom tijekom tih sati Njegove agonije, kad su krupne kapi znoja kao krv tekle s Njegova čela. Gledajte Spasitelja visoko na križu. ... Kada se u podnožju križa sjetiš da bi Krist položio svoj život i za jednog jedinog grešnika, tek tada ćeš moći cijeniiti vrijednost jedne duše!” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 128)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Sve religije prikazuju da se čovjek nalazi u potrazi za Bogom, ali kršćanstvo predstavlja Boga koji traži: Adame, gdje si? (Postanak 3,9) Kajine, gdje je tvoj brat? (Postanak 4,9) Ilija, što tu radiš? (1. o kraljevima 19,9) Zakeju, sidi dolje! (Luka 19,5) Jeste li vi stekli iskustvo da vas Bog traži?

2. Ponovno pogledajte posljednje pitanje na kraju odsjeka od utorka. Kakvu je pogrešku napravio stariji sin? Koji su duhovni nedostaci otkriveni u njegovom stavu? Zašto je mnogo lakše zauzeti takav stav nego što mislimo? Vidi Matej 20,1-16.

3. Isus je u usporedbi o bogatašu i Lazaru rekao da čak i ako netko dođe iz mrtvih, bit će ljudi koji neće povjerovati. Na koji je način ova usporedba prorekla reakcije nekih ljudi prigodom Isusovog uskrsnuća, kada nisu svi povjerovali usprkos snažnim dokazima u prilog Njegovom uskrsnuću?

4. Jedna od najdojmljivijih karakteristika Isusove službe spašenja jest da se na isti način ophodio prema svim ljudima, kao što je slijepi prosjak, Zakej, Nikodem i žena Samarijanka. Križ, više od svega, pokazuje jednakost svih ljudi pred Bogom. Kako ova ključna istina treba utjecati na način kako se ophodimo prema drugima, čak i onima prema kojima smo zbog političkih stavova, kulture, etničke pripadnosti ili nekog drugog razloga njegovali negativne osjećaje? Zašto je takav stav u suprotnosti s Isusovim?

5. Usporedite usporedbu o izgubljenom sinu s usporedbom o bogatašu i Lazaru.

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

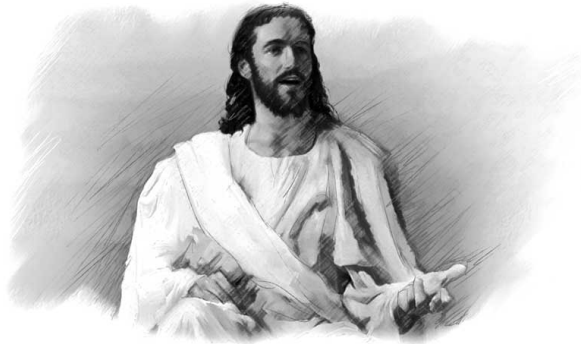
.....

.....

.....

.....

“Nema vremena niti mjesta koje ne bi bilo prikladno za upućivanje molitve Bogu. Ne postoji ništa što bi nas moglo spriječiti da podignemo svoje srce u duhu iskrene molitve. U mnoštvu na ulici, zaokupljeni poslovnim obvezama, možemo uputiti molitvu Bogu i zatražiti božansko vodstvo.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 86.)

Isus, veliki Učitelj

“Ljudi se oduševili njegovom naukom, jer mu riječ bijaše puna moći.” (Luka 4,32)

Biblijski tekstovi: Luka 8,22-25; 4,31-37; 6,20-49; 8,19-21; 10,25-37; Ponovljeni zakon/5. Mojsijeva 6,5.

“Kada je Krist došao na Zemlju, izgledalo je da se čovječanstvo brzo približava svojoj najnižoj točki. Sami temelji društva su bili potkopani. Život je izgubio sadržaj i postao neprirodan. ... Ispunjeni odvratnošću prema izmišljotinama i lažima, ne želeći razmišljati, ljudi su se okrenuli nevjerstvu i materijalizmu. Isključivši vječnost iz svojih misli, živjeli su samo za sadašnjost.

Kada su prestali priznavati božansko, ljudi su prestali poštovati i ljudsko. Istina, čast, poštenje, povjerenje i suosjećanje nestajali su sa Zemlje. Bezdušna gramzivost i zaokupljenost ambicijom doveli su do sveopćeg nepovjerenja. Pojam o dužnosti, o obvezi jakoga prema slabome, o ljudskom dostojanstvu i ljudskim pravima, potisnut je u stranu kao zanesenjaštvo ili besmislica. Obični ljudi smatrani su teglećom stokom, oruđem i odskočnom daskom za ambiciozne. Za bogatstvom i moći, lagodnošću i ugađanjem svojim sklonostima težilo se kao za najvišim dobrom. Fizička degeneracija, duševna otupjelost, duhovno mrtvilo bili su obilježje toga doba.” (Ellen G. White, *Odgovj*, str. 66,67)

Kada sagledamo stanje koje je vladalo u ono vrijeme, bolje ćemo shvatiti zašto je Isus poučavao ljude određenim poukama.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 256—264

ISUSOVA VLAST

Luka je kao liječnik i učen čovjek bio upoznat s ulogom autoriteta. Bio je upoznat s autoritetom filozofije u grčkom obrazovanju i odgoju. Poznavao je autoritet rimskog zakona u građanskim pitanjima i ulozi vlasti. Kao Pavlov pratilac na putovanjima, susreo se s crkvenim autoritetima u crkvama koje je apostol osnivao. Luka je na taj način shvatio da se autoritet nalazi u osnovi položaja svakog čovjeka, institucija, državnih funkcija, učiteljevog odnosa prema svojim sljedbenicima. Upoznavši se s različitim vrstama autoriteta na svim razinama moći, Luka je otkrio čitateljima da u Isusu i Njegovom autoritetu postoji nešto izuzetno. Rođen u drvodjeljinom domu, odrastao u malom galilejskom gradu Nazaretu u kojem je proveo trideset godina, prema ovozemaljskim mjerilima ni po čemu velikom poznat, Isus se svojim naukom i službom suprotstavio svima — rimskim vladarima, židovskim učenim ljudima, rabinima, običnim ljudima, svjetovnim i vjerskim moćnicima. Njegovi sugrađani “divili se lijepim riječima što su izlazile iz njegovih usta” (Luka 4,22). Jednom prigodom donio je nadu udovici iz Naina uskrisivši njezinog mrtvog sina (Luka 7,11-17). Strah je obuzeo čitav grad i ljudi su govorili: “Bog pohodi narod svoj.” (Luka 7,16) Vijest o Isusovoj vlasti nad životom i smrću nije se samo proširila među stanovnicima Naina, već “po svoj Judeji i po svoj okolici” (Luka 7,16.17).

Pročitajte Luka 8,22-25; 4,31-37; 5,24-26; 7,49; 12,8. Što ovi tekstovi otkrivaju o vlasti koju je Isus imao?

.....

.....

.....

.....

Luka je zabilježio, ne samo za svojeg prijatelja Teofila, već i za buduće naraštaje, da je Isus svojom službom uspostavio jedinstvenu vlast. Kao Bog u tijelu, On je imao vlast kao nijedna osoba dotada.

Mnogi ljudi čine određene stvari u Božje ime, što, naravno, njihovim postupcima daje veliku vlast. Kako možemo biti sigurni da nas Bog doista vodi kada kažemo: “Bog me je vodio da to učinim”? Razgovarajte o ovome u subotnjoškolskom razredu.

KRISTOVA NAJVEĆA PROPOVIJED

Govor na Gori (Matej 5—7) u literaturi se često naziva “srž kršćanstva”. Luka bilježi određene dijelove propovijedi u 6,20-49. Budući da Luka bilježi govor odmah nakon “službenog” izbora učenika (Luka 6,13), neki istraživači Biblije nazivaju ga “nalogom upućenim Dvanaestorici prigodom rukopoloženja”.

Kao što je prikazano u Luki 6,20-49, govor počinje s četiri blagoslova i četiri nevolje, i opisuje druge važne karakteristike kršćanskog načina života.

Proučite sljedeći tekst u Luki 6,20-49 i zapitajte se koliko su vam bliska načela koja su ovdje iznesena.

1. Kršćanska blaženstva (Luka 6,20-22). Kako siromaštvo, glad, plač i omraženost mogu donijeti blaženstvo?

2. Kršćanski razlozi za radost kada doživimo odbacivanje (Luka 6,22.23).

3. Nevolja kojih se treba čuvati (Luka 6,24-26). Razmotrite svaku od četiri nevolje. Zašto ih se kršćanin treba čuvati?

4. Kršćanski nalog (Luka 6,27-31). Ni o jednoj Isusovoj zapovijedi nije se toliko raspravljalo koliko o zlatnom pravilu ljubavi i nijedna se ne smatra težom za držanje. Kršćansko moralno načelo je u osnovi pozitivno, a ne negativno. Ne govori što ne treba, već što treba činiti. Umjesto “nemojte mrziti” svojeg neprijatelja, upućen je nalog “ljubite svoje neprijatelje”. Umjesto zakona reciprociteta (“zub za zub”), zlatno pravilo uvodi načelo čiste dobrote (“okreni drugi obraz”). Mahatma Gandhi je na osnovi zlatnog pravila razvio čitavu političku filozofiju odupiranja zlu dobrom. Ovo načelo je upotrijebio u borbi za neovisnost Indije od britanskog kolonijalizma. Slično tome, Martin Luther King upotrijebio je zlatno pravilo da slomi zlo segregacije u Sjedinjenim Američkim Državama. Gdje vlada ljubav, blaženstva stupaju na prijestolje.

5. Kršćanski način života (Luka 6,37-42). Zapazite Kristovo zalaaganje za opraštanje, dragovoljno davanje, uzoran život i snošljivost.

6. Kršćanski rodovi (Luka 6,43-45).

7. Kršćanski graditelj (Luka 6,48.49).

NOVA OBITELJ

Veliki učitelji prije i nakon Isusa učili su o jedinstvu i ljubavi, ali obično o ljubavi u okviru jedne skupine; obitelji koju određuje društveni stalež, boja kože, jezik, podrijetlo ili religija. Međutim, Isus je srušio granice koje dijele ljude i ukazao na novu obitelj koja ne pravi razlike između uobičajenih pojedinosti koje dijele ljude. Pod zastavom agape ljubavi — nezaslužene, neisključive, sveopće i požrtvovne — Krist je stvorio novu obitelj. Ova obitelj odražava iskonsko, sveopće i idealno načelo uzdignuto prigodom stvaranja, koje potvrđuje da su sva ljudska bića stvorena na Božju sliku (Postanak 1,26.27) i da su, prema tome, jednaka pred Njim.

Pročitajte tekst iz Luke 8,19-21. Bez imalo umanjivanja vrijednosti veza i obveza kojima su u obitelji povezani roditelji i djeca, braća i sestre, Isus je gledao dalje od tijela i krvi, i smjestio sve koji slušaju Božju riječ na Božji oltar kao članove obitelji “u nebesima i na zemlji” (Efežanima 3,15). Obitelj Kristovih učenika ne treba biti manje bliska i povezana od obične obitelji. Za Isusa pravi pokazatelj “obitelji” nisu krvni odnosi, već činjenje Božje volje.

Što sljedeći tekstovi uče o zidovima koje je Krist porušio u vezi s razlikama koje često dijele ljude (često s pogubnim posljedicama)?

Luka 5,27-32.

.....

Luka 7,1-10.

.....

Luka 14,15-24.

.....

Luka 17,11-19.

.....

Isusovo poslanje i služba, Njegovo srce spremno da oprost i milost dana svim ljudima, nisu isključivali nikoga, već su se odnosili na sve koji su prihvatili Njegov poziv. Njegova vječna ljubav dovela Ga je u dodir s ljudima na različitim položajima.

Na koje načine kao Crkva možemo bolje slijediti ovo načelo?

ODREDNICA LJUBAVI: USPOREDBA O MILOSRDNOM SAMARIJANCU (1)

Od četiri evanđelista, samo Luka bilježi usporedbe o izgubljenom sinu i milosrdnom Samarijancu (Luka 10,25-37). Prva prikazuje vertikalnu dimenziju ljubavi, nevjerojatnu Očevu ljubav prema grešnicima; druga pokazuje horizontalnu dimenziju — vrstu ljubavi koja treba karakterizirati ljudski život, kojom čovjek treba odbaciti sve prepreke među ljudima i živjeti u okviru Isusove definicije “bližnjeg”: sva ljudska bića su Božja djeca i zaslužuju da budu voljena i da se prema njima postupa na isti način.

Pročitajte Luka 10,25-28 i razmislite o dva pitanja koja su ovdje postavljena. Kako su ona povezana s glavnim vrijednostima kršćanske vjere i života?

1. “Učitelju, što moram činiti da baštinim život vječni?” (Luka 10,25)

Zapazite da je učitelj Zakona tražio način da baštini vječni život. Biti spašen od grijeha i ući u Božje kraljevstvo najplemenitija je od svih težnji koje čovjek može njegovati, ali je učitelj Zakona, poput mnogih, odrastao s pogrešnom idejom da se vječni život može zaraditi dobrim djelima. Očito nije znao da je “plaća grijeha smrt, a milosni dar Božji jest život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu našem” (Rimljanima 6,23).

2. “Što stoji — odgovori mu — pisano u Zakonu? Što tamo čitaš?” (Luka 10,26)

U Isusovo vrijeme bio je običaj da istaknuti Židovi, kao što je bio učitelj Zakona, na ruci nose molitvene pojaseve na kojima su bili ispisani značajni dijelovi Tore, uključujući i onaj u kojem se nalazio odgovor na Isusovo pitanje. Isus je uputio učitelja Zakona na riječi zapisane u Ponovljenom zakonu (6,5) i Levitskom zakoniku (19,18). Odgovor na to pitanje imao je na ruci, ali ne i u srcu. Isus ga je uputio na veliku istinu da se vječni život ne tiče držanja pravila, već činjenice da sva Božja stvorenja trebamo nazivati “bližnjima”. Međutim, iz neznanja ili iz oholosti, učitelj Zakona je nastavio razgovor postavivši još jedno pitanje: “Tko je onda moj bližnji?”

Koji izvanjski čimbenici otkrivaju da ste spašeni milošću? Što u vašem životu pokazuje da ste opravdani vjerom?

ODREDNICA LJUBAVI: USPOREDBA O MILOSRDNOM SAMARIJANCU (2)

“Ali on, želeći se pokazati pravednim, zapita Isusa: Tko je onda moj bližnji?” (Luka 10,29)

Kao dobar poznavatelj hebrejskog Zakona, učitelj Zakona je sigurno znao odgovor na ovo pitanje. U Levitskom zakoniku 19,18, gdje je izrečena druga najveća zapovijed, “bližnji” je opisan kao “sinovi naroda svojega”. Zato, umjesto da odmah odgovori na pitanje učitelja Zakona ili uđe u teološku raspravu s njim i onima koji su pratili ovaj događaj, Isus je razgovor podigao na višu razinu.

Pročitajte Luka 10,30-37. Koje su ključne teme u ovoj usporedbi i što otkrivaju o tome kako se trebamo ophoditi prema drugima?

.....

.....

Zapazite da je Isus rekao da su razbojnici uhvatili “nekoč čovjeka”. Zašto Isus nije rekao iz kojeg je naroda bio i kojeg položaja? Ako pogledamo pouku cijele usporedbe, je li to uopće važno?

Svećenik i levit vidjeli su ranjenog čovjeka, ali samo su prošli pokraj njega. Bez obzira na razlog zašto mu nisu pritekli u pomoć, postavlja se pitanje: što je prava vjera i kako treba biti izražena? Vidi Ponovljeni zakon/5. Mojsijeva 10,12.13; Mihej 6,8; Jakov 1,27.

Mržnja i nesnošljivost obilježavali su odnos između Židova i Samarijanaca, i do Isusovog vremena neprijateljstvo između ova dva naroda stalno se pogoršavalo (Luka 9,51-54; Ivan 4,9). Time što je Samarijanca učinio “junakom” ove usporedbe, Isus je uputio snažnu poruku Židovima.

Isus je vrlo opširno opisao službu Samarijanca: sažalio se, prišao ranjenom čovjeku, zavio mu rane, zalio uljem i vinom, odnio ga u gostionicu, platio njegov boravak i obećao da će se u povratku pobrinuti za sve što bude potrebno. Sve ove pojedinosti Samarijančeve službe ukazuju na bezgraničnost prave ljubavi. Činjenica da je sve ovo učinio čovjeku koji je najvjerojatnije bio Židov, otkriva da prava ljubav ne poznaje granice.

Svećenik i levit su se upitali: Što bi nam se dogodilo kad bismo smo zastali i pomogli ovom čovjeku? Samarijanac se zapitao: Što bi se dogodilo ovom čovjeku kad mu ne bih pomogao? Koja je razlika između ova dva pitanja?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“U svome životu i poukama, Krist je dao savršeni primjer nesebične službe koja ima svoje podrijetlo u Bogu. Bog ne živi za sebe. Stvaranjem svijeta i održavanjem onoga što je stvorio, On stalno služi drugima. On ‘čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima’ (Matej 5,45). Ovaj ideal služenja Bog je povjerio svome Sinu. Isusu je bilo dano da stoji na čelu ljudskog roda, da bi svojim primjerom mogao poučiti što znači služiti. Njegov cjelokupan život bio je podčinjen zakonu službe. On je služio svima, pomagao svima. Tako je životom ostvario Božji zakon, a svojim primjerom pokazao kako da Ga poslušamo.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 538,539)

Priča o milosrdnom Samarijancu nije bila “neki izmišljeni prizor, već stvarni događaj, koji je bio vjerodostojno predodčen. Svećenik i levit, koji su prešli na drugu stranu, nalazili su se u društvu onih koji su slušali Kristove riječi.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 410)

ZA RAZMIŠLJANJE I RAZGOVOR

1. Ponovno pogledajte važna pitanja postavljena na kraju odsjeka od nedjelje. Jeste li kada čuli kako ljudi kažu da su učinili nešto jer im je Bog tako naložio? Na koji način Bog razgovara s nama? Kakve se opasnosti kriju kada koristimo Božji autoritet da opravdamo svoja djela?

2. Ponovno proučite “četiri nesreće” u Luki 6,24-26. Kako trebamo shvatiti ove Isusove riječi? Na što nas ovdje upozorava da pazimo u ovom životu?

3. Razmislite o pitanju autoriteta. Što je autoritet? Koje su različite vrste autoriteta? Kako se trebamo odnositi prema različitim vrstama autoriteta u svojem životu? Što se događa kada su autoriteti u sukobu?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Kad bi se glasnici koji svijetu objavljuju posljednje svečano upozorenje molili za Božji blagoslov — ne hladno, nehajno i lijeno, već gorljivo i s vjerom kao Jakov — imali bi na mnogim mjestima priliku da kažu: “Vidjeh Boga licem u lice, i na životu ostadoh.” (Postanak 32,31) Nebo bi ih ubrojilo među knezove budući da imaju snage nadvladati u borbi s Bogom i s ljudima.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 490)

Svakodnevno slijediti Isusa

“Apostoli zamoliše Gospodina: ‘Daj nam više vjere!’” (Luka 17,5)

Biblijski tekstovi: Luka 11,37-54; 12,4-21.35-53; Amos 6,1; Luka 8,4-15; 22,24-27.

Iako je bio veliki Učitelj, Isus nije osnovao teološku ili filozofsku školu. Njegov cilj bio je da “traži i spasi što je izgubljeno” (Luka 19,10). On je došao otkriti Božji karakter. Otkrivenje je dostiglo vrhunac na križu, gdje ne samo da je pokazao čovječanstvu i svjetovima koji nisu pali kakav je Bog, već je također platio kaznu za grijeh da bi ljudska bića, usprkos paloj naravi, mogla biti otkupljena.

Tako je On stvorio zajednicu otkupljenih, zajednicu onih koji se, budući da su spašeni Njegovom smrću, ugledaju na Njegov život i nauk.

Poziv da budemo dio te otkupljene zajednice nije poziv da steknemo željeni položaj u životu, već da u potpunosti pokažemo vjernost Onome koji nas poziva, Kristu osobno. Ono što On kaže, postaje učenikov životni zakon. Ono što On želi, postaje učenikova jedina svrha u životu. Nikakva izvanjska dobrota ili doktrinarno savršenstvo ne može zamijeniti potpunu vjernost Kristu i Njegovoj volji.

Učeništvo, koje dugujemo isključivo Kristu koji prebiva u našem srcu, ima stroge zahtjeve. Tu nema mjesta nikakvom nadmetanju i zamjeni.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 265—297

ISUS KORI FARIZEJE

Od više od osamdeset puta koliko se farizeji spominju u evanđeljima, oko četvrtina je u Evanđelju po Luki. Farizeji su bili poznati po svojem konzervativnom nauku, nasuprot saducejima, koji su se isticali svojim liberalnim idejama. Mnogi farizeji bili su legalisti koji su poučavali da se spasenje dobiva vršenjem Zakona, iako su se izjašnjavali da vjeruju u milost.

Pročitajte Luka 11,37-54. Na što Isus upozorava i kako se ovo načelo danas očituje? Kako možemo biti sigurni da i mi na neki svoj način ne činimo ono na što Isus upozorava?

.....

.....

.....

Pregled ukora (Luka 11,42-54) upućenih farizejima i književnicima pokazuje koliko poziv k pravoj vjeri obuhvaća svaki naraštaj, uključujući i naš.

Na primjer, iako je davanje desetine radosno priznavanje činjenice da se Bog brine za nas, ono nikada ne može zamijeniti osnovne zahtjeve ljubavi i pravednosti u međuljudskim odnosima (redak 42).

Isti oni koji “zanemaruju pravednost i ljubav”, vole “prvo mjesto u sinagogama” (redci 42.43). Razgovarajte o promašenoj svrsi prave vjere!

Isus je također upozorio da su oni koji izjednačavaju pravu vjeru samo s izvanjskim obredima nečisti, poput onih koji dolaze u dodir s mrtvima (Luka 11,44; vidi Brojevi 19,16). Lako možemo zamijeniti nevažno s onim što je sveto u Božjim očima.

Isus je uputio ukor učiteljima Zakona koji su se koristili svojim obrazovanjem i iskustvom da stave nepodnošljivo vjersko breme na druge, dok se “sami ni jednim prstom nećete da dotaknete bremena” (Luka 11,46).

Farizeji su poštovali proroke koji nisu više bili među živima, ali su radili protiv onih koji su bili živi. Čak i dok je Isus govorio, neki su kovali urotu protiv Božjeg Sina. Iskazivanje poštovanja prema prorocima nije toliko važno koliko obraćanje pozornosti na njihovu proročku vijest o ljubavi, milosti i sudu.

Posljednji ukor vrlo je strog. Oni kojima su povjereni ključevi Božjeg kraljevstva iznevjerili su dano im povjerenje. Umjesto da mudro upotrijebe ključeve i dopuste Božjem narodu da uđe u kraljevstvo, oni su zaključali vrata pred njim i bacili ključ.

BOJATI SE BOGA

“Bojte se Boga i zahvalite mu” (Otkrivenje 14,7) prva je od tri anđeoske vijesti i veoma je važna u životu i vjeri adventističkih kršćana. Bojati se Boga ne znači plašiti Ga se, kao što obično vlada mišljenje, već shvatiti tko je Bog i što zahtijeva od nas. To je čin vjere koji uključuje potpunu vjernost Njemu. Bog određuje naš život i sudjeluje u njemu — u našim mislima, djelima i odnosima. Učeništvo utemeljeno na ovoj vrsti “straha” stoji na čvrstom tlu.

Pročitajte Luka 12,4-12. Što Isus ovdje govori o strahu?

.....

.....

.....

U tekstu se govori o tome koga se trebamo bojati, a koga ne. Ne trebamo se bojati sila koje u sadašnjem svijetu mogu nauditi samo tijelu. Moramo se plašiti i poštovati Boga zato što je u Njegovim rukama naša vječna sudbina. Međutim, naš Bog, čije oči počivaju na vrapcu (Luka 12,6) i koji je izbrojio vlasu na našoj glavi (redak 7), brižan je i pun ljubavi; zato je svatko od nas beskonačno dragocjen u Njegovim očima. Koliko će ovozemaljskih strahova nestati ako iskreno vjerujemo u to?

Pročitajte Luka 12,13-21. Na što nas Isus ovdje upozorava?

.....

.....

.....

Iako se Isus ne miješa u prepirku braće oko podjele baštine, On naglašava važnost desete zapovijedi (Izlazak 20,17) nasuprot zlu da poželim nešto što pripada našem bližnjem i ističe važnu i vječnu istinu da život ne čine materijalna blaga (Luka 12,15). Bogati bezumni čovjek živio je u malom ograničenom svijetu. Ništa drugo nije mu bilo važno. Trebamo jako paziti da ne upadnemo u istu zamku; to je posebno važno za one koji su blagoslovljeni obiljem materijalnih dobara.

Iako svi uživamo u materijalnim stvarima, razmislite koliko pravog zadovoljstva one mogu pružiti, posebno u svjetlu vječnosti. Zašto, onda, lako možemo učiniti pogrešku na koju nas je Isus upozorio u Luki 12,16-21?

BUDITE SPREMNI I BDIJTE

“Budnost i vjernost zahtijeva se od svakog Kristovog sljedbenika u svim vremenima; ali sada kada se nalazimo na pragu vječnosti, imajući istinu koja nam je otkrivena, veliko svjetlo i važan posao koji trebamo obaviti, moramo biti još marljiviji.” (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 5. str. 460,461)

Pročitajte Luka 12,35-53 i ukratko iznesite što ovi redci znače za vas, osobito ako već dugo čekate drugi Kristov dolazak.

.....

.....

.....

.....

Kršćani ne mogu sebi dopustiti da budu nemarni i ravnodušni.

Isusov siguran povratak i nepoznati čas Njegovog dolaska treba nas potaknuti da opašemo svoje haljine i pazimo da svjetiljke uvijek budu upaljene. Nada u Isusov dolazak mora biti pokretačka sila u našem životu i radu, našoj spremnosti i vjernosti. Po ovoj vjernosti da činimo Njegovu volju na Zemlji i spremnosti da Ga sretnemo u miru razlikuju se dobri i zli slugе.

Svako zanemarivanje vjernosti pod izgovorom: “Moj Gospodar zadugo neće doći” (Luka 12,45), stavlja nas pod Božju najstrožu osudu (redci 45-48). Što imamo veće prednosti, veće su i odgovornosti, i zato će se od onih kojima je mnogo dano mnogo i tražiti (redak 48).

Osuda starog proroka: “Jao bezbrižnima na Sionu” (Amos 6,1), kao da se ogleda u Kristovom upozorenju da kršćansko učeništvo nije stajnje lagodnosti. Apostol Pavao opisuje kršćanski život kao duhovnu borbu (Efežanima 6,12). Svi kršćani uključeni su u svemirski sukob između Krista i Sotone, a križ povlači jasnu granicu između njih. Samo stalnom vjerom u Krista na križu mi možemo izvojevati konačnu pobjedu.

“Komu je mnogo dano, od njega će se mnogo tražiti; komu je mnogo povjereno, od njega će se više iskati.” (Luka 12,48) Što ovaj tekst znači za nas adventističke kršćane?

.....

.....

KORISTAN SVJEDOK

Otac, Sin i Sveti Duh ustanovili su plan spasenja “prije postanka svijeta”. Prije nego što je prvi čovjek stvoren i samim tim prije nego što je prvi čovjek sagriješio, Bog je imao pripremljen plan za spasenje svijeta. Plan je utemeljen na križu i zato se radosna vijest o križu mora objaviti svim ljudima na svijetu. Odgovornost svjedočenja stavljena je na svakog kršćanina.

“Pa ćete mi biti svjedoci u Jeruzaelmu, u svoj Judeji, u Samariji i sve do kraja zemlje.” (Djela 1,8) Posljednji Isusov nalog ukazuje na važnost uloge svjedoka koju je Gospodin dodijelio svojim sljedbenicima.

Koje pouke Kristovi svjedoci mogu naučiti iz usporedbe o sijaču i tlu? Luka 8,4-15.

.....

.....

.....

Kakvu će nagradu primiti Kristovi svjedoci i kada? Luka 18,24-30.

.....

.....

.....

Što usporedba o minama srebra koje je Gospodar povjerio slugama (Luka 19,1-27) uči o vjernosti i odgovornosti u svjedočenju?

.....

.....

.....

U svakom od ovih tekstova otkrivene su nagrade, opasnosti i odgovornosti svjedočenja i vjere. Nama je naloženo da njeđujemo svečanu odgovornost; ali s obzirom na to koliko nam je dano, od nas se zapravo malo traži.

TKO JE NAJVEĆI?

Pročitajte Luka 22,24-27. Čak i kada su se učenici pripremali za posljednju večeru, prepirali su se tko će među njima biti najveći u kraljevstvu. Kako je Isus odgovorio na njihovo nerazumno ponašanje?

.....

.....

.....

.....

Isusov odgovor bio je jedinstven u odnosu na razumijevanje vodstva tijekom povijesti. Faraon, Nabukodonozor, Aleksandar Veliki, Julije Cezar, Napoleon i Džingis-kan smatrali su da se pod vodstvom podrazumijeva sila i vlast nad drugima. Tako je svijet uvijek funkcionirao kada je vlast u pitanju.

“A vi ne tako! Naprotiv, tko je najveći među vama, neka bude kao najmanji, a starješina kao poslužnik.” (Luka 22,26) Gospodar svemira je tim riječima promijenio definiciju vodstva: “Naprotiv, tko želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužnik! A tko želi biti prvi među vama, neka bude vaš sluga po primjeru Sina Čovječjega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih!” (Matej 20,26-28)

Određujući tako službu i samoodricanje kao bitno načelo svojeg puta i vodstva, Isus je uveo novinu u ljudske odnose: zadovoljstvo ne dolazi od moći, već službe; autoritet vode ne potječe od njegovog položaja, već služenja; promjenu ne donosi prijestolje, već križ. Živjeti znači umrijeti (Ivan 12,24).

U tekstu u Luki 9,46-48 dogodilo se nešto slično kada je među Isusovim učenicima iskrsnula rasprava o tome tko je najveći. Načela ovoga svijeta i dalje su bila čvrsto ukorijenjena u umu Njegovih učenika.

Učiteljjev odgovor zadire u srž problema i postavlja jedan od najtežih izazova u životu uopće, a posebno u životu kršćanina. Isusove riječi, osobito: “Tko je najmanji među vama” (redak 48), pokazuju koliko su vrijednosti ovoga svijeta otišle u pogrešnom smjeru.

Okruženi načelima ovoga svijeta koja su toliko suprotna Isusovom nauku, kako možemo opstati ako primijenimo Njegova načela u svojem životu?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Kome pripada naše srce? Kome su posvećene naše misli? O kome volimo razgovarati? Kome poklanjamo svoje najtoplije osjećaje i svoje najbolje snage? Ako smo Kristovi, onda su i naše misli s Njime — najdraže nam je razmišljati o Njemu. Sve što imamo i što jesmo posvećeno je Njemu. Mi želimo nositi Njegov lik, udisati Njegov duh, ispunjavati Njegovu volju i ugoditi Mu u svemu.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, 36. izdanje, str. 59)

“U našem životu ovdje, iako je zemaljski i ograničen grijehom, najveća radost i najviši odgoj stječe se služenjem. I u budućem životu, nesputani ograničenošću grešne ljudske naravi, svoju najveću radost i svoj najviši odgoj naći ćemo u služenju — u svjedočenju, i u stalnom učenju tijekom svjedočenja ‘kako je bogata slava tajne ove’, ‘Krist u vama, nada slave’ (Kološanima 1,27).” (Ellen G. White, *Odgoj*, str. 308,309)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Isus je bogatog i uspješnog zemljoposjednika nazvao luđakom (Luka 12,20). Što čovjeka čini luđakom u Božjim očima?

2. U nekim našim crkvama postoje dvije skupine ljudi: prvu čine stručnjaci, poslovni ljudi, crkveni vođe, utjecajni ljudi, oni kojima se ukazuje poštovanje i pažnja; drugu čine povučeni i obični ljudi na koje nitko ne obraća pozornost. Što možete učiniti da bi se pripadnici druge skupine osjetili isto toliko važnima kao i prva skupina?

3. Iako je danas lako ismijavati farizeje zbog načina na koji su izopačili vjeru, kako možemo biti sigurni da mi koji smo revni kada je vjera u pitanju nismo u opasnosti da učinimo istu pogrešku? Kako se možemo čvrsto držati onoga što je ispravno, a da ne budemo poput farizeja? Ili, što je još važnije, kako određujemo što je ispravno i što je vrijedno naše borbe nasuprot postupcima farizeja koji “ocjeđuju komarca”?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Svaka usrdna molitva za milost i snagu bit će uslišana. ... Kad tražite ono što je nužno za dobrobit vaše duše, vjerujte da ćete to dobiti i dobit ćete. Prihvatite Njegove darove cijelim svojim srcem jer je Isus umro da biste vi mogli imati dragocjenosti Neba i konačno naći dom s nebeskim anđelima u Božjem kraljevstvu.” (Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 7. srpnja 1892.)

Božje kraljevstvo

“Doći će od istoka i zapada, sa sjevera i juga, i sjest će za stol u kraljevstvu Božjem.” (Luka 13,29)

Biblijski tekstovi: Luka 11,2; Luka 1,32.33; 18,16-30; Luka 17,23.24; Otkrivenje 21,1-3; Luka 21,34-36.

Božje kraljevstvo je važna tema kojoj Isus u svojem nauku pridaje značajno mjesto. Ovaj izraz javlja se skoro pedeset puta u Evanđelju po Mateju, šesnaest puta u Evanđelju po Marku, oko četrdeset puta u Evanđelju po Luki i triput u Evanđelju po Ivanu. Bez obzira na to spominje li se u Gospodnjoj molitvi, u Govoru na Gori ili drugim Isusovim propovijedima i usporedbama, Božje kraljevstvo označava ono što je Bog učinio u prošlosti za ljudski rod dok se bavi problemom grijeha i odlučno vodi veliku borbu sa Sotonom do konačnog kraja. Božje kraljevstvo drugačije je od svih kraljevstava na Zemlji zato što nije ovozemaljsko.

“Kraljevstvo se Božje ne pokazuje izvana. Ono dolazi kroz blagost nadahnuća Njegove Riječi, kroz unutarnje djelovanje Njegovog Duha, zajednicom duše s Onim koji je njezin život. Najveći izraz Njegove sile vidi se u ljudskoj naravi koja je dostigla savršenstvo Kristova karaktera.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 16)

Ovaj tjedan usredotočit ćemo se na ovu temu u Evanđelju po Luki.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 298—305

KARAKTERISTIKE BOŽJEG KRALJEVSTVA (1)

U evanđeljima ima mnogo tekstova u kojima se spominje Božje kraljevstvo i koji svjedoče da je u Isusu i preko Njega uspostavljen novi poredak.

Što je u Luki 11,2 rečeno o Božjem kraljevstvu? Čije je to kraljevstvo i zašto je toliko važno?

.....

Ukazati na Božje kraljevstvo nije značilo ukazati na nešto vidljivo, već potvrditi da Božje kraljevstvo nije ni filozofska ideja ni moralni sustav. To nije društveno Evanđelje koje obećava kruh i vodu gladnima ili jednakost i pravdu politički potlačenima. Ono nadilazi svu ljudsku dobrotu i moralna djela, i pronalazi svoje mjesto u suverenom Božjem djelovanju u utjelovljenom Sinu, koji je došao navijestiti Radosnu vijest o kraljevstvu (Luka 4,42-44; Matej 4,23-25).

Što tekst u Luki 1,32.33 govori o tome tko je uspostavio Božje kraljevstvo i dokle će ono trajati?

.....

Ovaj tekst ima izuzetno značenje iz dva razloga: prvo, Mesija, čiji je dolazak preorečen u Starom zavjetu, nije nitko drugi do Isus, "Sin Previšnjega"; drugo, "kraljevstvo njegovo neće imati kraja". To znači da je utjelovljenjem, smrću i uskrsnućem Isus porazio Sotonu, čija je namjera bila oduzeti Bogu vlast, i utvrdio Božje kraljevstvo za vječnost. "Nad svijetom je pripala kraljevska vlast našem 'Gospodinu i njegovu Pomazaniku', i 'on će vladati u vijeke vjekova'." (Otkrivenje 11,15) U sukobu između Krista i Sotone, Sotona je proglasio sebe pobjednikom nakon pada Adama i Eve. Međutim, Isusovo poslanje dokazalo je da su Sotonine tvrdnje lažne; Krist ga je porazio na svakom koraku i svojom smrću i uskrsnućem uvjerio čitav svemir da je Božje kraljevstvo došlo.

Kako naš život može odražavati stvarnost Božjeg kraljevstva? Što bi trebalo danas promijeniti u našem životu kao građana Božjeg kraljevstva?

KARAKTERISTIKE BOŽJEG KRALJEVSTVA (2)

Što sljedeći tekstovi govore o životu u Božjem kraljevstvu?

Luka 18,16-30

.....

.....

.....

Luka 12,31-33

.....

.....

Luka 9,59-62

.....

.....

Ulazak u Božje kraljevstvo ne ovisi o nečijem statusu ili položaju, bogatstvu ili siromaštvu. Luka, zajedno s drugim piscima evanđelja, ukazuje da čovjek mora doći Isusu s potpunim pokoravanjem, potpunom ovisnošću i djetinjim povjerenjem; to su osobine onih koji ulaze u Božje kraljevstvo. Oni se moraju biti spremni odreći svega ako je potrebno; jer sve ono čega se ne bi željeli odreći, ne samo da bi se nadmetalo s Isusom, već bi i pobijedilo. Isus i Njegovo pravo na naš život i svako područje našeg života, najviša je vrijednost. To je logično zato što samo po Njemu postojimo. Zato Mu trebamo biti potpuno odani.

Pročitajte ponovno tekst u Luki 18,29.30. O čemu Isus govori i kakvo obećanje daje? *Da moramo ostaviti roditelje, bračnog druga, čak i djecu radi Božjeg kraljevstva?* To je vrlo zahtjevna dužnost, zar ne? Isus ne kaže da se ovo zahtijeva od svih vjernika, već da će, ako netko bude pozvan da to učini radi Božjeg kraljevstva, biti vrijedno odricanja.

Razmišljajte o Isusovim riječima da pustimo mrtve neka pokapaju mrtve. Kakvu važnu istinu iznosi o tome da ne smijemo praviti izgovore koji će nas spriječiti da Ga slijedimo kada nam poziv bude upućen, ma koliko ti izgovori bili osnovani?

BOŽJE KRALJEVSTVO: VEĆ SAD, JOŠ NE

Isus je došao objaviti Božje kraljevstvo. U svojem prvom javnom obraćanju u Nazaretu (Luka 4,16-21), Isus je potvrdio da se u Njemu ostvarilo Izajijino mesijansko proročanstvo o kraljevstvu i službi otkupljenja.

Luka bilježi još jednu izjavu koja svjedoči o sadašnjoj stvarnosti kraljevstva. Na pitanje farizeja kada će kraljevstvo doći, Isus je odgovorio da je “kraljevstvo Božje među vama” (Luka 17,21). U nekim prijevodima stoji “u vama”. Isusovim dolaskom kraljevstvo je već došlo i obuhvatilo je liječenje bolesnih (Luka 9,11), propovijedanje Evanđelja (Luka 4,16-19), opraštanje grijeha (Luka 7,48-50; 19,9,10) i rušenje sila zla (Luka 11,20). Isus je na taj način učinio kraljevstvo sadašnjom stvarnošću u životu pojedinca, mijenjajući ga da postane sličan Njemu. Božje kraljevstvo se također vidi u zajednici vjernika, u otkrivenju pravednosti i spasenja. Ovaj aspekt sadašnjosti poznat je i kao “kraljevstvo Božje milosti [koje] se sada temelji na tome što se srca, dosad ispunjena grijehom i pobunom, iz dana u dan pokoravaju vrhovnoj upravi Njegove ljubavi.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, str. 94)

Dok se aspekt “već sada” odnosi na pobjedu nad grijehom i Sotonom, i Isusovu pobjedu u velikoj borbi, aspekt “još ne” odnosi se na budući fizički kraj zla i osnivanje nove Zemlje: “Ali potpuno uspostavljanje kraljevstva Njegove slave ostvarit će se tek prigodom drugog Kristovog dolaska na ovaj svijet.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, str. 94)

Što ovi tekstovi govore o Božjem kraljevstvu na svršetku vremena? Luka 17,23.24; 21,5-36.

.....

.....

.....

Naš svijet i stanje u kojem se nalazi, nesreće, tuge i nevolje koje vladaju, sigurno odražavaju riječi koje je Isus izgovorio u ovim tekstovima. Iako neki tvrde da su bol i patnja na ovom svijetu pokazatelj da Bog ne postoji, na osnovi onoga na što nas je Isus upozorio prije oko dvije tisuće godina, možemo reći da stanje u našem svijetu ne samo da pokazuje da Bog postoji, već i da ukazuje na istinitost Biblije. (Da se u ovom svijetu živi kao u raju, Isusove riječi bile bi neistinite.) Božje će kraljevstvo u svoj svojoj punini biti uspostavljeno na kraju. Dotad trebamo ustrajati.

KRALJEVSTVO I DRUGI KRISTOV DOLAZAK

Kada je Isus govorio o Božjem kraljevstvu, govorio je o dvije izvjesne pojedinosti: 1) Božjem djelovanju preko Krista na spasenje čovječanstva od grijeha i 2) obnavljanju spašenih prema iskonskom planu — da bi mogli živjeti vječno s Njim na novoj Zemlji (Otkrivenje 21,1-3). Prva, kao što je zabilježeno, ostvarila se u Kristovom poslanju i službi. U Njemu smo već sad u kraljevstvu milosti (Efežanima 1,4-9). Druga, okupljanje spašenih u kraljevstvu slave buduća je nada koju čekaju oni koji su u Kristu (Efežanima 1,10; Titu 2,13). Isus i ostali novozavjetni tekstovi povezuju taj povijesni trenutak, kada će vjerni baštiniti kraljevstvo slave, s drugim Kristovim dolaskom.

Kristov drugi dolazak vrhunac je Radosne vijesti koju je Isus došao objaviti prigodom svojeg prvog dolaska. Isti Isus koji je pobijedio grijeh i Sotonu na Golgoti, uskoro će se vratiti i započeti proces koji će uništiti zlo i očistiti ovu Zemlju od nesreće koju je Sotona donio Božjim stvorenjima.

Pročitajte Luka 21,34-36. Svojim riječima ukratko iznesite osnovnu poruku ovog teksta. Osvrnite se na svoj život i zapitajte koliko se ove riječi odnose na vas. Što trebate učiniti da biste slijedili ono što Isus ovdje nalaže?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dok čekamo Isusov povratak, upućen nam je poziv: “Bdijte i molite svaki čas, da biste mogli ... održati se pred Sinom Čovječjim.” (Luka 21,36)

Oni koji su doživjeli kraljevstvo milosti moraju čekati, bdjeti i moliti se za kraljevstvo slave. U razdoblju između ova dva kraljevstva, između kraljevstava “već sad” i “još ne”, vjernici se trebaju posvetiti službi i misiji, životu i nadi, odgajanju i svjedočenju. Očekivanje drugog dolaska zahtijeva posvećenje života sada i ovdje.

SVJEDOCI

Pročitajte Djela 1,1-8. Koje su važne istine o Božjem kraljevstvu ovdje iznesene?

.....

.....

Luka je na umu prvenstveno imao Božje kraljevstvo kada je napisao nastavak evanđelja u obliku kratke povijesti rane Crkve. U uvodnim redcima toga povijesnog izvještaja, Djela apostolskih, Luka iznosi tri osnovne istine u vezi s Božjim kraljevstvom.

Prvo, budite sigurni da će Isus ponovno doći. U razdoblju od četrdeset dana između uskrsnuća i uzašašća, Gospodin je nastavio poučavati svoje učenike o onome što ih je učio prije raspeća: “o kraljevstvu Božjem” (Djela 1,3). Veličanstveni događaji na križu i uskrsnuće nisu promijenili ništa u Isusovom nauku o kraljevstvu; ako ništa drugo, uskrsli Isus je još četrdeset dana utiskivao u um učenika istine o kraljevstvu.

Drugo, Isus će ponovno doći kada Bog odredi vrijeme. Nakon uskrsnuća Isusovi učenici postavili su ozbiljno pitanje koje ih je uznemiravalo: “Gospodine, hoćeš li sada obnoviti kraljevstvo u Izraelu?” (Djela 1,6) Isus nije odgovorio na ovo pitanje, već je ispravio gledište učenika: Bog će uvijek biti Bog; istraživati Njegove misli, predviđati kako će se Njegovi planovi točno ostvariti, proniknuti u Njegove tajne nije zadatak za čovjeka od krvi i mesa. On zna kada će kraljevstvo slave doći, On će ga uspostaviti u vrijeme koje On odredi (Djela 1,7; Matej 24,36), kao što je “kada dođe punina vremena” (Galćanima 4,4) poslao svojega Sina da uspostavi kraljevstvo milosti.

Treće, budite svjedoci Isusovog Evanđelja. Krist je preusmjerio misli učenika s nagadanja o onome što nije poznato — kada će doći kraljevstvo slave — na ono što je poznato i što mora biti učinjeno. Vrijeme drugog dolaska nije otkriveno, ali nam je upućen poziv da čekamo taj slavni dan i da dotada “radimo” (Luka 19,13). To znači da se trebamo uključiti u širenje Radosne vijesti o Isusu Kristu “sve do kraja zemlje” (Djela 1,8). To je odgovornost koju ne možemo ispuniti u svojoj snazi, već u sili Svetoga Duha, koji će prema obećanju biti izliven na sve koji svjedoče o onome što su vidjeli i čuli (redci 4-8).

Ovi vjerni Isusovi sljedbenici i dalje su imali pogrešnu sliku o naravi Kristovog rada. Pa ipak, Gospodin ih je svejedno upotrijebio. Kakvu poruku iz toga možemo izvući o tome da ne moramo sve u potpunosti shvatiti da bi nas Bog upotrijebio?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“O siromasima u duhu Isus kaže: ‘Njihovo je kraljevstvo nebesko.’ To kraljevstvo nije, kako su očekivali Kristovi slušatelji, prolazno i zemaljsko. Krist je ljudima otvorio duhovno kraljevstvo svoje ljubavi, milosti i pravednosti. Oznaka Mesijinog kraljevstva jest sličnost sa Sinom Čovječjim. Njegovi podanici su siromašni duhom, krotki, proganjeni zbog pravde. Njima pripada nebesko kraljevstvo.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, str. 15)

“Mi se sada nalazimo u Božjoj radionici. Mnogi među nama su grubo kamenje iz kamenoloma. Međutim, kad prihvatimo istinu, ona utječe na nas. Ona nas uzdiže i odstranjuje iz nas svaku nesavršenost i grijeh, ma kakvi mi bili. Tako ćemo se pripremiti da ugledamo Kralja u svoj Njegovoj krasoti i da se konačno sjedinimo s čistim nebeskim anđelima u kraljevstvu slave. Ovdje se to djelo mora izvršiti za nas; ovdje se naše tijelo i duh moraju pripremiti za besmrtnost.” (Ellen White, *Testimonies for the Church*, sv. 2, str. 355,356)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razmišljajući o svemiru, fizičar Steven Weinberg zapisao je sljedeće: “Što nam se univerzum čini razumljivijim, toliko nam se istodobno čini besmislenijim.” Njegove riječi izazvale su pomutnju, i on je na kraju pokušao ublažiti značenje svojih riječi. Međutim, neki uopće nisu vidjeli razlog za sukob oko tvrdnje da svemir nema svrhu. “Zašto bi morao imati svrhu?” upitala je astronomkinja Martha Geller. “U pitanju je samo fizički sustav. Uvijek me je zbunjivala ta izjava.” *Svemir, samo sustav, i pritom bez određene svrhe?* Kao kršćani koji očekuju drugi Kristov dolazak i potpunu uspostavu Božjeg kraljevstva, kako biste odgovorili na ideje koje se nalaze u pozadini ovih izjava?

2. Svaki naraštaj kršćana očekivao je da će Isus doći u njihovo vrijeme. Neki pastori i evanđelisti određivali su datume Njegovog povratka. Međutim, nitko u tome nije uspio. Što je pogrešno u određivanju datuma?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Dio je Božjeg plana da nam kao odgovor na molitvu vjere dade ono što nam ne bi dao da Ga nismo molili.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 415)

Isus u Jeruzalemu

“Kad se približi te ugleda grad, zaplaka nad njim.” (Luka 19,41)

Biblijski tekstovi: Luka 19,28-40; Zaharija 9,9; Luka 19,45-48; Matej 21,12-17; Luka 20,9-26.

Posljednji tjedan svojeg ovozemaljskog života Isus je proveo u Jeruzalemu. Burni događaji obilježili su taj tjedan: pobjedonosni ulazak; Isusov plač nad ravnodušnim gradom; čišćenje Hrama; kovanje urote protiv Isusa; milosrđe iskazano na Posljednjoj večeri i borba u Getsemanskom vrtu; ruglo od suđenja; raspeće; i konačno uskrsnuće. Nijedan grad dotada nije bio svjedok takvih ključnih povijesnih događaja, kada je sukob između dobra i zla dostigao vrhunac, mada nitko osim Isusa nije shvaćao značenje onoga što se odvijalo pred njihovim očima.

Isus je nekoliko puta dotada boravio u Jeruzalemu. Evanđelisti Matej, Marko, Luka i Ivan bilježe da je Isus kao odrasla osoba posjetio Jeruzalem u vrijeme Pashe. Iako su poznati i drugi primjeri Isusovog boravka u Jeruzalemu — Isus kao novorođenče u Hramu (Luka 2,22-28), rasprava dvanaestogodišnjaka u Hramu (redci 41-50), kušač vodi Isusa na najvišu točku Hrama (Luka 4,9-13) — posljednji tjedan Isusove službe u Jeruzalemu privlačio je posebnu pozornost pisaca evanđelja.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 306—315

POBJEDONOSNI ULAZAK

Isus je rođen u Betlehemu. Odrastao je u Nazaretu. Poučavao je, propovijedao i liječio u Galileji, Samariji, Judeji i Pereji. Međutim, jedan grad bio je predmet Njegove stalne pozornosti: Jeruzalem. Isus “odlučno krenu u Jeruzalem” (Luka 9,51). Njegov ulazak u grad obilježio je najdramatičniji i najvažniji tjedan u ljudskoj povijesti. Ovaj tjedan započeo je Kristovim kraljevskim ulaskom u grad, a završio je smrću na križu kojom smo mi, koji smo bili neprijatelji, “izmireni s Bogom smrću njegovoga Sina” (Rimljanima 5,10).

Pročitajte Luka 19,28-40. Zamislite kakvo je uzbuđenje vladalo među učenicima. Sigurno su mislili da će ovoga puta Isus kao kralj stupiti na zemaljsko prijestolje u Jeruzalemu, na prijestolje kralja Davida. Koje važne pouke o lažnim očekivanjima možemo izvući iz ovog izvještaja?

.....

.....

.....

Kada se Isus rodio, mudraci s istoka došli su na jeruzalemska vrata postavljajući uznemirujuće pitanje: “Gdje je novorođeni kralj židovski?” (Matej 2,2) A sada, nekoliko dana prije raspeća, dok su se Njegovi učenici i mnoštvo tiskali gradom, nad Jeruzalemom se uzdigla hvala: “Blagoslovljen koji dolazi — kralj — u ime Gospodnje!” (Luka 19,38)

Ovaj zadivljujući prizor bio je ispunjenje proročanstva. “Klikni iz sveg grla, Kćeri sionska! Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska. Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan, ponizan jaše na magarcu, na magaretu, mladetu magaričinu.” (Zaharija 9,9) Ipak, Isus je znao da će se ovaj povijesni ulazak, koji je započeo povcima Hosana, uskoro završiti na Golgoti, kada će izgovoriti poznate pobjedonosne riječi: “Svršeno je.”

Iako se sve odvijalo prema Božjem vječnom planu, Njegovi učenici su bili toliko pod utjecajem predaja, učenja i očekivanja svojega vremena i kulture da su potpuno zanemarili Njegove prijašnje opomene o tome što će se dogoditi i kakvo će značenje ti događaji imati.

Krist im je govorio, ali Ga oni nisu slušali. Ili su Ga možda i slušali, ali su Njegove riječi toliko bile u suprotnosti s njihovim očekivanjima da su ih odbacili. Kako možemo biti sigurni da ne činimo istu pogrešku kada su u pitanju biblijske istine?

JERUZALEM: ČIŠĆENJE HRAMA

“Stoji pisano — reče im — ‘kuća moja neka kuća molitve bude’, a vi je pretvoriste u razbojničku špilju.” (Luka 19,46)

Odmah nakon pobjedonosnog ulaska, tijekom kojeg je Isus zaplakao nad Jeruzalemom, Isus je otišao u Hram.

Pročitajte Luka 19,45-48; Matej 21,12-17; Marko 11,15-19. Koje važne pouke kao pojedinci i kao članovi zajednice koja, na neki način, djeluje poput Hrama, možemo izvući iz onoga što je Isus učinio? Efežanima 2,21.

.....

.....

.....

.....

Čišćenje Hrama spominje se u sva četiri evanđelja. Apostol Ivan govori o prvom čišćenju (Ivan 2,13-25) koje se dogodilo za vrijeme Isusovog posjeta Hramu u vrijeme Pashe 28. godine. Drugi pisci bilježe drugo čišćenje na kraju Isusove službe, ovoga puta u vrijeme Pashe 31. godine. Na ovaj način dva čišćenja Hrama daju okvir Isusovoj službi pokazujući koliko se brinuo o svetosti Hrama i njegovoj službi, i kako je potvrdio svoju mesijansku misiju i autoritet.

Njegovi postupci u Hramu, osobito drugi put, upravo uoči Njegove smrti, pokreću zanimljivo pitanje. Iako je znao da će uskoro umrijeti i da će Hram i služba u njemu uskoro postati beznačajni, Isus je ipak istjerao one koji su ga oskrvnjivali svojom robom. Zašto jednostavno nije ostavio Hram u pokvarenosti kada je znao da će uskoro izgubiti svoju svrhu i da će za samo jedan naraštaj biti uništen?

Iako nam odgovor na ovo pitanje nije dan, najvjerojatnije glasi: zato što je Hram i dalje bio Božji dom, i dalje je bio mjesto na kojem je plan spasenja bio otkriven. Na neki način mogli bismo tvrditi da su s Njegovom skorom smrću Hram i službe u njemu imale važnu ulogu u pomaганju vjernim Židovima da shvate tko je Isus i što Njegova smrt na križu stvarno znači. Hram, koji opisuje cijeli plan spasenja, mogao je pomoći mnogima da u Isusu vide Janje “koje je žrtvovano od postanka svijeta” (Otkrivenje 13,8).

NEVJERNI

Usporedba o zlim vinogradarima (Luka 20,9-19) daje nam pouku o otkupljenju. U središtu otkupljenja je Bog i Njegova nepromjenjiva ljubav prema zalutalim grešnicima. Iako je usporedba bila upućena židovskim vođama Njegovog vremena ("Shvatili su, dakako, da je protiv njih rekao tu usporedbu." redak 19), njezina je poruka vremenski neograničena. Odnosi se na sve naraštaje, sve zajednice, sve pojedince na koje je izlivena Božja ljubav, kojima je ukazano povjerenje i od kojih Bog očekuje da Mu uzvrate vjernošću. Budući da živimo u sadašnjem vremenu, iz ove usporedbe možemo izvući pouke o povijesti spasenja onako kako je Bog promatra.

Pročitajte Luka 20,9-19. Kako se načelo iz ovog teksta može primijeniti na nas ako činimo istu pogrešku kao i likovi iz usporedbe?

.....

.....

.....

.....

Umjesto da daju Bogu rodove ljubavi i vjernosti, stanovnici Božjeg vinograda zaboravili su i iznevjerili Boga. Međutim, Bog, kao vlasnik vinograda, slao je u svojoj postojanoj ljubavi slugu za slugom (redci 10-12), proroka za prorokom (Jeremija 35,15) da bi pridobio svoj narod i naveo ga da se okrene odgovornostima upraviteljske službe. Pa ipak, svaki prorok bio je odbačen. "Koga od proroka nisu progonili očevi vaši?" (Djela 7,52)

Izvještaj o Bogu dugi je izvještaj o ljubavi. Žalosni događaji stalno će se iznova ponavljati, ali slava će na kraju odnijeti pobjedu. Nakon križa slijedi uskrsnuće. Kamen koji je bio odbačen sada je zaglavni kamen velikog hrama u kojem će svi otkupljeni, bogati i siromašni, Židovi i neznabošci, muškarci i žene, živjeti kao jedan narod. Oni će nakon Isusovog dolaska hodati vinogradom i zauvijek uživati u njegovim plodovima.

Možda danas nema proroka koje bismo mogli progoniti, ali možemo odbaciti Božje vjesnike kao ljudi u prošlosti. Kako možemo biti sigurni da mi, koji smo pozvani da damo Gospodinu "rodove vinograda", ne odbacujemo Božje vjesnike i njihovu vijest?

BOG NASUPROT CARU

Pročitajte Luka 20,20-26. Kako shvaćamo Isusove pouke iz ovog teksta i kako ih primjenjujemo na naše prilike bez obzira na to u kojoj zemlji živimo?

.....

.....

.....

U Isusovo vrijeme plaćanje poreza rimskoj vlasti bilo je pitanje sklono promjenama. Oko 6. godine, prema židovskom povjesničaru Josipu Flaviju, Juda Galilejac, vođa pobunjenika, izjavio je da plaćanje poreza caru znači izdaju Boga. Ovo pitanje, zajedno s tvrdnjama nekih osoba da su mesija ili pretendenti na prijestolje, pokrenulo je povremene pobune protiv rimske vlasti. U takvim osjetljivim okolnostima, pitanje postavljeno Isusu je li po zakonu da židovski narod plaća porez otkrilo je skrivene pobude onih koji su mu to pitanje postavili: da je odgovorio da je po zakonu, značilo bi da je na strani Rima i da ne može postati židovski kralj, kako je mnoštvo klicalo prigodom ulaska u Jeruzalem; da je rekao da nije, značilo bi da slijedi raspoloženje koje je vladalo u Galileji i da se izjašnjava da je rimska vladavina nezakonita, izlažući sebe opasnosti da bude optužen za izdaju. Nadali su se da će staviti Isusa u takav položaj iz kojeg neće moći naći izlaz.

Međutim, Isus je prozreo njihove namjere. Pokazao je na carev lik na novčiću i odgovorio: "Dakle ... dajte caru carevo, a Bogu Božje!" (Luka 20,25) Živjeti pod carevom vlašću, čiji se novac koristio za svakidašnje potrebe, znači ispunjavati svoje obveze prema caru. Međutim, tu je i druga obveza, ona veća, koja proizlazi iz činjenice da smo stvoreni na Božju sliku i da Njemu dugujemo svoju vjernost.

"Kristov odgovor nije bio izbjegavanje, već pravičan odgovor na pitanje. ... Izjavio je da pošto žive pod zaštitom rimske sile, trebaju joj dati potporu koju zahtijeva sve dotle dok se to ne sukobi s uzvišenijom obvezom. Međutim, dok se miroljubivo pokoravaju zemaljskim zakonima, u sva se vremena trebaju prvo pokoravati Bogu." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 495)

Na koji način možemo biti uzorni građani bez obzira na to u kojoj državi živimo, dok u isto vrijeme imamo na umu da smo stanovnici grada "kojemu je Bog graditelj i tvorac" (Hebrejima 11,10)?

GOSPODNJA VEČERA

Pročitajte Luka 22,13-20. Kakvo značenje ima Gospodnja večera koja je bila održana u vrijeme Pashe?

.....

Isus je ustanovio Gospodnju večeru povezujući je s povijesnim okvirom pashalne večere. Pasha naglašava ljudsku slabost nasuprot Božjoj velikoj sili. Izraelci se nisu mogli sami osloboditi iz egipatskog ropstva, kao što se mi sami ne možemo osloboditi posljedica grijeha. Oslobođenje je došlo od Boga kao dar Njegove ljubavi i milosti, i o tome su Izraelci trebali poučavati svoju djecu iz naraštaja u naraštaj (Izlazak 12,26,27). Kao što je oslobođenje Izraela Božjim otkupiteljskim djelovanjem postalo dio povijesti otkupljenja, tako je oslobođenje čovječanstva od grijeha utemeljeno na povijesnom događaju na križu. Isus je naše "pashalno janje" (vidi 1. Korinćanima 5,7), a Njegova Posljednja večera je "čin u kojem zajednica vjerom ukazuje na veličanstveno i presudno značenje Kristove smrti". (G. C. Berkouwer, *The Sacraments*, Eerdmans, 1969., str. 193)

Gospodnja večera nas podsjeća da je Isus "one noći u koju bijaše izdan" (1. Korinćanima 11,23), noć prije nego što je bio razapet, objavio svečanu vijest svojim učenicima koje su se trebali sjećati: kruh i vino simbol su Njegovog tijela koje se trebalo slomiti, i Njegove krvi koja je trebala biti prolivena radi oprosta grijeha (vidi Matej 26,28). Isusova smrt bila je jedino Božje sredstvo kojim nas je mogao izbaviti od grijeha. Da ne bismo zaboravili da je Isusova smrt nebeski dar za naše spasenje, Isus je uspostavio Gospodnju večeru i zapovjedio da se održava do Njegovog povratka (1. Korinćanima 11,24-26).

Isusovih riječi da se Njegova krv "prolijeva za sve za oprostjenje grijeha" (Matej 26,28) trebamo se sjećati do samog svršetka ljudske povijesti. Zanimariti ovu izjavu i izabrati drugi način spasenja znači odbaciti Boga i Njegovu izabranu metodu spasenja.

Ovdje se izdvajaju dvije ključne pouke. Prva pouka koje se trebamo sjećati prigodom Gospodnje večere jest da je Krist umro za nas. Druga je pouka da smo zbog Njegove smrti, koja nas je dovela u zajedništvo, svi kao jedno tijelo. Prigodom Gospodnje večere okupljeni smo kao Kristova otkupljena zajednica posljednjeg vremena, koja čeka Gospodnji povratak. Do tog trenutka Gospodnja večera je podsjetnik da povijest ima značenje, a život nadu.

Krist je dao svoje tijelo i krv da bi nam dao obećanje o vječnom životu. Kako nam ova zadivljujuća istina može pružiti trajnu nadu i sigurnost?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Jesti Kristovo tijelo i piti Kristovu krv znači primiti Ga kao osobnog Spasitelja, vjerujući da On prašta naše grijehе i da smo u Njemu savršeni. Mi ćemo postati dionici Njegove naravi ako promatramo Njegovu ljubav, ako prebivamo u njoj, ako pijemo od nje. Ono što je hrana za tijelo, to Krist mora biti za dušu. Hrana nam ne može koristiti ako je ne jedemo, ako ne postane dio našeg bića. Tako i Krist nema nikakvu vrijednost za nas ako Ga ne upoznamo kao osobnog Spasitelja. Teorijsko znanje neće nam učiniti nikakvo dobro. Moramo se hraniti Njime, moramo Ga primiti u srce tako da Njegov život postane naš. Mi moramo crpsti Njegovu ljubav i Njegovu milost.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 314)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razmislite o prizoru kada Isus čisti Hram. Na koji način svoju vjeru i vjernost možemo staviti na prodaju? Kako vjera može biti upotrijebljena za stjecanje dobitka, prestiža i položaja? Što je još važnije, kako kao Crkva možemo biti sigurni da nećemo biti prevareni na isti način?

2. Ateist Alex Rosenberg vjeruje da je svekolika stvarnost, svekoliko postojanje isključivo materijalističko. Odnosno, sve može i mora biti objašnjeno samo fizičkim procesima. Ovi procesi, naravno, nemaju plan, cilj i svrhu niti su povezani s Bogom. “Što je svrha svemira?” pita on. “Nema je.” Ako vas besmisao i nepostojanje svrhe svemira čini utučenima, Rosenberg vas upozorava da svoju utučenost ne shvatite ozbiljno. Zašto? Zato što naši osjećaji, uključujući i utučenost, nisu ništa drugo do posebni raspored neurona i kemijskih supstanci, a ima li u tome nečeg ozbiljnog? Rosenberg, međutim, daje odgovor onima koji su obeshrabreni zato što njihov život nema smisla. Budući da je utučenost samo poseban sklop neurona, potrebno ih je samo prerasporediti — a to se može učiniti farmaceutskim preparatima. “Ako se ne budete osjećali bolje ujutro... ili nakon tri tjedna, uzmite neki novi preparat. Ako vam jedan ne pomogne, drugi sigurno hoće.” On je ozbiljan kada ovo tvrdi. Ako ste utučeni, samo uzmite lijekove. Usporedite ovo gledište na život s našom vjerom u Isusa Krista i onim što je On učinio za nas na križu. Zašto je naše sudjelovanje u Gospodnjoj večeri otvoreno pobijanje nihilizma i besmisla koje Rosenberg zastupa u svojim ateističkim stavovima?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Iskoristite svaku priliku da idete na mjesta određena za molitvu. Oni koji se doista trude održavati vezu s Bogom, vidjet će se na molitvenim skupovima, vjerni u izvršavanju svoje dužnosti, iskreni i željni da požanju sve blagoslove koji se mogu steći. Oni će iskoristiti svaku priliku da se izlože zrakama svjetlosti s Neba.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 85.)

Raspeće i uskrsnuće

“Treba da Sin Čovječji bude predan u ruke grešnikâ i da bude razapet te da uskrsne treći dan!” (Luka 24,7)

Biblijski tekstovi: Postanak/1. Mojsijeva 3,1-6; Luka 22,39-46; 2. Korinćanima 13,8; Luka 22,53; Matej 12,30; 1. Korinćanima 15,14.

Isus je od djetinjstva bio svjestan da je došao na Zemlju ispuniti Očevu volju (Luka 2,41-50). Poučavao je, liječio i služio s odlučnom posvećenošću i poslušnošću Bogu. Sada, nakon Posljednje večere, došlo je vrijeme da sam pođe putem, da ispuni Božju volju, da doživi izdaju i odbacivanje, da Mu bude suđeno, da bude razapet i da se pobjedonosno uzdigne nad smrću.

Tijekom svojeg života Isus je znao da je križ neizbježan. U evanđeljima riječ “morati” često ukazuje na Isusove patnje i smrt (Luka 17,25; 22,37; 24,7; Matej 16,21; Marko 8,31; 9,12; Ivan 3,14). On mora poći u Jeruzalem. Mora doživjeti patnju. Mora biti odbačen. Mora biti uzdignut itd. Ništa nije moglo odvratiti Božjeg Sina od odlaska na Golgotu. On je osudio svaki nagovor da odbaci križ, kao da dolazi od Sotone (Matej 16,22.23). Bio je uvjeren da “će mnogo trpjeti ... da će biti ubijen i da će uskrsnuti treći dan” (Matej 16,21). Za Isusa put prema križu nije bio proizvoljan: “Tako stoji pisano” (Luka 24,25.26.46), bilo je dio božanske “Tajne koja je bila sakrivena kroz vjekove i pokoljenja, a koja je sada objavljena njegovim svetima” (Kološanima 1,26).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo knjigu Ellen G. White, *Kršćanska služba, Znaci vremena*, Zagreb 2012., str. 316—327

GETSEMANI: STRAHOVITA BORBA

Na početku ljudske povijesti Bog je stvorio Adama i Evu i postavio ih u divan vrt u kojem se nalazilo sve što im je bilo potrebno da bi mogli ostvariti sretan život. Uskoro se dogodilo nešto nepredvidljivo: pojavio se Sotona (Postanak 3). On je iskušao prvi par i uvukao mladi planet Zemlju u veliku borbu između dobra i zla, između Boga i Sotone.

Sada, kada je Bog odredio vrijeme, drugi vrt (Luka 22,39-46) postao je snažno bojno polje na kojem je bjesnio rat između istine i laži, pravednosti i grijeha, Božjeg plana spasenja i Sotoninog cilja da uništi ljudski rod.

U Edenskom vrtu svijet je bio uvučen u grijeh i propast; u Getseman-skom vrtu bila je osigurana njegova konačna pobjeda. U Edenskom vrtu samouvjerenost je odnijela kobnu pobjedu; u Getsemaniju je pokornost Bogu donijela pobjedu nad grijehom.

Usporidite događaje iz Edenskog vrta (Postanak/1. Mojsijeva 3,1-6) s događajima iz Getsemanija (Luka 22,39-46). Po čemu se razlikuju?

.....

.....

.....

.....

Getsemani se ističe po dvije ključne pojedinosti: prva, po najzlob-nijem Sotoninom pokušaju da odvraći Isusa od Božje misije i cilja; za-tim, po najuzvišenijem primjeru oslanjanja na Božju snagu da bi Njego-va volja i namjere bile ostvarene. Getsemani pokazuje da koliko god je bitka snažna i koliko god mi bili slabi, pobjedu će izvojevati oni koji su iskusili snagu molitve. Kao što je Isus izgovorio poznate riječi molitve: "Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!" (Luka 22,42)

Sva Sotonina vojska okrenula se protiv Isusa; učenici, koje je toliko ljubio, zanijemjeli su pred Njegovom patnjom. Kapi krvi slijevale su se niz Njegovo lice; izdajnikov poljubac bio je sve bliži; svećenici i stražari samo što Ga nisu uhvatili. Ipak, Isus je pokazao da molitva i pokoravanje Božjoj volji daje potrebnu snagu duši da podnese najveće životne terete.

Kada se sljedeći put nadete u velikoj kušnji, kako možete steći iskustvo koje je Isus stekao u Getsemaniju, za razliku od Adama i Eve u Edenskom vrtu? Što je ključni čimbenik po kojem se njihovi postupci razlikuju?

JUDA

“Tada sotona uđe u Judu, jednog od Dvanaestorice.” (Luka 22,3) Nema sumnje da se Sotona naporno trudio da pridobije sve učenike. Što je to u Judi, za razliku od ostalih učenika, omogućilo neprijatelju da uspješno ostvari svoje namjere?

.....

Luka bilježi da se Isus cijelu noć sam molio u gori prije nego što je izabrao svoje učenike (Luka 6,12-16). I Isus je vjerovao da su Dvanaestorica bila Božji dar (Ivan 17,6-9). Je li Juda doista bio odgovor na molitvu? Kako drugačije možemo shvatiti te događaje osim da je čak i Judinom izdajom i neprijateljstvom trebala biti ispunjena Božja namjera (vidi 2. Korinćanima 13,8)?

Juda, koji je posjedovao mnoge sposobnosti, koji je mogao biti drugi apostol Pavao, otišao je u pogrešnom smjeru. Njegovo iskustvo u Getsemaniju bilo je poput pada u Edenskom vrtu.

“Gajio je zli duh tvrdičluka, sve dok nije postao vladajuća pobuda u njegovom životu. Ljubav prema bogatstvu kome je ropski služio, nadvladala je njegovu ljubav prema Kristu.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 591)

Kada je Isus nahranio pet tisuća ljudi s pet kruhova i dvije ribe (Luka 9,10-17), Juda je prvi shvatio političku vrijednost ovog čuda i “potaknuo zamisao da se Krist silom proglasi za kralja” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 593). Međutim, Isus je osudio takve pokušaje, što je Judu jako razočaralo: “Nade su mu bile velike. Razočaranje je bilo gorko.” (Isto) Juda je, kao i ostali, vjerovao da će Isus upotrijebiti svoju izuzetnu silu da uspostavi ovozemaljsko kraljevstvo u kojem je želio zauzeti određeni položaj. Koliko je to žalosno: zbog svoje želja za položajem u prolaznom kraljevstvu koje nikada nije bilo uspostavljeno, izgubio je mjesto u vječnom kraljevstvu koje će sigurno doći.

Drugom prigodom, kada je odana Isusova sljedbenica odlučila pomazati Njegove noge skupim mirisom, Juda je osudio njezin postupak smatrajući ga rasipanjem (Ivan 12,1-8). Judi je samo novac bio pred očima, a ljubav prema novcu zasjenila je njegovu ljubav prema Isusu. Ova zanesenost novcem i vlašću navela je Judu da stavi cijenu na neprocjenjivi nebeski dar (Matej 26,15). Od tog trenutka “sotona uđe u Judu” (Luka 22,3). Tako je Juda postao izgubljena duša.

Nema ničega lošeg u položaju, moći ili novcu. Problem nastaje kada oni zasjene našu vjernost Bogu. Zašto je važno da uvijek ozbiljno ispitujemo sebe da ne bismo bili prevareni kao Juda?

S NJIM ILI PROTIV NJEGA

Osim svega što prikazuje, križ je stvorio podjele u ljudskoj povijesti: stvorio je podjelu između vjere i nevjerovanja, između izdaje i prihvaćanja, između vječnog života i smrti. Kada je križ u pitanju, nijedno ljudsko biće ne može ostati neopredijeljeno. Na kraju ćemo biti na jednoj ili drugoj strani.

“Tko nije sa mnom, taj je protiv mene; tko sa mnom ne sabire, taj prosipa.” (Matej, 12,30) Ovo su snažne riječi zbog kojih se možemo osjećati nelagodno, ali Isus samo iznosi činjenice o tome što istina zahtijeva od onih koji sudjeluju u velikoj borbi između Krista i Sotone. Mi smo ili s Isusom ili sa Sotonom.

Kako su se sljedeće osobe odnosile prema Isusu i koje pouke možemo izvući iz njihovih primjera koje nam mogu pomoći u našem odnosu prema Bogom i križu?

Članovi Velikog vijeća (Luka 22,53). Kakve su pogreške ovi ljudi činili, zašto su ih činili i kako možemo paziti da na sličan način ne ocjenjujemo Isusa?

.....

Pilat (Luka 23,1-7.13-25). Što je navelo Pilata da kaže: “Na njemu ne nalazim nikakve krivnje!” (Ivan 19,4) i da Ga u isto vrijeme osudi na smrt raspećem? Što možemo naučiti iz njegove pogreške, budući da nije učinio ono što je znao da je ispravno?

.....

Herod (Luka 23,6-12). Koja je bila njegova velika pogreška i što možemo naučiti iz nje?

.....

.....

Dva razbojnika (Luka 23,39-43). Dva grešnika promatrala su isti križ i reagirala na drugačiji način. Kako ovaj prizor otkriva aspekte spasenja — da se nalazimo na jednoj ili na drugoj strani u velikoj borbi?

.....

.....

USKRSNUO JE

Žene su u nedjelju rano ujutro otišle do grobnice samo zbog jednog razloga — da završe pogrebni obred. Usprkos vremenu koje su provele s Isusom, nisu u potpunosti shvatile što će se dogoditi. One svakako nisu očekivale da će zateći praznu grobnicu ili da će im nebeski vjesnik reći. “On nije ovdje! Uskrsnuo je!” (Luka 24,6)

U prvih nekoliko poglavlja Djela apostolskih Isusovo uskrsnuće navodi se najmanje osam puta. Djela 1,22; 2,14-36; 3,14.15; 4,1.2. 10.12.33; 5,30-32. Zašto je Isusovo uskrsnuće tvorilo osnovu propovijedi Kristovih apostola i vjere rane Crkve? Zašto je ono i dalje ključno za nas danas?

.....

.....

Žene su neposredno bile svjedoci Isusovog uskrsnuća. Požurile su prenijeti ovu radosnu vijest drugima, ali nitko nije povjerovao u nju (Luka 24,11). Apostoli su odbacili taj najznačajniji izvještaj u povijesti otkupljenja ljudskog roda kao “izmišljotinu” iscrpljenih i ožalošćenih žena (redci 10.11).

Uskoro su shvatili koliko su pogriješili!

Kristovo uskrsnuće je temelj Božjeg djela otkupljenja i sveukupne kršćanske vjere i postojanja. Apostol Pavao to jasno kaže: “Ako li Krist nije uskrsnuo, onda je neosnovano naše propovijedanje, neosnovana je i vaša vjera.” (1. Korinćanima 15,14) Sve je uzaludno i beskorisno, jer nam samo Kristovo uskrsnuće može pružiti nadu. Bez te nade naš život završava ovdje na Zemlji i za svu vječnost. Kristov život nije završio u grobnici, a veliko obećanje glasi da neće ni naš.

“Ako Krist nije uskrsnuo iz mrtvih, onda se dugačak niz Božjih djela otkupljenja za spasenje svojeg naroda završava u slijepoj ulici, u grobnici. Ako se Kristovo uskrsnuće nije stvarno dogodilo, onda nam ništa ne jamči da je Bog živi Bog, zato što smrt ima posljednju riječ. Vjera je u tom slučaju uzaludna jer se predmet te vjere nije pokazao kao Gospodin života. Ako je Krist doista mrtav, kršćanska vjera je onda zatvorena u grobnici zajedno s konačnim i najuzvišenijim Božjim samootkrivenjem u Kristu.” (George Eldon Ladd, *A Theology of the New Testament*, Eerdmans, 1974., str. 318)

"TREBALO JE DA SE ISPUNI SVE"

Pročitajte Luka 24,13-49 gdje se govori o događajima neposredno nakon Kristovog uskrsnuća. Na što je Isus u različitim susretima ukazivao kako bi pomogao ljudima da shvate protekle događaje i njihovo značenje?

.....

.....

.....

.....

Kristovo uskrsnuće trebalo je potvrditi Isusovu mesijansku ulogu. Nakon primljenih udaraca bičem i okrutnog zlostavljanja, bio je razapet i proboden, zatim umotan u platno i položen u grobnicu. Čak i da je, kako su neki smiješno pretpostavili, preživio raspeće na križu i polaganje u grobnicu, krvav, išiban i slab Isus, koji s mukom izlazi iz grobnice, ne bi bio prava slika pobjedonosnog Mesije.

Međutim, Isus je bio živ i dovoljno dobro se osjećao da s dva čovjeka prijeđe nekoliko kilometara na putu u Emaus. Prije nego što im se otkrio, ukazao im je na Pismo pružajući im čvrstu biblijsku osnovu za vjeru u Njega.

Kada se pojavio pred učenicima, pokazao im svoje rane i jeo s njima, Isus je učinio još nešto — uputio ih je na Božju riječ: "Tako stoji pisano da Mesija mora trpjeti i treći dan uskrsnuti od mrtvih, da se na temelju njegova imena mora propovijedati obraćenje i oprostjenje grijeha svim narodima, počevši od Jeruzalema. A vi ste svjedoci toga." (Luka 24,46-48)

Ovdje Isus nije samo ukazao učenicima na Pismo, već ga je upotrijebio da im pomogne da shvate što Mu se točno dogodilo. On je povezo svoje uskrsnuće sa zadaćom da se Evanđelje objavi svim narodima.

Čak i pokraj svih snažnih činjenica koje su pokazivale tko je Isus, On je uvijek usmjeravao pozornost učenika na Božju riječ. Uostalom, kako bismo bez Božje riječi znali za poziv i zadaću da propovijedamo Evanđelje svijetu? Kako bismo znali što je Evanđelje? Biblija je važna nama danas kao što je bila Isusu i Njegovim učenicima.

Koliko vremena provodite proučavajući Bibliju? Kako ona utječe na vaš način života, na odluke koje donosite i na način kako se ophodite prema drugima?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Anđeli su uvidjeli značaj Kristove smrti. Pali ljudski rod ne bi mogao imati dom na Nebu da Janje nije bilo zaklano od postanka svijeta. Zar nećemo onda uzvisiti Kristov križ? Anđeli pripisuju čast i slavu Kristu, jer i oni su sigurni samo ako gledaju na patnje Božjeg Sina. Samo križ čuva nebeske anđele od otpadništva. Bez križa ne bi bili sigurni pred zlom kao što nisu bili prije Sotoninog pada. Anđeosko savršenstvo doživjelo je poraz na Nebu, a ljudsko savršenstvo u Edenskom vrtu, mjestu blaženstva. Svi koji žele sigurnost na Zemlji ili na Nebu moraju usmjeriti svoj pogled na Janje Božje.” (Ellen G. White, *The SDA Bible Commentary*, sv. 5. str. 1132)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kao kršćani moramo živjeti vjerom; moramo vjerovati u ono što ne možemo dokazati u potpunosti, za što nemamo neposredan dokaz svjedoka. Naravno, ljudi to stalno čine u različitim područjima. Na primjer, u okviru znanosti, jedan pisac je napisao: “Mi zapravo imamo neposredne dokaze za iznenađujuće mali broj svojih uvjerenja.” (Richard DeWitt, *Worldviews: An Introduction to the History and Philosophy of Science*, 2. izd. str. 15) Ipak, imamo mnogo dobrih razloga da vjerujemo. Zapazite, na primjer, što je Isus u okviru Velikog naloga rekao učenicima: “Ova Radosna vijest o Kraljevstvu propovijedat će se po svemu svijetu, svim narodima za svjedočanstvo, i tada će doći svršetak.” (Matej 24,14) Sada razmislite o vremenu kada je Isus izgovorio ove riječi. Koliko je imao sljedbenika u to vrijeme? Koliko je ljudi vjerovalo u Njega ili shvaćalo tko je On i što želi postići? Razmislite također o svim protivljenjima s kojima se Crkva vjekovima suočavala u Rimskom Carstvu. Imajući sve ove činjenice na umu, razgovarajte o tome u kojoj je mjeri Isus ovom izjavom predvidio što će se dogoditi i kako nam Njegove riječi mogu pomoći da imamo povjerenje u Božju riječ.

2. Razmišljajte o prethodnom tekstu Ellen G. White. Kako nam pomaže da shvatimo koliko je pitanje grijeha sveopćeg karaktera? I oni su sigurni samo ako gledaju u Isusa. Što to znači?

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Zašto Božji sinovi i kćeri oklijevaju moliti, kad je molitva ključ u rukama vjere koji otvara nebeske riznice u kojima se čuvaju neograničena bogatstva Svemoćnoga?” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 82)

Život i zdravlje

ponovno izlazi!

Časopis *Život i zdravlje* utemeljen je davne 1924. godine. Prvi urednik bio mu je Albin Močnik, a slijedili su Sigfried Ludewig i Mirko Golubić. Nažalost, ugasio se nakon petnaestak godina, uz vjor Drugog svjetskog rata. Godine 1972. časopis *Život i zdravlje* počinje izlaziti ponovno kao "Obiteljski časopis za proučavanje i promicanje prirodnih zdravstvenih načela". Urednik mu je Slavko Čop. Naklada mu je od dvadeset do čak četrdeset tisuća primjeraka, izlazi tromjesečno, redovito punih dvadeset godina, do Domovinskog rata, kad mu je urednica bila Đurđica Garvanović-Porobija. Nakon zatišja od dvadesetak godina, ponovno je pokrenut kao "Obiteljski časopis za promicanje cjelovitog zdravlja", a urednica mu je Nevenka Blažić-Čop. Potpuno je u boji, formata 17x24 cm, na 32 stranice. U njemu ima za svakoga ponešto: Aktualnosti, Liječnik vam savjetuje, Svijet kuhanja, Kriična točka, Obiteljski kutak — rubrike su prvoga broja. Drugi broj je u cijelosti posvećen prestanku pušenja. Cijena mu je skromnih 10 kn, a naklada optimističnih 20.000 primjeraka. Može li se ljepše obilježiti 90. obljetnicu? Devedeseti rodendan — a još uvijek mlad i zdrav!

**Naručite preko povjerenika za literaturu
u svojoj mjesnoj crkvi ili kod nakladnika!**

www.znaci-vremena.com
tel. 01 2361-920

“Primit ćete snagu”

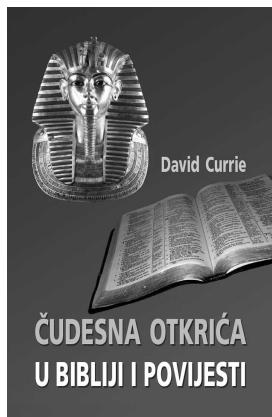
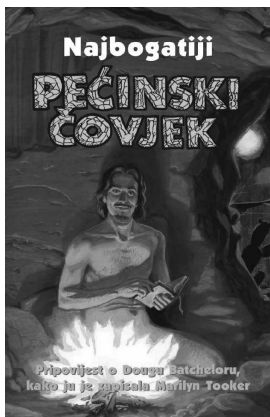
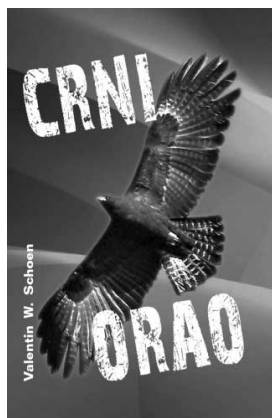
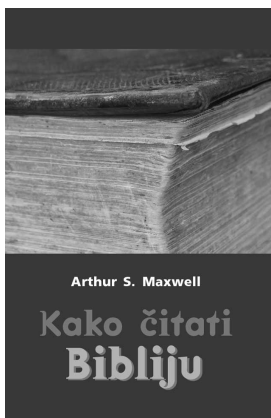
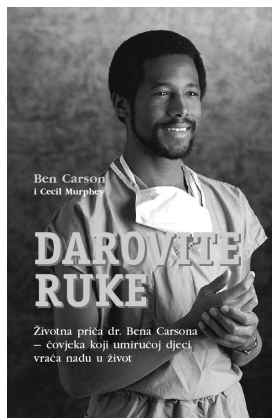
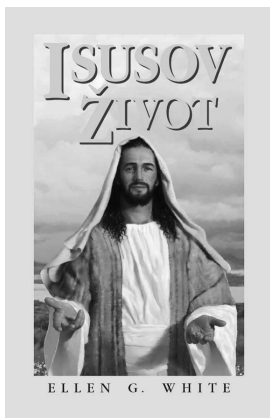
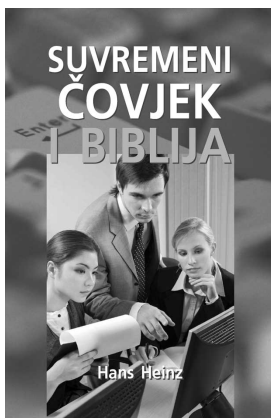
1	S	Luka 18,4,5	Upornost u molitvi
2	Č	Psalam 40,10	Božja vjernost
3	P	Matej 25,21	Valjani i vjerni sluga
4	S	Daniel 6,22	Vjerni u opasnostima
5	N	Luka 24,15.16	Isus je s nama
6	P	Izreke 16,20	Pazimo na riječi
7	U	Postanak 18,14	Bogu je sve moguće
8	S	Luka 10,42	Najbolji izbor
9	Č	1. Korinćanima 3,6.7	Bog čini da raste
10	P	Psalam 138,5	Velika je Božja slava
11	S	Rimljanima 1,14.15	Želja za propovijedanjem
12	N	Nahum 2,1	Naviještanje spasenja
13	P	Filipljanima 4,13	Bog daje snagu
14	U	Rimljanima 10,15	Donositelji Radosne vijesti
15	S	Rimljanima 8,28	Sve pridonosi dobru
16	Č	Jeremija 6,16	Put koji vodi k dobru
17	P	Rimljanima 15,20	Nova područja
18	S	Izaija 55,10.11	Riječ se ne vraća bez ploda
19	N	Postanak 3,15	Obećani Potomak
20	P	Propovjednik 9,10	Učini dok možeš
21	U	1. Korinćanima 15,10	Milost nije bez uspjeha
22	S	Djela 1,8	“Primit ćete snagu”
23	Č	Matej 6,25	Ne brini se tjeskobno
24	P	Izreke 8,17	“Nalaze me koji me traže”
25	S	Matej 18,10	Putovanje s anđelima
26	N	Izaija 61,1	Liječenje slomljenih srca
27	P	Jeremija 32,17	Bog je stvorio nebo i Zemlju
28	U	Jeremija 29,11	Bog daje budućnost i nadu
29	S	Jeremija 29,12	Uslišanje onih koji se mole
30	Č	Otkrivenje 18,1.2.4	“Izidite iz nje, moj narode.”

“Pošalji mene!”

1	P	Hebrejima 1,14	Anđeli služe ljudima
2	S	Efežanima 6,1	Djeca i roditelji
3	N	Efežanima 1,3	Blagoslovljeni u Kristu
4	P	Djela 27,23	Božji anđeli
5	U	Otkrivenje 3,20	Isus stoji i kuca
6	S	Izaija 6,8	“Pošalji mene!”
7	Č	Hebrejima 12,2	Isus sjedi na prijestolju
8	P	Jeremija 33,3	Velike i nedokučive tajne
9	S	Ivan 15,16	Bog nas je izabrao
10	N	Job 42,3	Nerazumne riječi
11	P	Otkrivenje 3,19	Božj način je najbolji
12	U	Hebrejima 4,12	Božja riječ je djelotvorna
13	S	Psalam 23,3	Okrepa duše
14	Č	Propovjednik 11,6	Sijanje u svako vrijeme
15	P	Matej 22,9	“Koga god nađete”
16	S	Otkrivenje 1,3	Vrijeme je blizu
17	N	Jeremija 29,13	Tražiti svim srcem
18	P	Ivan 8,10	Pisanje u pijesku
19	U	Psalam 34,5	Bog izbavlja od straha
20	S	Jakov 4,10	Bog će uzvisiti ponizno
21	Č	Matej 16,24	Isusov poziv
22	P	Matej 4,19.20	Ribari ljudi
23	S	Brojevi 12,6	Prorok u Božjem narodu
24	N	Nahum 2,3	Obnova Božjeg vinograda
25	P	1. Korinćanima 3,8	Saditi i zalijevati
26	U	Ivan 14,15	Ljubiti Boga
27	S	Djela 19,18.19	Vrijednost knjiga
28	Č	Rimljanima 10,17	Kako doći do vjere
29	P	Postanak 50,21	“Ne bojte se!”
30	S	2. Timoteju 4,5	Ispuni svoju dužnost
31	N	Jeremija 33,9	Pred svim narodima svijeta

"Sve mogu u Isusu Kristu"

1	P	Rimljanima 5,20	Milost u izobilju
2	U	Psalam 77,2	Bog me čuje
3	S	Matej 21,22	Milimo s vjerom
4	Č	Izaija 45,2	Bog ide pred tobom
5	P	Filipljanima 4,13	"Sve mogu u Isusu Kristu"
6	S	Djela 26,19.20	Propovijedanje zbog obraćenja
7	N	Psalam 37,5	Prepusti se Bogu
8	P	Ivan 14,13	U Isusovo ime
9	U	2. Petrova 1,19	Proroštvo je sigurno
10	S	Psalam 138,3	Zazovi Boga
11	Č	1. Timoteju 4,12	Mladi kao uzor
12	P	Propovjednik 11,1	Kruh na vodi
13	S	Propovjednik 11,2	Vremena pred nama
14	N	Matej 5,15	Svjetlost je za sve
15	P	Job 8,7	Sreća što te očekuje
16	U	Djela 8,35	Iz cijelog Pisma
17	S	Matej 5,16	Vidljiva djela ljubavi
18	Č	Rimljanima 12,2	Uočavati Božju volju
19	P	Izlazak 15,2	Slavljenje Boga
20	S	Izreke 1,5	Umnožavanje znanja
21	N	Kološanima 4,2	Ustrajnost u molitvi
22	P	Jeremija 29,14	Sabiranje žetve
23	U	Rimljanima 10,20	Oni koji traže Boga
24	S	Tužaljke 3,22.23	Božje milosrđe se obnavlja
25	Č	Otkrivenje 1,3	Blago onom tko čita
26	P	Kološanima 4,5	Iskorišćuj svaku prigodu
27	S	Propovjednik 11,4	Bez obzira na okolnosti
28	N	1. Samuelova 1,11	Molitva iz cijelog srca
29	P	Djela 9,6	Ustani!
30	U	2. Korinćanima 12,10	Vjerni i u nevoljama

*Naručite preko povjerenika za literaturu
u svojoj mjesnoj crkvi ili kod nakladnika!*

www.znaci-vremena.com
tel. 01 2361-920

VEČERNJE BOGOSLUŽJE U OBITELJI

TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1. Psalam 80.	1. Psalam 104,19-35.	1. Psalam 125.
2. Psalam 81.	2. Psalam 105,1-15.	2. Psalam 126.
3. Psalam 82.		3. Psalam 127.
4. Psalam 83,1-9.	3. Psalam 105,16-32.	4. Psalam 128.
	4. Psalam 105,33-45.	5. Psalam 129.
5. Psalam 83,10-19.	5. Psalam 106,1-15.	6. Psalam 130.
6. Psalam 84.	6. Psalam 106,16-33.	
7. Psalam 85.	7. Psalam 106,34-48	7. Psalam 131.
8. Psalam 86.	8. Psalam 107,1-22.	8. Psalam 132.
9. Psalam 87.	9. Psalam 107,23-43.	9. Psalam 133.
10. Psalam 88,1-9.		10. Psalam 134.
11. Psalam 88,10-19.	10. Psalam 108.	11. Psalam 135.
	11. Psalam 109,1-19.	12. Psalam 136.
12. Psalam 89,1-15.	12. Psalam 109,20-31.	13. Psalam 137.
13. Psalam 89,16-30.	13. Psalam 110.	
14. Psalam 89,31-53	14. Psalam 111.	14. Psalam 138.
15. Psalam 90.	15. Psalam 112.	15. Psalam 139,1-12.
16. Psalam 91.	16. Psalam 113.	16. Psalam 139,13-24.
17. Psalam 92.		17. Psalam 140.
18. Psalam 93.	17. Psalam 114.	18. Psalam 141.
	18. Psalam 115.	19. Psalam 142.
19. Psalam 94.	19. Psalam 116.	20. Psalam 143.
20. Psalam 95.	20. Psalam 117.	
21. Psalam 96.	21. Psalam 118.	21. Psalam 144,1-11.
22. Psalam 97.	22. Psalam 119,1-24.	22. Psalam 144,12-15.
23. Psalam 98.	23. Psalam 119,25-48.	23. Psalam 145.
24. Psalam 99.		24. Psalam 146.
25. Psalam 100.	24. Psalam 119,49-80.	25. Psalam 147.
	25. Psalam 119,81-96.	26. Psalam 148.
26. Psalam 101.	26. Psalam 119,97-136.	27. Psalam 149.
27. Psalam 102,1-12.	27. Psalam 120.	
28. Psalam 102,13-29.	28. Psalam 121.	28. Psalam 150.
29. Psalam 103.	29. Psalam 122.	29. Psalam 1.
30. Psalam 104,1-18.	30. Psalam 123.	30. Psalam 2.
	31. Psalam 124.	

ČITANJE BIBLIJE REDOM

TRAVANJ

1. 1. Kraljevi 12-14
2. 1. Kraljevi 15-17
3. 1. Kraljevi 18-20
4. 1. Kraljevi 21-22

5. 2. Kraljevi 1-4
6. 2. Kraljevi 5-7
7. 2. Kraljevi 8-10
8. 2. Kraljevi 11-13
9. 2. Kraljevi 14-16
10. 2. Kraljevi 17-19
11. 2. Kraljevi 20-22

12. 2. Kraljevi 23-25
13. 1. Ljetopisa 1-3
14. 1. Ljetopisa 4-6
15. 1. Ljetopisa 7-9
16. 1. Ljetopisa 10-12
17. 1. Ljetopisa 13-15
18. 1. Ljetopisa 16-18

19. 1. Ljetopisa 19-21
20. 1. Ljetopisa 22-24
21. 1. Ljetopisa 25-27
22. 2. Ljetopisa 28-29
23. 2. Ljetopisa 1-3
24. 2. Ljetopisa 4-6
25. 2. Ljetopisa 7-9

26. 2. Ljetopisa 10-13
27. 2. Ljetopisa 14-16
28. 2. Ljetopisa 17-19
29. 2. Ljetopisa 20-22
30. 2. Ljetopisa 23-24

SVIBANJ

1. 2. Ljetopisa 25-27
2. 2. Ljetopisa 28-30

3. 2. Ljetopisa 31-33
4. 2. Ljetopisa 34-36
5. Ezra 1-3
6. Ezra 4-6
7. Ezra 7-10
8. Nehemija 1-3
9. Nehemija 4-6

10. Nehemija 7-9
11. Nehemija 10-11
12. Nehemija 12-13
13. Estera 1-3
14. Estera 4-7
15. Estera 8-10
16. Job 1-3

17. Job 4-6
18. Job 7-9
19. Job 10-12
20. Job 13-15
21. Job 16-18
22. Job 19-21
23. Job 22-24

24. Job 25-27
25. Job 28-30
26. Job 31-33
27. Job 34-36
28. Job 37-39
29. Job 40-42
30. Psalam 1-3

31. Psalam 4-6

LIPANJ

1. Psalam 7-9
2. Psalam 10-12
3. Psalam 13-15
4. Psalam 16-19
5. Psalam 20-23
6. Psalam 24-26

7. Psalam 27-29
8. Psalam 30-32
9. Psalam 33-35
10. Psalam 36-38
11. Psalam 39-42
12. Psalam 43-46
13. Psalam 47-49

14. Psalam 50-52
15. Psalam 53-54
16. Psalam 55-57
17. Psalam 58-60
18. Psalam 61-64
19. Psalam 65-67
20. Psalam 68-70

21. Psalam 71-73
22. Psalam 74-76
23. Psalam 77-79
24. Psalam 80-82
25. Psalam 83-86
26. Psalam 87-89
27. Psalam 90-92

28. Psalam 93-95
29. Psalam 96-98
30. Psalam 99-101

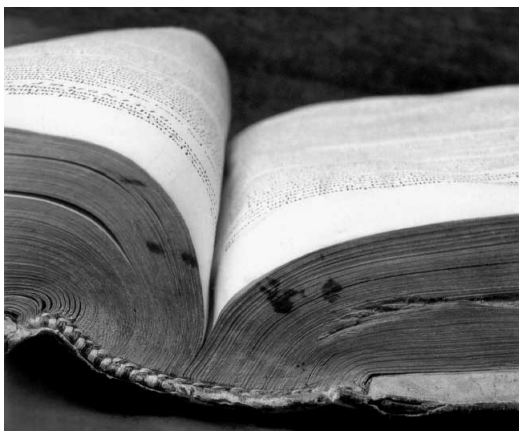
POČECI SUBOTA U TRAVNJU, SVIBANJU I LIPNJU 2015.

MJESTO	TRAVANJ				SVIBANJ					LIPANJ			
	3.4.	19.4.	17.4.	24.4.	1.5.	8.5.	15.5.	22.5.	29.5.	5.6.	12.6.	19.6.	26.6.
Beli Manastir	19.20	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.21	20.27	20.32	20.37	20.39	20.39
Biograd	19.31	19.39	19.47	19.56	20.04	20.13	20.20	20.27	20.32	20.38	20.41	20.44	20.44
Bjelovar	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.13	20.21	20.29	20.35	20.40	20.44	20.47	20.47
Borovo	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.38
Brač	19.26	19.34	19.43	19.50	19.59	20.07	20.14	20.22	20.27	20.32	20.36	20.38	20.38
Cres	19.36	19.44	19.53	20.02	20.11	20.19	20.27	20.34	20.40	20.46	20.50	20.52	20.52
Crikvenica	19.35	19.44	19.53	20.02	20.11	20.20	20.28	20.35	20.41	20.47	20.51	20.53	20.53
Čakovec	19.29	19.39	19.48	19.58	20.07	20.16	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.51
Dalj	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.26	20.31	20.35	20.37	20.38
Daruvar	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.32	20.37	20.41	20.43	20.44
Delnice	19.35	19.44	19.53	20.02	20.11	20.20	20.28	20.36	20.42	20.47	20.51	20.53	20.54
Dubrovnik	19.19	19.26	19.34	19.42	19.50	19.58	20.05	20.12	20.17	20.23	20.26	20.28	20.29
Dugi Otok	19.32	19.41	19.49	19.58	20.07	20.14	20.22	20.29	20.35	20.40	20.44	20.47	20.47
Đakovo	19.20	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.20	20.26	20.32	20.36	20.38	20.38
Garešnica	19.27	19.36	19.45	19.54	20.04	20.12	20.20	20.28	20.34	20.39	20.43	20.46	20.46
Gospić	19.32	19.40	19.49	19.58	20.07	20.14	20.22	20.29	20.35	20.41	20.44	20.47	20.47
Grubišno Polje	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.32	20.37	20.41	20.43	20.44
Hvar	19.26	19.34	19.43	19.51	19.59	20.07	20.14	20.22	20.27	20.32	20.36	20.38	20.38
Ilok	19.16	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.09	20.16	20.22	20.28	20.32	20.34	20.35
Karlovac	19.32	19.41	19.50	19.59	20.08	20.17	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.51
Knin	19.28	19.36	19.44	19.53	20.02	20.10	20.17	20.25	20.31	20.36	20.40	20.42	20.43
Koprivnica	19.28	19.38	19.47	19.56	20.05	20.14	20.23	20.31	20.37	20.43	20.47	20.49	20.49
Korčula	19.23	19.31	19.38	19.46	19.55	20.02	20.10	20.17	20.22	20.27	20.31	20.33	20.34
Kornat	19.31	19.40	19.47	19.56	20.05	20.13	20.20	20.27	20.33	20.38	20.41	20.44	20.44
Krapina	19.32	19.41	19.51	20.00	20.10	20.19	20.27	20.35	20.41	20.46	20.50	20.53	20.53
Križevci	19.29	19.38	19.47	19.56	20.06	20.15	20.23	20.31	20.37	20.43	20.47	20.49	20.50
Krk	19.36	19.45	19.53	20.02	20.11	20.20	20.28	20.35	20.41	20.47	20.51	20.53	20.53
Kutina	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.13	20.20	20.28	20.34	20.40	20.43	20.46	20.46
Lastovo	19.25	19.32	19.40	19.49	19.56	20.04	20.11	20.19	20.24	20.29	20.32	20.35	20.35
Lipik	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.25	20.31	20.37	20.41	20.43	20.44
Lošinj	19.35	19.44	19.53	20.01	20.10	20.18	20.26	20.34	20.39	20.44	20.49	20.50	20.51
Makarska	19.23	19.32	19.40	19.48	19.56	20.04	20.12	20.19	20.25	20.29	20.33	20.35	20.36
Maruševac	19.30	19.39	19.49	19.58	20.07	20.16	20.25	20.32	20.39	20.44	20.49	20.51	20.51
Metković	19.22	19.30	19.38	19.46	19.55	20.02	20.10	20.17	20.22	20.28	20.31	20.34	20.34

POČECI SUBOTA U TRAVNJU, SVIBANJU I LIPNJU 2015.

MJESTO	TRAVANJ				SVIBANJ					LIPANJ			
	3.4.	19.4.	17.4.	24.4.	1.5.	8.5.	15.5.	22.5.	29.5.	5.6.	12.6.	19.6.	26.6.
Mljet	19.22	19.29	19.37	19.45	19.53	20.01	20.08	20.15	20.20	20.26	20.29	20.32	20.32
Našice	19.21	19.30	19.39	19.48	19.58	20.06	20.14	20.22	20.28	20.33	20.37	20.40	20.40
Nova Gradiška	19.25	19.34	19.42	19.51	20.01	20.09	20.17	20.25	20.31	20.36	20.40	20.42	20.43
Novska	19.27	19.36	19.45	19.54	20.03	20.11	20.20	20.27	20.33	20.38	20.43	20.45	20.46
Opatija	19.37	19.46	19.55	20.04	20.13	20.21	20.29	20.37	20.43	20.49	20.52	20.55	20.55
Osijek	19.20	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.20	20.26	20.32	20.36	20.38	20.38
Otočac	19.32	19.41	19.50	19.58	20.07	20.16	20.23	20.31	20.37	20.42	20.46	20.48	20.49
Pag	19.32	19.41	19.49	19.58	20.07	20.15	20.23	20.30	20.36	20.41	20.45	20.47	20.48
Pakrac	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.25	20.31	20.37	20.41	20.43	20.43
Pelješac	19.22	19.30	19.38	19.46	19.54	20.02	20.09	20.16	20.21	20.26	20.30	20.32	20.32
Petrinja	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.22	20.29	20.35	20.41	20.44	20.47	20.47
Ploče	19.22	19.31	19.38	19.47	19.55	20.03	20.10	20.17	20.23	20.28	20.32	20.34	20.34
Poreč	19.40	19.49	19.58	20.07	20.16	20.24	20.32	20.40	20.46	20.51	20.55	20.58	20.58
Požega	19.24	19.32	19.41	19.50	20.00	20.08	20.16	20.24	20.30	20.35	20.40	20.41	20.42
Pula	19.39	19.47	19.56	20.05	20.14	20.22	20.30	20.37	20.43	20.49	20.52	20.55	20.55
Rab	19.35	19.44	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.34	20.39	20.44	20.49	20.50	20.51
Rijeka	19.37	19.46	19.54	20.03	20.13	20.21	20.29	20.37	20.43	20.48	20.52	20.54	20.55
Rovinj	19.40	19.49	19.58	20.06	20.16	20.24	20.32	20.40	20.46	20.51	20.55	20.57	20.58
Sinj	19.26	19.34	19.43	19.51	19.59	20.07	20.15	20.22	20.28	20.33	20.37	20.39	20.40
Sisak	19.29	19.38	19.46	19.55	20.05	20.13	20.22	20.29	20.35	20.40	20.44	20.47	20.47
Slatina	19.24	19.33	19.42	19.51	20.00	20.09	20.17	20.25	20.31	20.36	20.40	20.43	20.43
Slavonski Brod	19.21	19.30	19.39	19.48	19.57	20.05	20.14	20.21	20.27	20.32	20.37	20.39	20.39
Slunj	19.32	19.41	19.50	19.58	20.08	20.16	20.24	20.32	20.38	20.43	20.47	20.49	20.50
Split	19.26	19.35	19.43	19.51	20.00	20.08	20.15	20.22	20.28	20.33	20.37	20.39	20.40
Šibenik	19.31	19.38	19.47	19.55	20.04	20.12	20.19	20.26	20.32	20.37	20.41	20.43	20.44
Varaždin	19.29	19.39	19.48	19.58	20.07	20.16	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.51
Vinkovci	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.38
Virovitica	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.32	20.37	20.41	20.44	20.44
Vis	19.27	19.35	19.43	19.52	20.00	20.08	20.15	20.22	20.28	20.32	20.37	20.38	20.39
Vukovar	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.11	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.37
Zadar	19.32	19.40	19.49	19.57	20.06	20.14	20.22	20.29	20.35	20.40	20.44	20.46	20.47
Zagreb	19.31	19.40	19.49	19.58	20.08	20.16	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.50
Županja	19.20	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.37

(Vremena u ovoj tablici navedena su po ljetnom računanju.)

UPOZNAJTE SE S BIBLIJOM!
*Dopisnim putem upoznajte
njezine junake, proroke, pisce, pjesnike...*

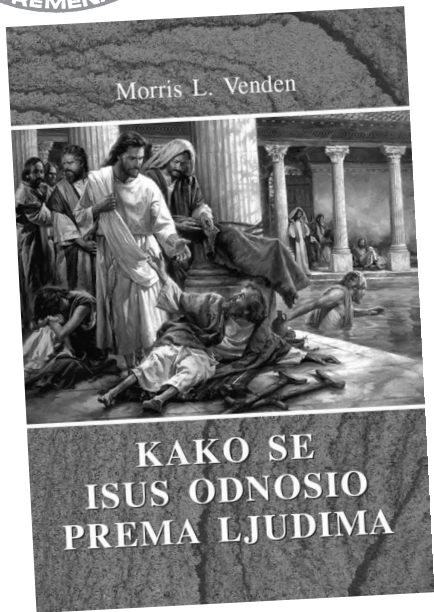
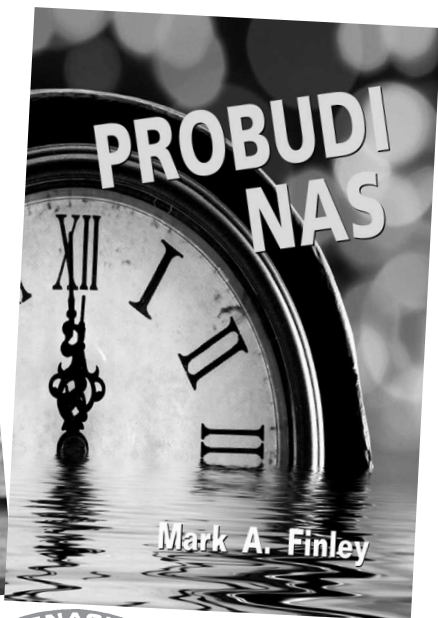
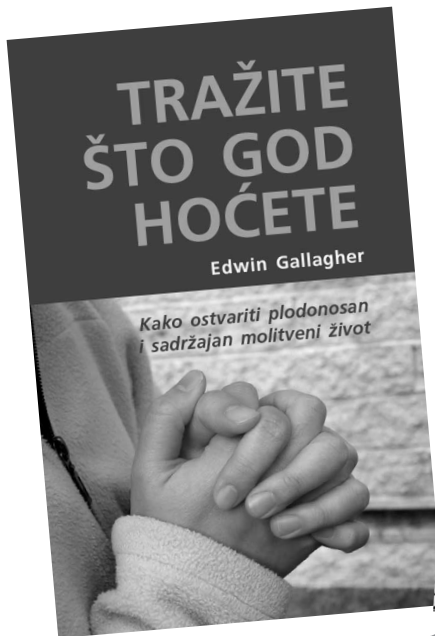
Dopisni biblijski tečaj **BIBLIJA GOVORI**

26 lekcija biblijskoga gradiva iz kojih ćete na brz i jednostavan način steći najosnovnija znanja iz Biblije ili Svetog pisma — najstarije, najviše čitane i najviše izdavane knjige. Proučavajte ovu jedinstvenu i svetu Knjigu Božje objave — dopisnim putem, besplatno i bez obveze, u vrijeme koje Vam odgovara te načinom i brzinom koju sami odredite.

Naručite još danas na naslov:
ZNACI VREMENA, DOPISNA BIBLIJSKA ŠKOLA
Prilaz Gjure Deželića 75 (p.p. 925), 10001 ZAGREB

Dopisna biblijska škola online:

<http://biblija-govori.hr/otkrijmo/>
www.biblija.hr

www.znaci-vremena.com
tel. 01 2361-920

POUKE IZ BIBLIJE — izdanje za odrasle — 2/2015.

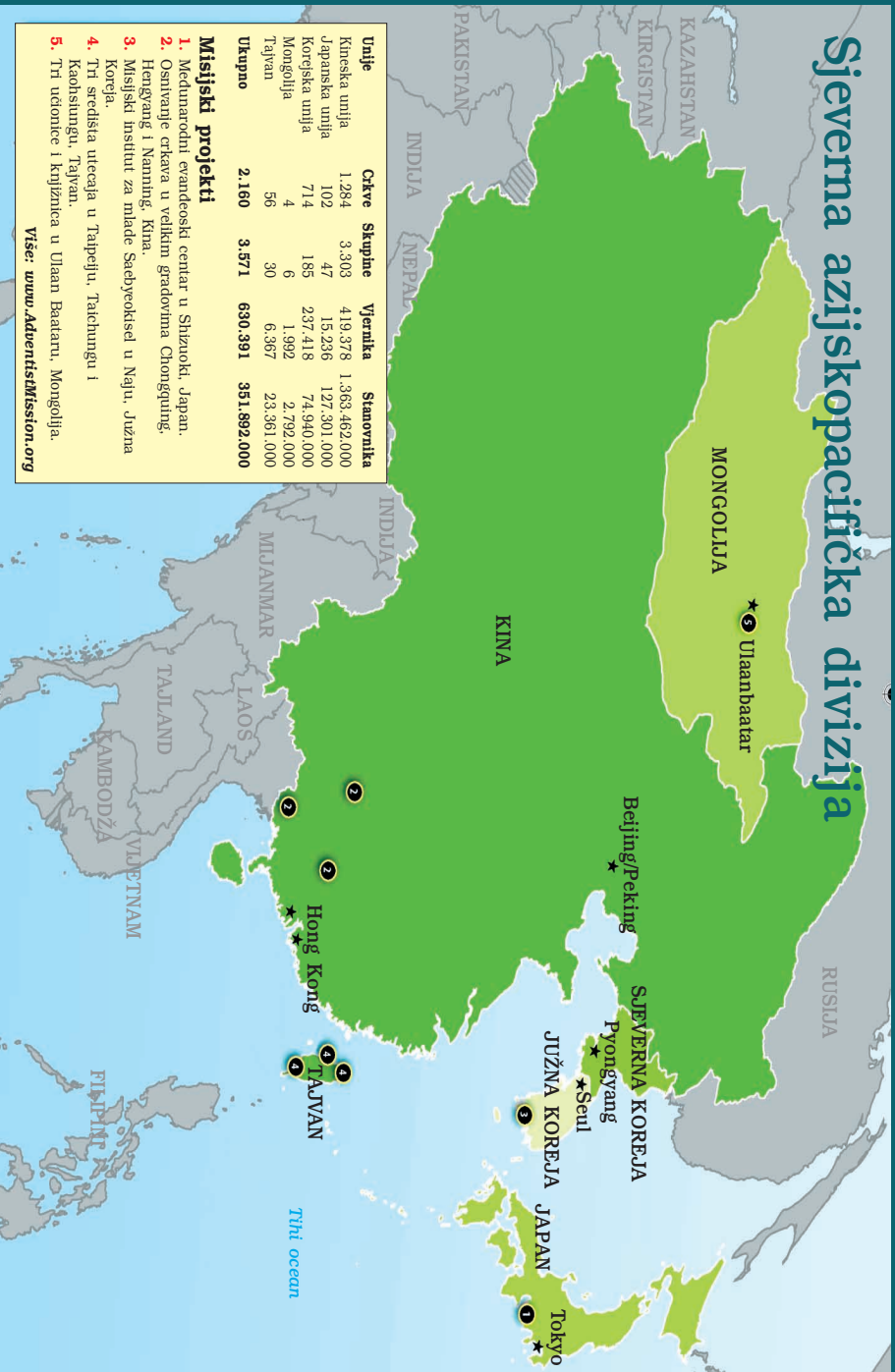
Pouke iz Biblije — izdanje za odrasle priprema Odjel za crkvene službe Generalne konferencije adventista sedmog dana. Pouke se pripremaju pod nadzorom proširenog odbora za subotnjoškolske pouke, čiji su članovi konzultativni urednici. Tiskana biblijska pouka pridonos je odbora.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10 000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Kláčmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Dragana Todoran • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Didara • *Prijelom:* Brankica Vukmanić • *Tisak:* Tiskara Velika Gorica

**znaci-vremena.com
adventisti.hr**

**CROATIAN ADULT SSQ — 2/2015
John M. Fowler, The Book of Luke**

Sjeverna azijskopacifička divizija

Misijski projekti

1. Međunarodni evanđeoski centar u Shizuoki, Japan.
2. Osntraznje crkava u velikim gradovima Chongqing, Hengyang i Nanning, Kina.
3. Misijski institut za mlade Saedyeokisel u Naju, Južna Koreja.
4. Tri središta utecaja u Taipeiju, Tachungu i Kaohsiungu, Tajvan.
5. Tri učionice i knjižnica u Ulaan Baataru, Mongolija.

Više: www.AdventistsMission.org